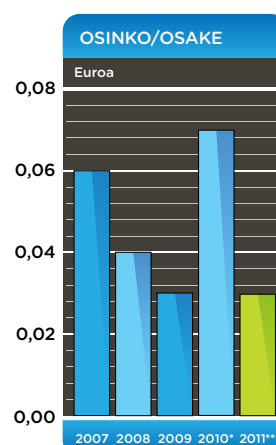
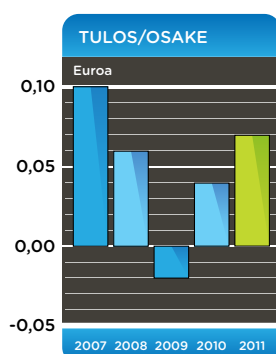
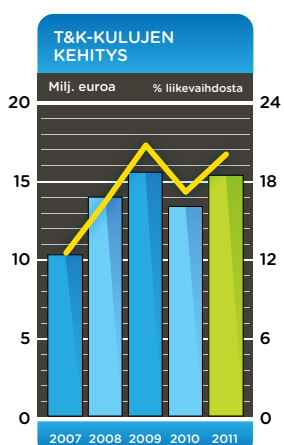
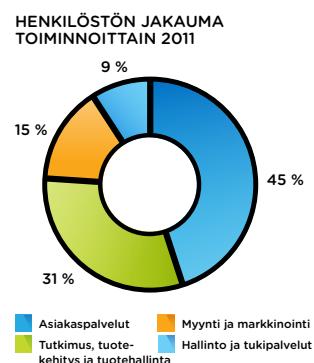
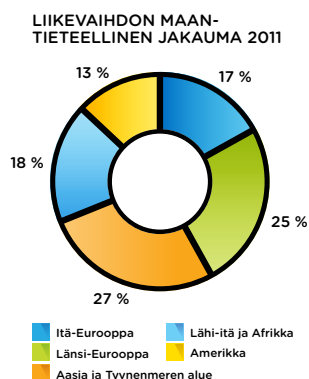
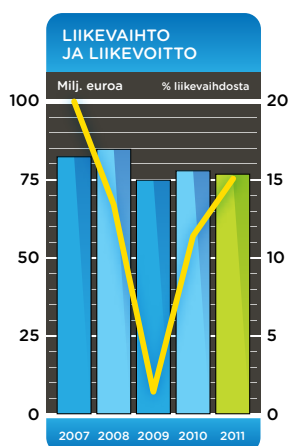

Vuosikertomus 2011

Comptel on televiestintään erikoistunut kansainvälinen ohjelmistoyritys. Olemme toimittaneet ratkaisujamme yli 280 asiakkaalle 85 maahan. Ohjelmistomme palvelevat yli miljardia ihmistä.

* Osinko 0,04 euroa
Lisäosinko 0,03 euroa
** Hallituksen ehdotus 0,03 euroa

Sisällysluettelo

Comptel sijoituskohteena	4
Toimitusjohtajan katsaus	6
Hallituksen toimintakertomus	8
Tilinpäätös	16
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	91
Hallitus ja johtoryhmä	96
Tietoja osakkeenomistajille ja vuosikooste	101
Comptelin toimistot	103

Avainluvut

	2007	2008	2009	2010	2011
Liikevaihto, miljoonaa euroa	82,4	84,8	74,9	77,9	76,8
Liikevaihto, muutos %	2,4	3,0	-11,7	4,0	-1,5
Liikevoitto, miljoonaa euroa	16,5	11,4	1,0	8,9	11,6
Liikevoitto, % liikevaihdosta	20,0	13,4	1,4	11,4	15,1
Liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä, miljoonaa euroa	16,5	12,5	3,5	8,9	2,8
Oman pääoman tuotto, %	21,9	12,8	-4,4	9,9	16,0
Sijoitetun pääoman tuotto, %	32,9	19,1	1,1	16,3	22,9
Omavaraisuusaste, %	77,6	67,4	62,6	71,6	66,6
Tutkimus- ja tuotekehitysmenot, miljoonaa euroa	10,3	14,0	15,6	13,4	15,4
Tutkimus- ja tuotekehitysmenot, % liikevaihdosta	12,5	16,5	20,8	17,2	20,1
Tilauskanta, miljoonaa euroa	35,1	38,8	37,6	34,0	47,2
Henkilöstö keskimäärin	555	606	613	586	623

Comptel lyhyesti

Comptel auttaa operaattoreita parantamaan asiakkaidensa kokemaa palvelua, lisäämään liikevaihtoa ja vähentämään kustannuksia. Luomme siis datalle arvoa.

Yhdessä asiakkaidemme ja kumppaneidemme kanssa kehitämme uusia ratkaisuja, joiden avulla operaattorit voivat sitouttaa asiakkaitaan yhä monipuolisempien tieto- ja viihdepalveluiden käyttäjiksi.

Asiakkaitamme ovat maailman johtavat teleoperaattorit kuten América Móvil, Bharti Airtel, China Mobile, Orascom, QTel, Saudi Telecom, T-Mobile, Telefónica O2, Vodafone ja Zain. Teemme myynti- ja toimitusyhteistyötä kumppaneiden kanssa, joita ovat muun muassa IBM, Logica, Tech Mahindra ja Alcatel-Lucent.

Mitä Comptel tekee?

Comptelin strategia

Vastaus operaattoreiden haasteisiin

Menestyäkseen kilpailluilla markkinoilla operaattorit tarvitsevat joustavuutta palveluiden ja asiakaskokemuksen hallintaan.

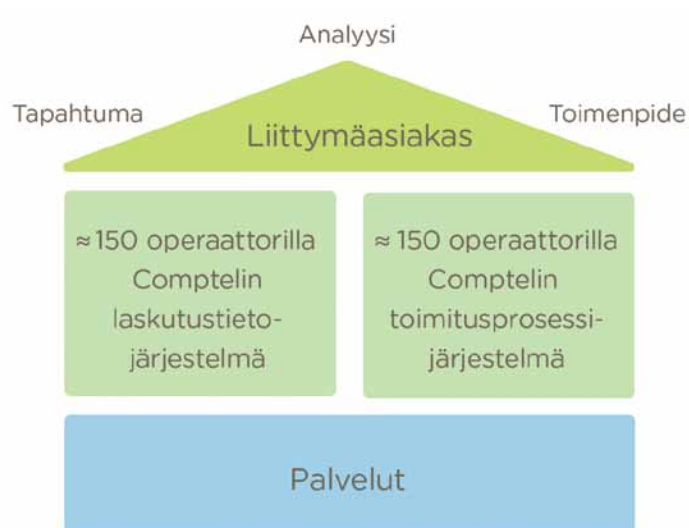
Comptel aikoo yhdistää teleoperaattoreiden palveluiden automatisoinnin reaaliaikaiseen datan keräämiseen ja analysointiin. Tavoitteenamme on tämän alueen markkinajohtajuus.

Strategian toteutus

Comptelin uusi strategia perustuu integroituun tarjontaan, jonka avulla teleoperaattorit voivat hallita asiakaskokemusta ja synnyttää uutta liikevaihtoa asiakkuuksistaan.

Comptel tarjoaa yhden maailman johtavista ohjelmistoalustoista tiedon keräämiseen ja palvelutoimituksen automatisointiin. Kuluvan vuoden aikana yhdistämme edistyksellisen analytiikkaosaamisen nykyiseen ohjelmistotarjontaan. Luomme ainutlaatuisen kokonaisuuden, joka auttaa operaattoreita vastaamaan oikea-aikaisesti tietoliikenneverkon tapahtumiin ja automatisoimaan ne asiakaskokemusta parantaviksi toimenpiteiksi.

Miten Comptel kasvaa?

Comptel rakentaa uutta aiemmin toimitetun ohjelmistokannan vankalle pohjalle. Toteutamme vision, jossa tietoliikenneverkon tapahtumat voidaan välittömästi analysoida ja johtaa toimenpiteiksi. Vastaamalla reaaliaikaisesti liittymäasiakkaiden tarpeisiin teleoperaattorit voivat luoda merkittävää lisäarvoa asiakkailleen ja omaan toimintaansa.

Toinen Comptelin kasvualue on palveluliiketoiminta, jota kehitetään järjestelmällisesti: Tehostamme toimitus- ja ylläpitopalveluitamme, laajennamme ulkoistuspalveluitamme ja rakennamme konsultointipalveluita. Kaikki palvelut perustuvat Comptelin tuotetarjontaan ja syvälliseen teknologiaosaamiseen.

Kumppaneilla on edelleen keskeinen asema yhtiön toiminnassa. Comptel aikoo luoda uuden ekosysteemin laajentamalla kumppanuuksia pieniin ja innovatiivisiin yhtiöihin, joilla ei yksinään ole pääsyä markkinoille.

Toimintatapa

Comptelin arvot uudistettiin vuonna 2011 koko henkilöstön kattaneen vilkkaan keskustelun pohjalta. Uusiksi arvoiksi valikoituivat:

Passion: olemme ylpeitä saavutuksistamme ja asiakkaille toimittamistamme hyödyistä.

United: työskentelemme tiiminä ja tuemme toisiamme saavuttaaksemme yhteisen päämäärän.

Respect: kuuntelemme asiakkaitamme, pidämme lupauksemme ja arvostamme eri näkemyksiä.

Make it happen: olemme sitoutuneita aikaansaamaan tuloksia ja ratkaisemaan asioita.

Yllä olevat lausumat ovat esimerkkejä asioista, joita Comptelin arvot kuvastavat. Arvot antavat selkeitä suuntaviivoja kaikille comptelilaisille ja ohjaavat yrityksen päivittäistä toimintaa.

Vuonna 2011 rakensimme vankan perustan Comptelin kasvulle. Uudistimme yhtiön johtoa ja organisaatiota, perustimme tiimejä ja toimistoja, omaksuimme uudet arvot ja uusimme strategiamme.

Toteutimme uudistukset kääntääksemme Comptelin takaisin kasvu-uralle. Saadaksemme uusia asiakkaita meidän on toimittava paikallisilla markkinoilla lähellä teleoperaattoreita. Tarvitsemme myös uusia tuotteita myydäksemme lisää laajalle asiakaskunnallemme. Lisäksi asiakkaamme ovat kiinnostuneita ostamaan meiltä aiempaa enemmän palveluita johtavan erikoisosaamisemme ansiosta. Näitä kasvun edellytyksiä rakensimme määrätietoisesti.

Saimme uusia asiakkaita kaikilta alueiltamme

Palkkasimme vuoden aikana merkittävän määrän uusia osajia lähelle asiakkaita ja avasimme kuusi uutta toimistoa kasvualueillemme. Kasvatimme tuotekehitysinvestointeja tuodaksemme uusia tuotteita markkinoille. Laajensimme merkittävästi ratkaisuihimme liittyvää palvelutarjontaa. Nämä strategiamme mukaiset panostukset heikensivät tilikauden operatiivista kannattavuutta.

Saimme vuoden aikana eri puolilta maailmaa peräti 15 uutta asiakasta, joista viisi sijaitsee meille uusissa maissa. Myös projektien ja lisenssien määrä kasvoi edellisvuodesta kymmenellä, kun kirjasimme 23 merkittävää uutta tilausta. Viimeisellä vuosineljänneksellä tilauskantamme vahvistui ennätystasolle.

Vuoden lopun kyselytutkimuksemme osoittivat muutosprosessin parantaneen sekä henkilöstömme että asiakkaidemme tyytyväisyyttä.

Palveluliikevaihtomme kääntyi kasvuun

Palveluliiketoiminnan kehittämisessä pääsimme kertomusvuonna hyvään alkuun. Paransimme ohjelmistotoimitustemme tehokkuutta, laajensimme järjestelmien hallintapalveluiden tarjontaamme ja rakensimme uutta konsultointiosaamista. Palveluliikevaihtomme kasvoi edellisvuodesta neljänneksellä.

Asiantuntijapalvelut, ulkoistaminen ja liiketoiminnan konsultointi täydentävät teknologiatarjontaamme ja vahvistavat asemaamme luotettavana kumppanina operaattoreiden liiketoiminnan muutosprosesseissa. Pidemmällä aikavälillä palveluliiketoiminnan kasvattaminen on omiaan myös tasaamaan liiketoimintamme jaksottumista vuoden varrella.

Liitämme analytiikan tarjontaamme

Comptelin strategia perustuu integroituun tarjontaan, jonka avulla teleoperaattorit voivat hallita asiakaskokemusta ja synnyttää uutta liikevaihtoa tilaajakannastaan. Comptel tarjoaa 280 asiakkaansa myötä yhden maailman johtavista ohjelmistoalustoista tiedon keräämiseen ja palvelutoimituksen automatisointiin.

Teimme vuoden 2012 alussa strategisen yritystoston hankkimalla suomalaisen Xtract-ohjelmistoyhtiön, joka on maailmanlaajuisesti johtava asiakasanalytiikan asiantuntija. Yhdistämällä analytiikkaosaamisen ohjelmistotarjontaamme luomme ainutlaatuisen kokonaisuuden, jonka avulla teleoperaattorit voivat reagoida nopeasti tietoliikenneverkon tapahtumiin ja automatisoida ne asiakaskokemusta parantaviksi toimenpiteiksi.

Yksittäisistä tuotteista tuomme alkaneena vuonna markkinoille uuden sukupolven Comptel Fulfillment -toimitusprosessiratkaisun ja uuden Order Management -tilauksenhallintaratkaisun. Laajennamme määrätietoisesti ohjelmistotarjontaamme lisätäksemme lisenssimyynnin osuutta liikevaihdosta. Tällä tavoin parannamme yhtiön kannattavuutta.

Palautimme pääomaa omistajille

Taloudellisesti kertomusvuoden merkittävin tapahtuma oli Axioss-toimitusprosessiohjelmiston myynti Cisco Systemsille, mikä kasvatti liikevoittoamme edellisvuodesta. Kaupan ansiosta maksoimme osakkeenomistajillemme pääomanpalautuksen ja ylimääräisen osingon joulukuussa. Rahoitusasemamme säilyi vahvana.

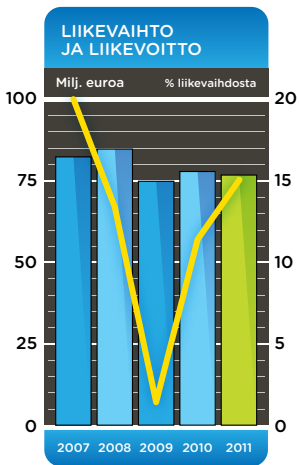
Vuosi 2011 merkitsi muutosten aikaa Comptelille. Monet keskeiset hankkeet eivät vielä heijastuneet tilikauden tulokseen, mutta uskon vakaasti, että saamme liiketoimintamme takaisin kasvu-uralle.

Haluan kiittää osakkeenomistajiamme luottamuksesta yhtiötä kohtaan murrosvaiheessamme. Kiitän lämpimästi myös henkilöstöämme, joka vahvan työpanoksen lisäksi osoitti vuoden aikana esimerkillistä valmiutta muutokseen. Asiakkaitamme ja kumppaneitamme kiitän hedelmällisestä yhteistyöstä, jonka toivon tiivistyvän entisestään kuluvana vuonna.

Helsingissä, maaliskuussa 2012

Juhani Hintikka
Toimitusjohtaja

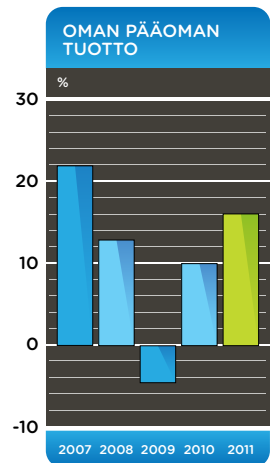

Markkinoiden kehitys

Comptel toimii teleoperaattoreiden ohjelmistomarkkinoilla maailmanlaajuisesti.

Teleoperaattoreiden liikevaihto ja investoinnit jatkoivat edellisen vuoden tapaan maltillista 6 - 8 prosentin kasvua eikä Euroopan velkakriisillä ollut vaikutusta alan investointeihin. Televiestinnän merkittävin kehityssuunta oli edelleen datapalvelujen ja välitettävän datan määrän voimakas kasvu. Kehittyneillä markkinoilla kasvu tuli yksinomaan liikkuvasta laajakaistasta ja myös kehittyvillä markkinoilla kasvun painopiste on siirtymässä tilaajamääristä datapalveluihin.

Uusien nopeiden laajakaistaverkkojen sekä niitä hyödyntävien palveluiden ja älykkäiden päätelaitteiden kehitys on johtanut tarpeeseen hallita ja veloittaa asiakkaiden palveluita entistä monipuolisemmin. Tämä edellyttää investoimista järjestelmiin, jotka mahdollistavat palveluiden joustavan paketoinnin, kumppanipalveluiden myynnin ja monipuoliset hinnoittelumallit. Samalla operaattoreilla on kulujen hallitsemiseksi tarve investoida olemassa olevien järjestelmiensä yhtenäistämiseen ja järjeistämiseen.

Operaattoreiden kilpailu asiakkaista on kiristynyt liiketoiminnan siirtyessä uudentyypisille palveluntarjoajille, joita ovat esimerkiksi Google, Amazon, Facebook ja Apple. Asiakkaiden säilyttäminen ja lisämyyntimahdollisuuksien hyödyntäminen ovat tuoneet uusia tarpeita liiketoiminnan hallintajärjestelmille. Operaattoreiden on automatisoitava asiakaskokemuksen laadun tarkkailu ja kyettävä reagoimaan asiakkaan tarpeisiin reaaliaikaisesti. Lisäksi vaaditaan yhtenäinen liiketoiminnan rajapinta, kun tietoliikenneverkko palveluineen avautuu muille toimialoille, kuten terveydenhuoltoon, logistiikkaan ja energia-alalle.

Liikevaihto ja kannattavuus

Comptel-konsernin vuoden 2011 liikevaihto laski edellisvuodesta 1,5 prosenttia ja oli 76,8 miljoonaa euroa (2010: 77,9; 2009: 74,9). Liikevaihtoa laski edellisvuotta alhaisempi lisenssimyynti.

Konsernin liikevoitto oli 11,6 miljoonaa euroa (2010: 8,9; 2009: 1,0), mikä vastaa 15,1 prosenttia (11,4) liikevaihdosta. Liikevoittoa kasvatti Axioss-toimitusprosessiohjelmiston myynti Cisco Systemsille 22,1 miljoonan euron kauppahinnalla. Liikearvon ja tuotekehityskulujen alaskirjausten sekä muiden transaktioon liittyvien kulujen jälkeen kaupan lopullinen nettovaikutus liiketulokseen oli 8,8 miljoonaa euroa. Konsernin liikevoitto ilman kertaluonteisia eriä oli 2,8 miljoonaa euroa (2010: 8,9; 2009: 3,5), mikä vastaa 3,7 prosenttia (11,4) liikevaihdosta. Operatiivista kannattavuutta heikensivät merkittävät panostukset myynti- ja palveluorganisaatioon sekä tavoitteita alhaisemmaksi jäänyt lisenssimyynti.

Tilikauden nettoraohituserät olivat -0,8 miljoonaa euroa (-0,7). Konsernin voitto ennen veroja oli 10,7 miljoonaa euroa (8,5) eli 13,9 prosenttia (10,9) liikevaihdosta. Konsernin nettotulos oli 7,3 miljoonaa euroa (4,7). Tilikauden osakekohtainen tulos oli 0,07 euroa (2010: 0,04; 2009: -0,02).

Tilikauden verokulu oli 3,4 miljoonaa euroa (3,8). Kahdenkertaisesta verotuksesta johtuvia lähdeveroja oli 1,3 miljoonaa euroa (1,0). Kahdenkertaisesta verotuksesta johtuvia, hyvittämättömiä ja kuluksi kirjattuja lähdeveroja on vuodesta 2004 alkaen kumulatiivisesti kertynyt 7,6 miljoonaa euroa.

Oman pääoman tuotto oli 16,0 prosenttia (2010: 9,9; 2009: -4,4).

Konsernin tilauskanta vahvistui merkittävästi vuoden lopulla ja oli tilikauden päättyessä 47,2 miljoonaa euroa (2010: 34,0; 2009: 37,6). Tilauskannasta järjestelmien ylläpito-sopimuksia oli 24,9 miljoonaa (20,5) ja muuta tilauskannasta 22,3 miljoonaa euroa (13,6).

Tunnusluvut, osakekohtaiset tunnusluvut sekä niiden laskentakaavat on esitetty laajemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Liiketoiminta-alueet

Liiketoimintasegmentit on jaettu maantieteellisesti. Tilikaudella Comptel jakoi Euroopan markkina-alueensa Itä- ja Länsi-Euroopan alueeseen, minkä jälkeen markkina-alueita on viisi: Itä-Eurooppa, Länsi-Eurooppa, Aasia ja Tyynenmeren alue, Lähi-itä ja Afrikka sekä Amerikka. Segmenttien liikevoitto sisältää myynnin ja asiakaspalveluiden kulut. Konsernin tutkimus-, tuotekehitys- ja yleiskuluja ei ole kohdennettu segmenteille.

Tilikauden aikana Comptel sai 23 merkittävää tilausta (13), joista kymmenen oli fulfillment-tuotealueelta, yhdeksän control & charge -alueelta ja neljä näiltä molemmilta päätuotealueilta. Merkittävänä tilauksina Comptel raportoi myydyt projektit ja lisenssit, joiden arvo on vähintään 500 000 euroa.

Itä-Euroopan alueen liikevaihto oli 12,9 miljoonaa euroa (19,5). Liikevaihtoa laskivat Telenorin vanhojen IT-järjestelmien ylläpidon siirtyminen pois Comptelilta ja järjestelyyn liittyneet lisenssikaupat edellisvuonna. Konsernin liikevoitto Itä-Euroopan liiketoiminnasta oli 2,2 miljoonaa euroa (8,8), mikä on 16,9 prosenttia segmentin liikevaihdosta (45,0). Comptel sai yhden uuden asiakkaan itään laajentuneelta markkina-alueelta. Merkittävimpiä asiakkaita olivat Elisa, Telenor, TDC, TeliaSonera-ryhmään kuuluvat operaattorit sekä MTS. Comptel perusti toimistot Istanbuliin ja Tukholmaan sekä vahvisti Moskovan tiimiään.

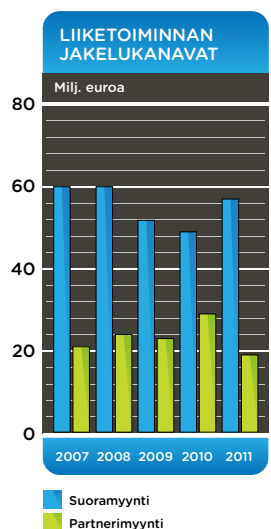
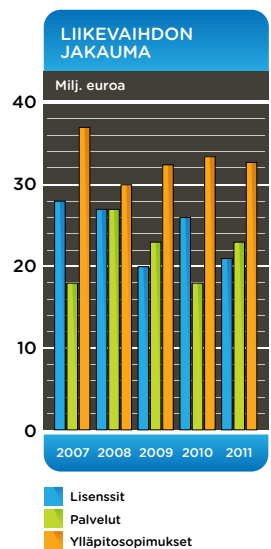
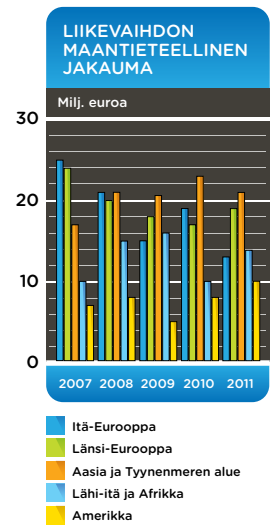
Länsi-Euroopan alueen liikevaihto oli 19,1 miljoonaa euroa (17,6). Konsernin liikevoitto Länsi-Euroopan liiketoiminnasta oli 11,4 miljoonaa euroa (11,0), mikä on 60,0 prosenttia segmentin liikevaihdosta (62,6). Comptel sai alueella kolme uutta asiakasta ja ensimmäisen projektin, jossa operaattoriryhmän useissa maissa toimivat erilliset järjestelmät korvattiin Comptelin ohjelmistoratkaisulla. Merkittävimpiä asiakkaita olivat Telefónica O2-, Deutsche Telekom-, Vodafone-, KPN- ja Cosmote-ryhmien operaattorit. Comptel perusti toimistot Den Haagiin ja Düsseldorfin sekä vahvisti Milanon tiimiään.

Aasian ja Tyynenmeren alueen liikevaihto oli 21,1 miljoonaa euroa (23,1). Konsernin liikevoitto alueen liiketoiminnasta oli 11,9 miljoonaa euroa (13,1), mikä on 56,5 prosenttia segmentin liikevaihdosta (56,6). Comptel sai alueella neljä uutta asiakasta ja eteni Etelä-Korean markkinalle. Merkittävimpiä asiakkaita alueella olivat Bharti, Idea, IBM ja Vodafone Intiassa, IBM, NBN Co ja Vodafone Hutchison Australiassa, Indosat Indonesiassa, FET Taiwanissa ja Australiassa sekä Telenor-ryhmään kuuluvat operaattorit. Comptel perusti toimiston Singaporeen.

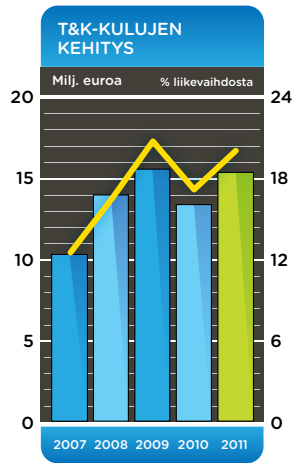
Lähi-idän ja Afrikan alueen liikevaihto oli 13,7 miljoonaa euroon (9,8). Liikevaihtoa kasvattivat edellisvuodesta vilkastuneet toimitusprojektit. Konsernin liikevoitto alueen liiketoiminnasta oli 5,5 miljoonaa euroa (2,5), mikä on 39,8 prosenttia segmentin liikevaihdosta (25,3). Comptel sai alueella kaksi uutta asiakasta. Monet Lähi-idän suurimmat alan toimijat ovat Comptelin merkittäviä asiakkaita, kuten useat Etisalat-, Orascom-, Q-Tel-, ja Zain-ryhmien operaattorit sekä Saudi Telecom. Comptel perusti toimiston Kairoon.

Amerikan liikevaihto oli 9,9 miljoonaa euroa (7,8). Kasvua toivat uudet kaupat ja toimitukset. Konsernin liikevoitto nousi alueella 5,7 miljoonaa euroon (4,2), mikä on 56,9 prosenttia segmentin liikevaihdosta (53,5). Comptel sai alueella viisi uutta asiakasta ja eteni samalla kahteen uuteen maahan. Merkittävimpiä asiakkaita Amerikan alueella olivat América Móvil ja Telefónica-ryhmien operaattorit sekä Axtel, Oi ja T-Mobile US.

Comptelin liikevaihto jakautuu ohjelmistolisenssien ja lisenssilajennusten myyntiin sekä yhtiön tuotteita tukevien palveluiden ja ylläpidon myyntiin. Tilikaudella lisenssimyynti laski edellisvuodesta ja oli 21,1 miljoonaa euroa (26,2). Palveluiden myynti kasvoi

Hallituksen toimintakertomus

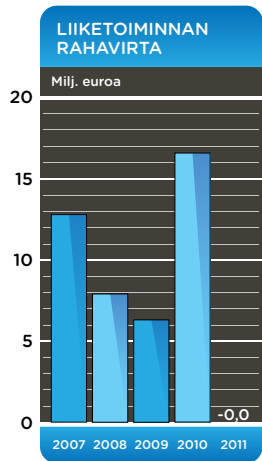

strategian mukaisesti ja oli 22,9 miljoonaa euroa (18,3). Ylläpitosopimukset muodostivat liikevaihdosta 32,7 miljoonaa euroa (33,4).

Comptel myy ja toimittaa tuotteitaan ja ratkaisujaan sekä suoraan oman organisaationsa että yhteistyökumppaniensa kautta. Merkittävimpiä kumppaneita ovat järjestelmäintegraattorit kuten IBM, Logica, Tech Mahindra ja Capgemini sekä verkkolaittevalmistajat kuten Alcatel-Lucent ja NSN. Maailmanlaajuisten kumppanien lisäksi Comptel tekee yhteistyötä lukuisten omalla markkina-alueellaan merkittävien paikallisten kumppaneiden kanssa, joista esimerkkinä on T-Systems Saksassa. Liikevaihdosta toteutui suoramyynninä 57,1 miljoonaa euroa (48,7) ja yhteistyökumppaneiden ja jälleenmyyjien kautta 19,6 miljoonaa euroa (29,2). Vaikka partnerimyynnin osuus laski edellisvuodesta, oli kumppaneilla merkittävä rooli useiden suoramyyntiin kirjautuneiden kauppojen saamisessa.

Investoinnit

Vuoden 2011 bruttoinvestoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin olivat 1,0 miljoonaa euroa (1,1) ja ne muodostuivat laite- ja ohjelmisto- ja kalustohankinnoista. Investoinnit rahoitettiin tulorahoituksella.

Tutkimus ja tuotekehitys

Comptelin välittömät tutkimus- ja tuotekehityskustannukset ja tuotekehitysinvestoinnit olivat 15,4 miljoonaa euroa (2010: 13,4; 2009: 15,6) ja niiden osuus liikevaihdosta oli 20,1 prosenttia (2010: 17,2; 2009: 20,8).

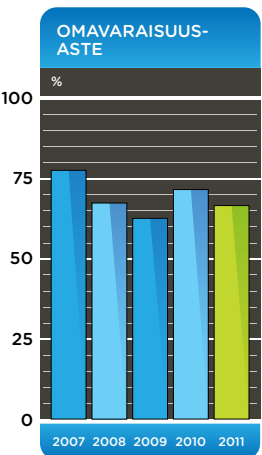
Comptelin tuotekehityspanostukset kohdistuivat pääasiassa operaattoreiden palvelutoimitusprosessin automatisointiin ja voimakkaasti kasvavan dataliikenteen reaaliaikaiseen hallintaan. Samalla yhtiö kehittää yhtenäistä ohjelmistoaletusta, joka mahdollistaa kustannustehokkaan ja ratkaisulähtöisen tuotekehityksen.

Laskutustieto- ja veloitustietojärjestelmien alueella julkaistiin uusia versioita Comptel Control and Charge -ratkaisusta, joka yhdistää Convergent Mediation, Policy Control ja Online Charging -tuotteet. Näiden ohjelmistoversioiden avulla operaattorit voivat hallita palveluitaan ja luoda uusia liiketoimintamalleja erityisesti liikkuvan laajakaistan tarpeisiin tarjoamalla liittymäasiakkaille joustavia hinnoittelua ja palvelutasomalleja. Ohjelmistot mahdollistavat myös verkkovierailukulujen ja kaistanleveyden hallinnan sekä resurssien käytön optimoinnin.

Palvelutoimitusprosessien automatisoinnin alueella ratkaisut auttavat operaattoreita optimoimaan toimintaprosessejaan sekä mobiili- että IP-alueella. Comptelin investoinnit kohdistuivat toisaalta tilauksen hallinnan ja SIM-kortin hallinnan uusiin ratkaisuihin ja toisaalta jatkettiin yhtenäisen toimitusprosessialustan kehittämistä sen jälkeen kun Axioss-ohjelmisto oli myyty Ciscolle.

Comptel jatkoi aiemmin jättämiään patenttihakemuksia 5 jatkohakemuksella vuonna 2011 (13). Yhtiö ei jättänyt vuoden aikana uusia hakemuksia (0). Comptelille myönnettiin vuoden 2010 aikana 3 uutta patenttia (5), jotka liittyivät tietoliikennetapahtumien laskutustietojen reaaliaikaiseen keruuseen ja luokitteluun, käyttäjien veloittamiseen online-mediointiympäristössä, sekä tietoliikenneverkon dataliikenteen hallintaan. Comptelilla oli vuoden 2011 lopussa 20 (17) myönnettyä patenttia ja 72 (77) vireillä olevaa patenttihakemusta liittyen yhtiön päätuotteisiin ja -ratkaisuihin.

Yrityksen tuotemerkki Comptel® on Comptel Oyj:n rekisteröimä tavaramerkki useissa maissa.

Rahoitusasema

Taseen loppusumma 31.12.2011 oli 71,8 miljoonaa euroa (76,4), mistä likvidit varat olivat yhteensä 9,4 miljoonaa euroa (7,0).

Konsernin liiketoiminnan nettorahavirta oli tilikaudella -0,0 miljoonaa euroa (16,6), maksetut osingot olivat 7,2 miljoonaa euroa (3,2) ja nettoinvestoinnit olivat Axioss-ohjelmiston myyntitulojen myötä +16,9 miljoonaa euroa (-5,1).

Myyntisaamiset olivat katsauskauden lopussa 26,0 miljoonaa euroa (24,3). Siirtosaamiset olivat 10,2 miljoonaa euroa (7,6). Osatuloutukseen liittyvät siirtovelat olivat 2,1 miljoonaa euroa (1,9).

Comptel Oyj:llä on täysimääräisesti käytettävissä 15,0 miljoonan euron suuruinen revolving credit facility -rahoitusjärjestely, joka erääntyy vuonna 2013. Omavaraisuusaste oli 66,6 prosenttia (71,6) ja nettovelkaantumisaste (gearing) oli -22,3 prosenttia (-14,1).

Yhtiö rakenne

Comptel-konserniin kuului vuoden 2011 päättyessä emoyhtiö Comptel Oyj:n lisäksi täysin omistettut tytäryhtiöt Comptel Communications Oy, Comptel Communications AS, Comptel Communications EOOD, Comptel Communications Sdn Bhd, Comptel Communications Brasil Ltda, Comptel Communications Inc., Comptel Ltd., Comptel Passage Oy ja Business Tools Oy. Lisäksi konserniin kuuluivat täysin omistettu tytäryhtiö Comptel Communications Holdings ja sen kokonaan omistamat tytäryhtiöt Comptel Communications Ltd ja Viewgate Networks Limited. Konserniin kuului myös irlantilainen osakkuusyhtiö Tango Telecom Ltd. (omistusosuus 20,0 prosenttia).

Tilikauden aikana konserni perusti uudet sivuliikkeet Alankomaihin, Ruotsiin, Saksaan, Singaporeen ja Turkkiin. Comptel-konsernilla on rekisteröidyt edustustot ja sivuliikkeet myös Australiassa, Egyptissä, Intiassa, Italiassa, Kiinassa, Venäjällä ja Yhdistyneissä Arabiemiraateissa.

Henkilöstö

Comptelin henkilöstömäärä oli vuoden alussa 589 ja vuoden lopussa 639. Konsernin palveluksessa oli vuoden aikana keskimäärin 623 henkilöä (2010: 586; 2009: 613).

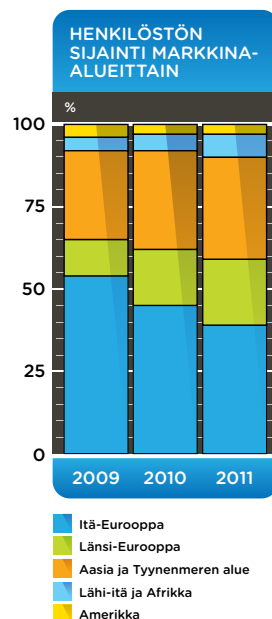
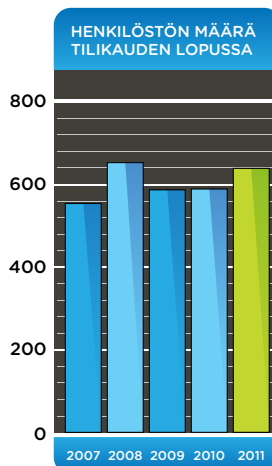
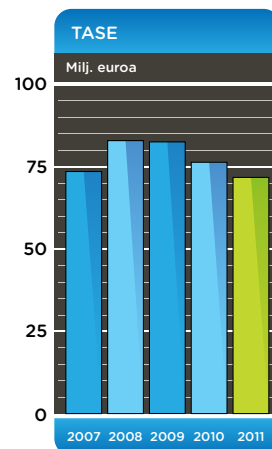
Tilikauden lopussa konsernin henkilöstöstä työskenteli Itä-Euroopan alueella 48,2 prosenttia (51,1), Länsi-Euroopan alueella 11,0 prosenttia (10,7), Aasiassa ja Tyynenmeren alueella 31,1 prosenttia (30,2), Lähi-idässä ja Afrikassa 6,4 prosenttia (5,1) sekä Amerikassa 3,3 prosenttia (2,9).

Tilikauden lopussa konsernin henkilöstöstä työskenteli asiakaspalveluissa 44,8 prosenttia (46,7), tutkimuksessa, tuotekehityksessä ja -hallinnassa 30,7 prosenttia (29,7), myynnissä ja markkinoinnissa 15,6 prosenttia (14,1) sekä hallinnossa ja tukipalveluissa 8,9 prosenttia (9,5).

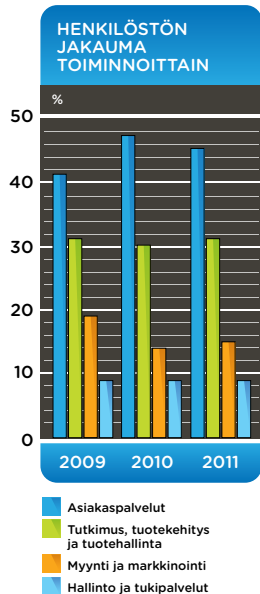
Tilikauden lopussa konsernissa oli 621 vakituista (583) ja 18 määräaikaista (6) työsuhdetta. Kokoaikaisia työsuhteista oli 611 (560) ja osa-aikaisia 28 (29).

Henkilöstön keskimääräinen vaihtuvuus vuonna 2011 oli 26,1 prosenttia (13,8). Henkilöstön keskimääräinen palvelusaika oli 4,9 vuotta (5,8). Henkilöstön keski-ikä vuoden lopussa oli 36 vuotta (37). Vuoden lopussa henkilöstöstä oli miehiä 72 prosenttia (72) ja naisia 28 prosenttia (28).

Tilikauden palkat ja palkkiot olivat yhteensä 30,7 miljoonaa euroa (2010: 29,2; 2009: 32,0).

Hallituksen toimintakertomus

Johdon palkat ja palkkiot on esitetty tilinpäätöksen liitetiedossa 30. Lähipiiritapahtumat.

Henkilöstöstä 76 prosenttia oli suorittanut korkeakoulututkinnon, 13 prosenttia ammattikorkeakoulututkinnon, 6 prosenttia opistotason tutkinnon ja 5 prosenttia muun koulutuksen.

Konsernissa jatkettiin Comptel University -ohjelmaa henkilöstön osaamisen kehittämiseksi. Henkilöstön koulutukseen käytettiin keskimäärin 1 077 euroa (815) henkilöä kohden. Koulutuspäivien lukumäärä henkilöä kohden oli 4,6 (5,2).

Tilikaudella sairauspoissaolojen osuus aktiivisesta työajasta oli 1,3 prosenttia (1,5).

Yhtiön hallinnointi

Comptel Oyj:n varsinainen yhtiökokous 23.3.2011 valitsi hallituksen jäseniksi seuraavat henkilöt: Olli Riikkala, Hannu Vaaajoensuu, Timo Kotilainen, Juhani Lassila, Petteri Walldén ja Henri Österlund. Järjestäytymiskokouksessaan hallitus valitsi uudestaan puheenjohtajaksi Olli Riikkalan ja varapuheenjohtajaksi Hannu Vaaajoensuun. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana jatkoi Juhani Lassila ja jäseniksi valittiin Petteri Walldén ja Henri Österlund. Palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana jatkoi Olli Riikkala ja jäseniksi valittiin Timo Kotilainen ja Hannu Vaaajoensuu.

Comptel Oyj:n toimitusjohtajana toimi Juhani Hintikka 3.1.2011 alkaen.

Vuonna 2011 toteutettujen organisaatiomuutosten jälkeen konsernin johtoryhmän muodostivat toimitusjohtajan lisäksi liiketoiminta-alueiden johtajat Timo Koistinen (Itä-Eurooppa), Mauro Carobene (Länsi-Eurooppa), Mika Korpinen (Aasia ja Tyynenmeren alue), Veqar Islam (Lähi-itä ja Afrikka) ja Diego Becker (Amerikka), tuotteista ja ratkaisusta vastaava johtaja Antti Koskela, globaaleista palveluista vastaava johtaja Kari Onniselkä, talousjohtaja Mikko Hytönen, henkilöstöjohtaja Niina Pesonen sekä lakiasioista ja yritysjärjestelystä vastaava johtaja Sami Ahonen.

Comptelin hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu erillinen selvitys osana vuosikertomusta.

Tilintarkastajat

Tilintarkastajana toimi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

Comptelin osake ja oma pääoma

Comptelilla on yksi osakelaji. Jokaisella osakkeella on yhtiökokouksessa yksi (1) ääni. Yhtiön osakepääoma 31.12.2011 oli 2 141 096,20 euroa sekä osakkeiden kokonaisäänimäärä 107 054 810 ääntä.

Comptelin osakkeiden kokonaisvaihto vuonna 2011 oli 32,8 miljoonaa kappaletta (38,3), joka vastaa 30,7 prosenttia osakkeiden kokonaismäärästä (35,8). Vuoden 2011 päätöskurssi oli 0,49 euroa (0,69). Comptelin markkina-arvo oli vuoden lopussa 52,3 miljoonaa euroa (73,5).

OP-Pohjola osk ilmoitti 2.2.2011, että sen vaikutuspiirissä olevien yhteisöjen ja OP-Pohjolan tytäryrityksen hallinnoimien sijoitusrahastojen yhteenlaskettu omistus Comptel Oyj:stä oli alittanut 5 prosentin rajan.

Comptelin omistusjakauma ryhmittäin ja suuruusluokittain sekä suurimmat omistajat sekä osakkeen vaihdon ja kurssin kehitystä kuvaavat luvut on esitetty tilinpäätöksen osassa Osakkeet ja osakkeenomistajat.

Konsernin avainhenkilöille jaettiin tilikaudella yhteensä 165 000 optio-oikeutta 2009B ja 1 475 000 optio-oikeutta 2009C. Optio-oikeuksia 2009B palautui yhtiölle 250 000 kpl ja 2009C-optio-oikeuksia 180 000 kpl.

Osakkeen tämänhetkinen merkintähinta optio-oikeudella 2009B on 0,73 euroa, mikä vastaa osakkeen vaihdolla painotettua keskimurssia NASDAQ OMX Helsingissä 1.4. - 30.4.2010 vähennettynä maksetuilla osingoilla ja pääomanpalautuksella. Osakkeen tämänhetkinen merkintähinta optio-oikeuksilla 2009C on 0,57 euroa, mikä vastaa osakkeen vaihdolla painotettua keskimurssia NASDAQ OMX Helsingissä 1.4. - 30.4.2011 vähennettynä maksetulla osingolla ja pääomanpalautuksella.

Optioilla tapahtuva osakkeiden merkintäaika on optio-oikeudella 2009A 1.11.2011 - 30.11.2013, optio-oikeudella 2009B 1.11.2012 - 30.11.2014 ja optio-oikeudella 2009C 1.11.2013 - 30.11.2015.

Vuoden 2009A optio-oikeudet tulivat kaupankäynnin kohteeksi NASDAQ OMX Helsingissä 1.11.2011 alkaen. Optio-oikeuksien kaupankäyntitunnus on CTL1VEW109 ja ISIN-koodi FI4000031489. Osakkeen tämänhetkinen merkintähinta optio-oikeuksilla 2009A on 0,46 euroa, mikä vastaa Comptelin osakkeen vaihdolla painotettua keskimurssia NASDAQ OMX Helsingissä 1.4. - 30.4.2009 vähennettynä maksetuilla osingoilla ja pääomanpalautuksella.

Vuoden 2006B optio-oikeuksien osakemerkintäaika päättyi 30.11.2011. Merkintäajan kuluessa optioilla ei merkitty osakkeita.

Comptel Oyj luovutti tilikaudella 312 920 yhtiön osaketta osana vuoden 2010 osakepalkkioita järjestelyyn kuuluville henkilöille ja 110 148 yhtiön osaketta hallituksen jäsenille osana vuosipalkkioita.

Comptel Oyj:n hallituksen ja toimitusjohtajan yhteenlaskettu omistusosuus yhtiön osakkeista ja äänimäärästä oli 0,63 prosenttia sekä yhtiön optio-oikeuksista 0,00 prosenttia tilikauden päättyessä.

Yhtiön liikkeelle laskemien optio-oikeuksien nojalla voidaan merkitä yhteensä 5 600 000 osaketta.

Yhtiön hallussa oli katsauskauden päättyessä 292 685 omaa osaketta, mikä vastaa 0,27 prosenttia yhtiön kaikista osakkeista. Hallussa olevien osakkeiden yhteenlaskettu kirjanpidollinen vasta-arvo oli 5 854 euroa.

Varsinainen yhtiökokous 23.3.2011 hyväksyi hallituksen osinkoehdotuksen, jonka mukaan vuodelta 2010 maksettiin osinkoa 0,04 euroa osakkeelta. Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 21 400 000 osakkeen suuruisista osakeanneista sekä enintään 10 700 000 oman osakkeen hankkimisesta tai luovuttamista. Valtuutukset ovat voimassa 30.6.2012 saakka.

Ylimääräinen yhtiökokous 29.11.2011 päätti hallituksen esityksen mukaisesti jakaa pääoman palautusta 0,07 euroa osakkeelta ja ylimääräistä osinkoa 0,03 euroa osakkeelta.

Liiketoiminnan riskit

Comptelin liiketoiminnan riskejä arvioidaan säännöllisesti osana konsernin vuosittaista toiminnan suunnittelu- ja strategiaprosessia, kaupallisten tarjousten ja sopimusten sekä investointien ja muiden panostusten valmistelu- ja päätöksentekoprosessia sekä muuta operatiivista toimintaa. Merkittävimpinä pidetään strategisia riskejä, jotka jakautuvat markkinaympäristöön ja toisaalta Comptelin liiketoimintastrategiaan liittyviin riskeihin.

Seuraavassa on kuvaus merkittävimmistä konsernin ulkopuolisista sekä omasta toiminnasta johtuvista tekijöistä, joilla saattaa olla merkitystä Comptelin liiketoimintaan, liiketoiminnan tulokseen ja osakkeen hintaan tulevaisuudessa.

Teleoperaattoreiden tukiohjelmistomarkkinoiden kysyntä voi vaihdella merkittävästi eri alueilla.

Comptel kehittää joustavia kokonaisratkaisuja johtaville teleoperaattoreille maailmanlaajuisesti. Tämä edellyttää, että yhtiö ymmärtää liiketoimintaympäristönsä kehittymisen sekä asiakkaidensa ja jälleenmyyjänsä tarpeet alueellisesti oikein. Epäonnistuminen markkinasuhteiden tunnistamisessa, asiakkaidensa tarpeiden huomioimisessa ja tuotteidensa oikea-aikaisessa kehittämisessä saattaa aiheuttaa merkittävää haittaa Comptelin liiketoiminnan kasvulle ja kannattavuudelle.

Yhtiön toimialalle on tyypillistä liikevaihdon ja tuloksen merkittävä vaihtelu vuosineljänneksittäin liittyen asiakaskunnan

Hallituksen toimintakertomus

ostokäyttäytymiseen ja yksittäisten merkittävien kauppojen ajoittumiseen.

Kilpailu tukiohjelmistomarkkinoilla on kireää. Teollisuudenalalla on käynnissä toimijoiden yhdistymiskehitys, millä on ollut vaikutusta sopimusten pituuteen ja hinnoitteluun. Mikäli Comptel ei onnistu sopeuttamaan toimintaansa ja vastaamaan kilpailuympäristönsä muutoksiin, markkinakehityksestä voi seurata huomattavaa haittaa yhtiön liiketoiminnalle ja liiketoiminnan tulokselle.

Comptelin käynnistämän asiakas- ja kumppanilähtöisen liiketoimintamallin toteuttaminen edellyttää oikeiden henkilöresurssien saamista lähemmäksi avainasiakkaita ja kumppaneita tietyillä kasvumarkkinoilla.

Lähi-itä ja Afrikka sekä Aasia ovat Comptelille entistä merkittävämpiä markkina-alueita. Yhtiö toimii myös useassa maassa, jossa poliittinen ja yhteiskunnallinen tilanne on epävakaa. Tilanteen heikkeneminen näillä alueilla voi johtaa Comptelin liiketoiminnan vaikeutumiseen ja vaikuttaa yhtiön kannattavuuteen. Yksittäisen toimitusprojektin arvo voi olla useita miljoonia euroja. Näin ollen yksittäiseen toimitusprojektiin tai asiakkaaseen voi liittyä huomattava riski.

Comptel toimii maailmanlaajuisesti ja on siten altistunut eri valuuttapositioneista aiheutuville riskeille. Valuuttakurssien muutokset yhtiön raportointivaluutan euron sekä Yhdysvaltain dollarin, Englannin punnan, Malesian ringgitin ja Norjan kruunun välillä saattavat vaikuttaa yhtiön liikevaihtoon, kuluihin ja tulokseen.

Hakemusprosessi Comptelin kahdenkertaisen verotuksen estämiseksi on edelleen valtiovarainministeriössä kesken. Yhtiö uskoo saavansa muutoksen lähdeverojensa verokohteluun. Valtioiden välinen prosessi on kuitenkin erittäin hidas ja muutoksen ajankohtaa on vaikea ennustaa.

Cisco Systems Inc. jätti joulukuussa 2011 Comptel Oyj:tä ja sen kokonaan omistamaa tytäryhtiötä Comptel Communications Ltd:ta vastaan hakemuksen Lontoon kansainväliseen välitystuomioistuimeen. Hakemus välimiesmenettelyksi koskee Comptelin käyttämiä tiettyjä Axioss-ohjelmiston osia, jotka on myyty Ciscolle ja samanaikaisesti lisensioitu takaisin Comptelille käytettäväksi osana Comptelin nykyistä fulfillment-toimitusprosessiratkaisua. Comptel pitää hakemusta niiden sopimusten vastaisena, jotka Comptel ja Cisco solmivat Axioss-ohjelmiston myynnistä Ciscolle. Kyseisellä riidalla ei ole vaikutusta Comptelin uuteen fulfillment 8 -ratkaisuun, joka julkaistaan kesällä 2012.

Yhtiön rahoitusriskit on kuvattu tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedossa 26.

Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat

Comptel Oyj tiedotti 26.1.2012 ostavansa analytiikkaan erikoistuneen suomalaisen ohjelmistoyrityksen Xtract Oy:n 3,1 miljoonalla eurolla (enterprise value). Xtractilla on noin 20 asiakasta, mm. teleoperaattori AVEA Turkissa, DNA Suomessa, Megafon Venäjällä ja TeliaSonera Suomessa, vakuutusyhtiö If sekä vähittäiskaupan ja media-alan yhtiöitä. Yhtiön liikevaihto oli 2,4 miljoonaa vuonna 2011. Xtractin palveluksessa työskentelee 27 korkeasti koulutettua työntekijää pääosin Espoossa. Kauppa saatettiin päätökseen 9.2.2012, jonka jälkeen Xtract-konserni liitetään osaksi Comptel-konsernia. Comptel Oyj rahoitti hankinnan likvideillä varoillaan. Keskeiset myyvät osakkeenomistajat ovat Creandum, Innovations Kapitalin ja Verdanan hallinnoimat yksityiset pääomarahastot.

Näkymät vuodelle 2012

Comptelin tilauskanta vuoden 2011 lopussa oli vahva, mikä luo edellytykset kasvulle vuoden 2012 aikana.

Vuonna 2012 Comptelin liikevaihdon odotetaan kasvavan yli kymmenen prosenttia edellisvuodesta. Liikevoiton ennakoidaan olevan 5 - 10 prosenttia liikevaihdosta.

Tyypillisesti Comptelin liikevoitto ja liikevaihto painottuvat vuoden jälkipuoliskolle.

Hallituksen ehdotus voittovarojen käytöstä

Konsernin emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma 31.12.2011 oli 15 026 574,95 euroa (24 980 408,87).

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että yhtiökokouksen käytettävänä olevista voittovaroista osinkoa maksetaan 0,03 euroa osakkeelta (0,04 ja ylimääräinen osinko 0,03), yhteensä 3 202 863,75 euroa (7 473 348,75).

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Helsingissä 9. päivänä helmikuuta 2012

Comptel Oyj
Hallitus

Konsernin laaja tuloslaskelma

1 000 EUROA	Liitetieto	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Liikevaihto	2	76 751	77 888
Liiketoiminnan muut tuotot	4	19 802	426
Materiaalit ja palvelut	5	-5 285	-2 607
Työsuhde-etuuksista johtuvat kulut	6	-36 747	-35 522
Poistot ja arvonalentumiset	7	-13 635	-5 941
Liiketoiminnan muut kulut	8	-29 277	-25 337
		-84 944	-69 407
Liikevoitto/-tappio		11 609	8 908
Rahoitustuotot	11	536	864
Rahoituskulut	11	-1 289	-1 574
Osuus osakkuusyhtiön tuloksesta		-187	314
Voitto/tappio ennen veroja		10 669	8 512
Tuloverot	12	-3 373	-3 811
Tilikauden voitto/tappio		7 297	4 702
Muut laajan tuloksen erät:			
Rahavirran suojaukset		-727	8
Muuntoerot		175	900
Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot	12	177	-2
Tilikauden laaja tulos yhteensä		6 922	5 607
Voiton/tappion jakautuminen omistajille:			
Emoyhtiön omistajille		7 297	4 702
Määräysvallattomille omistajille		-	-
Laajan tuloksen jakautuminen omistajille:			
Emoyhtiön omistajille		6 922	5 607
Määräysvallattomille omistajille		-	-
Emoyrityksen omistajille kuuluvasta voitosta/tappiosta laskettu osakekohtainen tulos	13	0,04	
Laimentamaton osakekohtainen tulos, euroa		0,07	0,04
Laimennusvaikutuksella oikeistu osakekohtainen tulos, euroa		0,07	0,04

Konsernin tase

1 000 EUROA	Liitetieto	31.12.2011	31.12.2010
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Liikearvo	15	10 832	19 626
Muut aineettomat hyödykkeet	15	9 255	10 948
Aineelliset hyödykkeet	14	1 381	1 842
Osuudet osakkuusyrityksistä	16	817	1 003
Myytavissä olevat sijoitukset		87	87
Laskennalliset verosaamiset	17	636	783
Muut pitkäaikaiset saamiset		409	432
		23 418	34 721
Lyhytaikaiset varat			
Myyntisaamiset ja muut saamiset	18	38 919	34 580
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		22	36
Rahavarat	19	9 401	7 028
		48 343	41 644
VARAT YHTEENSÄ		71 761	76 365
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyrityksen omistajille kuuluva oma pääoma			
Osakepääoma	20	2 141	2 141
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	20	178	7 575
Muuntoerot	20	-682	-858
Kertyneet voittovarot		40 169	40 287
		41 805	49 146
Oma pääoma yhteensä		41 805	49 146
Pitkäaikaiset velat			
Laskennalliset verovelat	17	4 798	5 762
Varaukset	23	2 750	1 954
Pitkäaikaiset rahoitusvelat	24	29	68
Muut pitkäaikaiset velat		-	1
		7 577	7 784
Lyhytaikaiset velat			
Ostovelat ja muut velat	25	21 615	18 819
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat		726	579
Lyhytaikaiset rahoitusvelat	24	38	36
		22 379	19 435
Velat yhteensä		29 956	27 219
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ		71 761	76 365

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 EUROA	Liitetieto	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto/tappio		7 297	4 702
Oikaisut:			
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaita liiketoiminnan rahavirtaan kuulumattomat erät	27	-4 463	7 111
Korkokulut ja muut rahoituskulut		63	139
Korkotuotot		-56	-37
Tuloverot		3 373	3 811
Käyttöpääoman muutos:			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		-4 903	4 082
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		1 211	-1 711
Varausten muutos		796	-587
Maksetut korot		-63	-163
Saadut korot		48	29
Maksetut tuloverot ja saadut palautukset		-3 350	-820
Liiketoiminnan nettorahavirta		-47	16 556
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-434	-1 085
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-558	-39
Investoinnit tuotekehityshankkeisiin		-3 965	-3 932
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		21 903	-
Muiden pitkäaikaisten saamisten muutos		-58	-3
Investointien nettorahavirta		16 888	-5 059
Rahoituksen rahavirrat			
Maksetut osingot		-7 242	-3 191
Maksettu pääoman palautus		-7 473	-
Omien osakkeiden hankinta		-	-468
Leasingvelan lyhennys		-38	-
Lainojen nostot		-	6 000
Lainojen takaisinmaksut		-	-14 000
Rahoituksen nettorahavirta		-14 753	-11 659
Rahavarojen muutos			
Rahavarat tilikauden alussa	19	7 028	6 730
Rahavarat tilikauden lopussa	19	9 401	7 028
Muutos		2 373	298
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		286	461

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

EMOYRITYKSEN OMISTAJILLE KUULUVA PÄÄOMA 1 000 EUROA							
	Osake- pääoma	Muut rahastot	Muunto- erot	Arvonmuutos- rahasto	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Yhteensä
Oma pääoma 31.12.2009	2 141	7 499	-1 757	-45	-287	38 748	46 299
Osingonjako						-3 191	-3 191
Ostetut omat osakkeet					-468		-468
Luovutetut omat osakkeet		76			155	-155	76
Osakepohjaiset palkitsemisjärjestelmät						824	824
Tilikauden laaja tulos yhteensä			900	6		4 702	5 607
Oma pääoma 31.12.2010	2 141	7 575	-858	-40	-600	40 927	49 146
Osingonjako						-7 473	-7 473
Pääoman palautus		-7 473					-7 473
Luovutetut omat osakkeet		76			225	-225	76
Osakepohjaiset palkitsemisjärjestelmät						608	608
Tilikauden laaja tulos yhteensä			175	-550		7 297	6 922
Oma pääoma 31.12.2011	2 141	178	-682	-589	-375	41 133	41 805

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Comptel Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Vuonna 1986 perustettu Comptel Oyj on yksi maailman johtavista tuotteistettujen palveluiden hallinta-, laskutustieto- ja veloitusjärjestelmien ohjelmistotoimittajista televiestinnän alueella. Comptel Oyj on listattu NASDAQ OMX Helsingissä (CTL1V). Emoyrityksen Comptel Oyj:n kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Salmisaarenaukio 1, 00180 Helsinki.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Comptelin internetsivuilta osoitteesta www.comptel.com tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista yllä mainitusta osoitteesta.

Laatimisperusta

Comptelin konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards, IFRS) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2011 voimassaolevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksesta (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisölaainsäädännön mukaiset.

Konsernitilinpäätös on laadittu alkuperäisiin hankintamenoihin perustuen lukuun ottamatta myytävissä olevia sijoituksia, johdannaissovimuksia ja suojauskohteita käyvän arvon suojauksessa. Osakeperusteiset etuudet on kirjattu käypään arvoon niiden myöntämishetkellä.

Tilinpäätöstiedot ilmoitetaan tuhansina euroina. Tilinpäätöksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta.

Comptel siirtyi vuoden 2005 aikana kansainväliseen IFRS-tilinpäätöskäytäntöön ja sovelsi siirtymässä IFRS 1 *Ensimmäinen IFRS-standardien käyttöönotto* -standardia. Siirtymispäivä oli 1.1.2004.

Konserni otti 1.1.2011 käyttöön seuraavat EU:ssa sovellettavaksi hyväksytyt uudet ja uudistetut standardit ja tulkinnat, joiden katsotaan koskevan Comptelia:

Uudistettu IAS 24 *Lähipiiriä koskevat tiedot*. Standardimuutos selkeyttää ja yksinkertaistaa lähipiirin määritelmää sekä lieventää julkishallinnon yhteisöjen välisistä liiketoimista esitettäviä liitetietoja. Uudistetulla standardilla ei ole ollut vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

IFRS-standardeihin tehdyt parannukset (Improvements to IFRSs -muutokset, toukokuu 2010) Annual improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Hankkeeseen kuuluvat muutokset koskevat yhteensä seitsemää standardia. Muutosten vaikutukset vaihtelevat standardeittain, mutta eivät ole merkittäviä.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä, samoin kuin harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita soveltaessaan ja jolla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa "Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät".

Konsernitilinpäätöksen yhdistelyperiaatteet

Konsernitilinpäätös käsittää emoyrityksen Comptel Oyj:n sekä kaikki ne tytäryritykset, joissa emoyrityksellä on suoraan tai välillisesti määräysvalta ("konserni" tai "Comptel"). Osakkuusyrittäksinä yhdistellään ne yritykset, joissa emoyrityksellä on suoraan tai välillisesti huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa.

Tytäryritykset

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa Comptelilla on määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Määräysvalta syntyy, kun Comptelin omistamien osakkeiden ääni-määrä on 50 % tai yli yrityksen äänivallasta. Myös potentiaalisen äänivallan olemassaolo on otettu huomioon määräysvallan syntymisen ehtoja arvioitaessa silloin, kun potentiaaliseen äänivaltaan oikeuttavat instrumentit ovat tarkasteluhetkellä toteutettavissa.

Keskinäinen osakkeenomistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä. Luovutettu vastike ja hankitun yrityksen yksilöitävissä olevat varat ja vastattavaksi otetut velat on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä. Hankintaan liittyvät menot, lukuun ottamatta vieraan tai oman pääoman ehtoisten arvopapereiden liikkeeseen laskusta aiheutuvia menoja, on kirjattu kuluksi. Luovutettu vastike ei sisällä hankinnasta erillisenä käsiteltäviä liiketoimia. Näiden vaikutus on huomioitu hankinnan yhteydessä tulosvaikutteisesti. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja se on luokiteltu joko velaksi tai omaksi pääomaksi. Velaksi luokiteltu lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti tai muihin laajan tuloksen eriiin. Omaksi pääomaksi luokiteltua lisäkauppahintaa ei arvosteta uudelleen.

Hankitut tytäryritykset yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun Comptel on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja realisoitumattomat voitot, sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Mikäli tappio johtuu arvonalentumisesta, realisoitumattomia tappioita ei eliminoida.

Tilikauden voiton tai tappion ja laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Mahdollinen määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteesta arvostetaan joko käypään arvoon tai määrään, joka vastaa määräysvallattomien omistajien osuuden suhteellista osuutta hankinnan kohteen yksilöitävissä olevasta nettovarallisuudesta. Arvostamisperiaate määritetään erikseen kullekin yrityshankinnalle. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omista pääomista esitetään omana eränään taseessa oman pääoman osana. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevan omistuosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

Vaiheittain toteutuvan hankinnan yhteydessä aiempi omistuosuus arvostetaan käypään arvoon ja tästä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. Konsernin menettäessä määräysvallan tytäryhtiössä, arvostetaan jäljelle jäävä sijoitus määräysvallan menettämispäivän käypään arvoon ja tästä syntyvä erotus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Ennen 1.1.2010 tapahtuneet hankinnat on käsitelty silloin voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Osakkuusyrittukset

Osakkuusyrittukset ovat yrityksiä, joissa Comptelilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun Comptel omistaa alle 50 %, mutta yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla katsotaan muutoin olevan huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa. Osakkuusyrittukset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen siitä lähtien, kun huomattava vaikutusvalta syntyy ja sen päättymiseen saakka. Osakkuusyrittus sijoitus sisältää sen hankinnasta syntyneen liikearvon. Mikäli Comptelin osuus osakkuusyrittusen tappioista ylittää kyseisen sijoituksen kirjanpitoarvon, sijoitus merkitään taseeseen nolla-arvoon eikä sen ylittäviä tappioita oteta huomioon, ellei konsernilla ole tähän liittyvää velvoitetta tai se on suorittanut maksuja osakkuusyrittusen puolesta. Osakkuusyrittusten konsernin omistuosuutta vastaava osuus tuloksesta esitetään omana eränään laajassa tuloslaskelmassa.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Konsernin yksiköiden tulosta ja taloudellista asemaa koskevat luvut mitataan siinä valuutassa, joka on kunkin yksikön pääasiallisen toimintaympäristön valuutta. Konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyrittusen toiminta- ja esittämisvaluutta.

Tilinpäätös

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaan rahan määräiset monetaariset erät on muunnettu tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Ulkomaan rahan määräiset ei-monetaariset erät, jotka on arvostettu käypiin arvoihin, on muunnettu käyttäen tilinpäätöspäivän kurssija. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on esitetty laajassa tuloslaskelmassa.

Ulkomaisten tytäryritysten tilinpäätökset

Ulkomaisten konserniyritysten laajat tuloslaskelmat ja rahavirrat on muunnettu euroiksi kauden keskipäivän kurssija taseet tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Kauden tuloksen muuntaminen eri kurssija laajassa tuloslaskelmassa ja taseessa aiheuttaa muuntoeron, joka kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omassa pääomassa omana eränä. Ulkomaisten tytäryritysten hankintamenon eliminoinnista syntyvät muuntoerot, nettosijoituksen suojaustulos sekä hankinnan jälkeiset kurssierot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään omassa pääomassa. Kun tytäryritys myydään, kertyneet muuntoerot kirjataan laajaan tuloslaskelmaan osana myyntivoittoa tai -tappiota. Syntyneet muuntoerot esitetään omassa pääomassa erillisenä eränä.

Ennen 1.1.2004 hankittujen ulkomaisten yksiköiden hankinnasta syntyvät käyvän arvon kohdistukset ja liikearvo muunnetaan euroiksi hankintahetken kurssija käyttäen. 1.1.2004 jälkeen hankittujen ulkomaisten yksiköiden varojen ja velkojen kirjanpitoarvoihin hankinnan yhteydessä tehdyt käyvän arvon oikaisut sekä hankinnasta syntyvä liikearvo käsitellään kyseisten ulkomaisten yksiköiden varoina ja velkoina. Ne muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin.

Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet on kirjattu taseeseen alkuperäiseen hankintamenoonsa kertyneillä poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyinä. Mikäli hyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Poistot lasketaan tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaan. Koneiden ja kaluston poistoaika on neljä vuotta.

Kunnossapito- ja korjausmenot kirjataan tilikauden kuluksi lukuun ottamatta huomattavia vuokrahuoneistojen peruseräparannusmenoja, jotka sisältyvät aineellisiin hyödykkeisiin. Näiden poistoaika on viisi vuotta tai tätä lyhyempi vuokrasopimuksen voimassaoloaika.

Hyödykkeiden jäännösarvo ja taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia.

Aineellisen hyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen hyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 *Myytävänä olevat pitkäaikaiset omaisuuserät ja lopetetut toiminnot* -standardin mukaisesti.

Aineellisten hyödykkeiden käytöstä poistamisesta ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

IAS 23 -standardin ehtojen täyttävän hyödykkeen hankintamenoon sisällytetään välittömästi kyseisen omaisuuserän hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta johtuvat vieraan pääoman menot.

Aineettomat hyödykkeet

Liikearvo

1.1.2010 jälkeen tapahtuneiden liiketoimintojen yhdistämisissä syntyvä liikearvo kirjataan määrään, jolla luovutettu vastike, määräysvallattomien omistajien osuus hankinnan kohteessa ja aiemmin omistettu osuus yhteen laskettuina ylittävät konsernin osuuden hankitun nettovarallisuuden käyvästä arvosta.

1.1.2004-31.12.2009 tapahtuneet yrityshankinnat on kirjattu aikaisemman IFRS-normiston mukaisesti. Tätä aiempien liiketoimintojen yhdistämisten liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty oletushankintamenoa.

IAS 36 *Omaisuserien arvon alentuminen* -standardin mukaisesti liikearvosta ei kirjata säännönmukaisia poistoja, vaan ne testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoa vähennettynä arvonalennuksilla.

Tutkimus- ja kehittämismenot

IAS 38 *Aineettomat hyödykkeet* -standardin mukaisesti tutkimusmenot kirjataan laajaan tuloslaskelmaan kuluksi. Kehittämismenot, jotka aiheutuvat uusien tai kehittyneiden tuotteiden suunnittelusta, aktivoidaan taseeseen aineettomiksi hyödykkeiksi. Aktivointi aloitetaan siitä hetkestä, kun tuote on teknisesti toteutettavissa, se voidaan hyödyntää kaupallisesti ja tuotteesta odotetaan saatavan vastaista taloudellista hyötyä. Hyödykkeestä kirjataan poistot siitä hetkestä, kun se on valmis käytettäväksi. Hyödyke, joka ei ole vielä valmis käytettäväksi, testataan vuosittain arvonalentumisen varalta.

Comptel aktivoi taseeseen IAS 38:n mukaiset tuotekehitysmenot ja sisäisiin järjestelmähankkeisiin liittyvät menot. Aktivoidut tuotekehitysmenot poistetaan tasapoistoina kolmessa vuodessa ja järjestelmähankkeisiin liittyvät aktivoidut menot neljässä vuodessa.

Saadut tuotekehitysavustukset esitetään kulujen tai aktivointien vähennyksenä.

Muut aineettomat hyödykkeet

Ostetut patentit ja lisenssit sekä omien patenttien hakemisesta aiheutuvat menot, joilla on rajallinen taloudellinen vaikutusaika, kirjataan taseeseen ja tasapoistoina kuluksi laajaan tuloslaskelmaan niiden taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Poistot kirjataan alkuperäisestä hankintahinnasta taloudellisen vaikutusajan mukaan.

Aktivoitujen patentoimismenojen poistoaika on pääsääntöisesti kymmenen vuotta ja lisenssien neljä vuotta.

Todennäköisiä taloudellisia vaikutusaikoja tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja jos ne poikkeavat aiemmin arvioidusta, poistosuunnitelmaa muutetaan vastaavasti.

Liiketoimintojen yhdistämisissä hankitut yksilöitävissä olevat aineettomat hyödykkeet arvostetaan hankinnan yhteydessä käypään arvoon. Nämä liittyvät esimerkiksi liiketoimintakaupan yhteydessä saatuihin asiakkuuksiin ja teknologioihin ja niiden poistoaika on 3 - 5 vuotta.

Vuokrasopimukset

Comptel vuokralleottajana

IAS 17 *Vuokrasopimukset* -standardi jaottelee vuokrasopimukset rahoitusleasingisopimuksiin ja muihin vuokrasopimuksiin. Vuokrasopimukset, joissa vuokralleottajalla on olennainen osa omistamiselle tyypillisistä riskeistä ja eduista, ovat rahoitusleasingisopimuksia. Rahoitusleasingisopimuksella hankittu omaisuuserä merkitään taseeseen vuokra-ajan alkamisajankohtana vuokratun hyödykkeen käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon. Rahoitusleasingisopimuksella hankituista hyödykkeistä tehdään poistot hyödykkeen taloudellisen vaikutusajan tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa. Maksettavat leasingvuokrat jaetaan rahoitusmenoon ja velan vähennykseen vuokra-aikana siten, että tilikausittain jäljellä olevalle velalle muodostuu samansuuruinen korkoprosentti. Vuokravelvoitteet sisältyvät rahoitusvelkoihin. Jos vuokrasopimus ei täytä rahoitusleasingin ehtoja, kyseessä on aina muu vuokrasopimus. Tällöin vuokralle ottajalla on oikeus käyttää hyödykettä rajoitetun ajan, eivätkä hyödykkeen omistamiselle tyypilliset olennaiset riskit ja edut siirry vuokralle ottajalle.

Comptelin vuokrasopimukset käsitellään pääosin muina vuokrasopimuksina. Muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vuokrat kirjataan kuluksi laajaan tuloslaskelmaan tasaerinä vuokra-ajan kuluessa.

Arvonalentumiset

Aineelliset ja aineettomat omaisuuserät

Comptel arvioi omaisuuserien kirjanpitoarvoja tilinpäätöshetkellä mahdollisten arvonalentumisviitteiden havaitsemiseksi.

Tilinpäätös

Jos viitteitä havaitaan, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain seuraavista omaisuuseristä riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä: liikearvo, sekä keskeneräiset aineettomat hyödykkeet. Arvonalentumistarvetta tarkastellaan rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolla eli sillä alimmalla yksikkötasolla, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa muista rahavirroista.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä myynnistä aiheutuville menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Käyttöarvolla tarkoitetaan kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevia arvioituja vastaisia nettorahavirtoja, jotka diskontataan nykyarvoonsa. Diskonttokorkona käytetään ennen veroa määritettyä korkoa, joka kuvastaa markkinoiden näkemystä rahan aika-arvosta ja omaisuuserään liittyvistä erityisriskeistä.

Arvonalentumistappio kirjataan, jos omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön tasearvo ylittää kerrytettävissä olevan rahamäärän. Arvonalentumistappiot kirjataan laajaan tuloslaskelmaan. Mikäli arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavalle yksikölle, kohdistetaan se ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvoa ja sen jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti. Arvonalentumistappio perutaan, jos on viitteitä, että olosuhteissa on tapahtunut muutos ja hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumiskirjauksen ajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumista ei peruta missään tilanteessa.

Eläkeveloitteet

IAS 19 *Työsuhde-etuudet* -standardi luokittelee eläkejärjestelyt yrityksen velvoitteen perusteella etuuspohjaisiksi tai maksupohjaisiksi järjestelyiksi. Maksupohjaisissa järjestelyissä yritys suorittaa kiinteitä maksuja erilliselle yksikölle eikä yrityksellä ole maksun suorittamisen jälkeen velvoitetta suorittaa lisämaksuja. Comptelin eläkejärjestelyt on tehty paikallisen lainsäädännön mukaisesti. Eläkemenot, jotka perustuvat paikallisten eläkeyhtiöiden laatiin ja säännöllisesti tarkistettavaan eläkelaskelmiin, ovat maksupohjaisia ja kirjataan näin ollen tilikauden kuluksi. Muut järjestelyt luokitellaan etuuspohjaisiksi.

Etuuspohjaisissa järjestelyissä taseeseen kirjattava velka on eläkevelvoitteen tilinpäätöshetken nykyarvon ja varojen käyvän arvon nettomäärä oikaistuna kirjaamattomilla vakuutusmatemaattisilla voitoilla ja tappioilla, sekä kirjaamattomaan takautuvaan työsuoritukseen perustuvilla menoilla. Auktorisoidut vakuutusmatemaatikot laskevat eläkevelvoitteiden määrän. Velvoite perustuu ennakoituun etuus oikeusyksikköön. Eläkejärjestelyt kirjataan laajaan tuloslaskelmaan kuluksi henkilöstön palvelusvuosien mukaan jaksotettuina.

Osakeperusteiset maksut

Comptelilla on useita optiojärjestelyitä ja ne maksetaan oman pääoman ehtoisina instrumentteina. Oman pääoman ehtoisina instrumentteina maksettavat järjestelyt arvostetaan käypään arvoon niiden myöntämishetkellä ja kirjataan kuluksi laajaan tuloslaskelmaan tasaerinä oikeuden syntymisajanjakson aikana. Optioiden myöntämishetkellä määritelty kulu perustuu konsernin arvioon niiden optioiden määrästä, joihin oletetaan syntyvän oikeus oikeuden syntymisajanjakson lopussa. Käypä arvo määritetään Black-Scholes -optiohinnoittelumallin perusteella.

Comptelilla on myös osakepalkkiojärjestelmiä. Osakepalkkiojärjestelmät tarjoavat Comptel-konsernin avainhenkilöille mahdollisuuden saada palkkiona yhtiön osakkeita. Osakepalkkiojärjestelmien perusteella maksettavat palkkiot maksetaan ansaintajakson päätyttyä osakkeiden ja rahan yhdistelmänä. Osakepalkkiojärjestelmän kulut kirjataan henkilöstökuluksi sitouttamisajanjaksolle.

Varaukset

IAS 37 *Varaukset, ehdolliset velat ja ehdolliset varat* -standardi määrittelee edellytykset varausten kirjaamiselle. Varaukset perustuvat olemassa oleviin velvoitteisiin ja ne merkitään taseeseen, kun aikaisemman tapahtuman seurauksena on syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköinen ja velvoitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa.

Varausten määriä arvioidaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja niiden määriä muutetaan vastaamaan parasta arviota

tarkasteluhetkellä. Varausten muutokset kirjataan laajaan tuloslaskelmaan samaan erään, mihin varaus on alun perin kirjattu.

Takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdon sisältävä tuote myydään tai toimitetaan. Takuuvarauksen suuruus perustuu kokemuseräiseen tietoon takuumenojen toteutumisesta.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun Comptel on laatinut yksityiskohtaisen uudelleenjärjestelysuunnitelman, aloittanut suunnitelman toimeenpanon ja tiedottanut asiasta. Uudelleenjärjestelyä koskeva suunnitelma sisältää vähintään seuraavat tiedot: liiketoiminta, jota järjestely koskee, pääasialliset toimipaikat, joihin järjestely vaikuttaa, niiden henkilöiden toimipaikkojen sijainti, työtehtävät ja arvioitu lukumäärä, joille tullaan suorittamaan korvauksia työsuhteen päättymisestä, toteutuvat menot ja suunnitelman toimeenpano-aika. Comptelin jatkuvaan toimintaan liittyvistä menoista ei kirjata varausta.

Tappiollisista asiakassopimuksista kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat taloudelliset hyödyt.

Tuloverot

Konsernin laajan tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta ja laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutoksesta. Vero lasketaan verotettavasta tulosta kunkin maan voimassaolevan verokannan perusteella. Veroa oikaistaan mahdollisilla edellisiin kausiin liittyvillä veroilla. Muihin laajan tuloksen eriin tai suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavasti muihin laajan tuloksen eriin tai osaksi omaa pääomaa.

Laskennalliset verot on kirjattu omaisuus- ja velkaerien väliaikaisista eroista kirjanpidon ja verotuksellisen arvon välillä velkamenetelmän mukaisesti käyttäen tilinpäätöshetkellä voimassa olevia tai tuleville vuosille säädettyjä verokantoja. Comptelissa merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät aineellisten hyödykkeiden tasapoistoista, johdannaissovimusten arvostamisesta käypään arvoon, tuotekehityshankkeiden aktivoinneista, sekä liikearvopoistojen palauttamisesta konsernitason tasolla.

Laskennallinen verovelka sisältyy taseeseen kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen on kirjattu siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Tuloutusperiaatteet ja liikevaihto

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelut on suoritettu. Lisenssituotot, joihin ei liity työsuoritetta, tuloutetaan luovutuksen yhteydessä. Asiakkaan tilaajamääriä seurataan jatkuvasti, jotta niiden ylittäessä lisenssiehdoissa sovitun määrän voidaan laskuttaa asiakasta muuttuneen tilaajamäärän osalta. Nämä lisenssilaaajennustuotot tuloutetaan laskutettaessa. Ylläpitotuotot kirjataan liikevaihdoksi tasaerinä ylläpitokaudelle.

Pitkäaikaishankkeet

Pitkäaikaishankkeiden tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi valmistusasteen perusteella, kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Pitkäaikaishankkeiden tuotot käsittävät lisenssimaksut ja työn osuuden. Lopputulos on arvioitavissa luotettavasti, kun sopimuksesta odotettavissa olevat tulot ja menot sekä projektin eteneminen pystytään mittaamaan luotettavasti ja kun on todennäköistä, että projektista saadaan taloudellista hyötyä. Comptelin pitkäaikaishankkeiden valmistusaste määritetään tehtyjen työtuntien osuudella arvioituihin kokonaistyöntunteihin. Jos on todennäköistä, että hankkeen valmiiksi saamiseen tarvittavat kokonaismenot ylittävät hankkeesta saatavat kokonaistulot, odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan myönnettyillä alennuksilla, myyntiin liittyvillä välillisillä veroilla sekä ulkomaanrahan määräraisten myyntisaamisten muuntamisesta syntyvillä kurssieroilla.

Projektin valmistumisen jälkeisten takuuajakaisten menojen kattamiseksi kirjataan takuuvaraus. Tappiollisten projektien arvioitu kokonaiskate kirjataan kuluksi ja varaukseksi.

Osakekohtainen tulos

Tulos per osake lasketaan tilikauden tuloksesta. Tilikauden tulos jaetaan osakkeiden määrän painotetulla keskiarvolla. Konsernin omistamat omat osakkeet eliminoidaan painotetun keskiarvon laskennassa. Laimennettu tulos per osake lasketaan ns. omat osakkeet -menetelmällä (treasury stock) olettaen, että optiotodistukset ja -oikeudet olisi merkitty tilikauden alussa ja tilikauden aikana myönnetty optiotodistukset ja -oikeudet niiden myöntämispäivänä ja että niiden merkinnästä saaduilla varoilla olisi ostettu omia osakkeita osakkeen tilikauden keskimääräiseen markkinahintaan. Laskelman nimittäjään viedään osakkeiden määrän painotetun keskiarvon lisäksi optiotodistusten ja -oikeuksien oletetusta käytöstä tulevat lisäosakkeet.

Optioiden merkintäolettamaa ei oteta huomioon laimennetussa osakekohtainen tulos -tunnusluvussa silloin, kun optiotodistusten ja -oikeuksien merkintähinta on ollut korkeampi kuin osakkeen keskimääräinen markkinahinta tilikauden aikana. Osakeoptioilla ja -todistuksilla on laimentava vaikutus vain silloin, kun osakkeen keskimääräinen markkinahinta tilikauden aikana on ollut korkeampi kuin optiotodistusten ja -oikeuksien merkintähinta.

Rahoitusvarat ja rahoitusvelat

Rahoitusvarat

IAS 39 *Rahoitusinstrumentit: kirjaaminen ja arvostaminen* -standardin mukaan konsernin rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin: käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat, eräpäivään asti pidettävät sijoitukset, lainat ja muut saamiset ja myytävissä olevat rahoitusvarat. Luokittelu tapahtuu rahoitusvarojen hankinnan perusteella ja ne luokitellaan alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Rahoitusvaroihin kuuluva erä luokitellaan *Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat* -ryhmään, kun se on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai se luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Jälkimmäiseen ryhmään luokitellaan sellaiset sijoitukset, joita hallinnoidaan käypään arvoon perustuen tai sijoitus, johon liittyy yksi tai useampi kytketty johdannainen, joka muuttaa sopimuksen rahavirtoja merkittävästi, jolloin koko yhdistelmäinstrumentti arvostetaan käypään arvoon. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat on hankittu pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyen aikavälin markkinahintojen muutoksista. Johdannaiset, jotka eivät täytä IAS 39:n suojauslaskennan ehtoja, on luokiteltu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät johdannaiset sekä 12 kuukauden sisällä erääntyvät rahoitusvarat sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin. Ryhmän erät on arvostettu käypään arvoon. Käyvän arvon muutoksista johtuvat sekä realisoitumattomat että realisoituneet voitot ja tappiot kirjataan laajaan tuloslaskelmaan sille tilikaudelle, jonka aikana ne syntyvät.

Eräpäivään asti pidettävät sijoitukset ovat sellaisia johdannaisvaroihin kuulumattomia rahoitusvaroja, joihin liittyvät maksusuoritukset ovat kiinteitä tai määritettävissä, jotka erääntyvät määrättyinä päivinä ja jotka konsernilla on vakaa aikomus ja kyky pitää eräpäivään asti. Ne arvostetaan jaksotettuun hankintamenuun ja ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin. Konsernilla ei ole ollut ko. sijoituksia tilikauden aikana.

Lainat ja muut saamiset ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, joihin liittyvät maksut ovat kiinteät tai määritettävissä ja joita ei noteerata toimivilla markkinoilla eikä konserni pidä niitä kaupankäyntitarkoituksessa. Ne sisältyvät taseessa luonteensa mukaisesti lyhyt- ja pitkäaikaisiin varoihin: viimeksi mainittuihin, mikäli ne erääntyvät yli 12 kuukauden kuluttua. Myyntisaamiset merkitään kirjanpitoon alkuperäisen laskutetun määrän mukaisesti vähennettynä arvonalentumistappioilla.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja, jotka on nimenomaisesti luokiteltu tähän ryhmään tai joita ei ole luokiteltu muuhun ryhmään. Ne sisältyvät pitkäaikaisiin varoihin, paitsi jos ne on tarkoitus pitää alle 12 kuukauden ajan tilinpäätöspäivästä lähtien, jolloin ne sisältyvät lyhytaikaisiin varoihin. Myytävissä olevat rahoitusvarat voivat koostua osakkeista ja korollisista sijoituksista. Ne arvostetaan käypään arvoon tai milloin käypä arvo ei ole määritettävissä luotettavasti, hankintamenuun.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Mahdolliset luotollisten pankkitilien saldot sisältyvät lyhytaikaisiin velkoihin.

Rahoitusvelat

Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Transaktiomenot on sisällytetty rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Myöhemmin rahoitusvelat arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon. Rahoitusvelkoja sisältyy pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin. Rahoitusvelat luokitellaan lyhytaikaisiksi, ellei konsernilla ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän tilinpäätöspäivästä. Vieraan pääoman menot kirjataan kuluiksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Lainasitoumuksiin liittyvät järjestelypalkkiot kirjataan transaktiomenoiksi siihen määrään asti kuin on todennäköistä, että koko lainasitoumus tai osa siitä tullaan nostamaan. Tällöin palkkio merkitään taseeseen, kunnes laina nostetaan. Lainan noston yhteydessä lainasitoumuksiin liittyvä järjestelypalkkio merkitään osaksi transaktiokuluja. Siltä osin kuin on todennäköistä, että lainasitoumusta ei tulla nostamaan, järjestelypalkkio kirjataan ennakomaksuksi maksuvalmiuteen liittyvästä palvelusta ja jaksotetaan kuluksi lainasitoumuksen ajanjaksolle.

Johdannaissopimukset ja suojauslaskenta

Johdannaissopimukset merkitään taseeseen alun perin hankintamenuon, joka vastaa niiden käypää arvoa. Hankinnan jälkeen johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, käsitellään tilinpäätöksessä johdannaissopimuksen käyttötarkoituksen määräämällä tavalla. Ne johdannaissopimukset, joihin sovelletaan suojauslaskentaa ja jotka ovat siinä tehokkaita, esitetään yhteneväisesti suojatun erän kanssa laajassa tuloslaskelmassa. Kun johdannaissopimuksia solmitaan, Comptel käsittelee ne joko saamisten, velkojen tai kiinteän sopimuksen käyvän arvon suojauksina tai valuuttariskin osalta rahavirran suojauksina, ennakoitun erittäin todennäköisen liiketoimen rahavirran suojauksina tai johdannaissopimuksina, jotka eivät täytä IAS 39:n mukaisen suojauslaskennan kriteerejä.

Comptel dokumentoi suojauslaskentaa aloittaessaan suojattavan kohteen ja suojausinstrumenttien välisen suhteen sekä konsernin riskinhallintatavoitteet ja suojaukseen ryhtymisen strategian. Comptel dokumentoi ja arvioi, suojausta aloitettaessa ja vähintään jokaisen tilinpäätöksen yhteydessä, suojauskohteiden tehokkuuden tarkastelemalla suojaavan instrumentin kykyä kumota suojattavan erän käyvän arvon tai rahavirtojen muutokset. Käyvän arvon suojauksen ehdot täyttävien johdannaissopimusten käyvän arvon muutokset kirjataan tulosvaikutteisesti samoin kuin suojauksen kohteena olevan omaisuus- tai velkaerän käyvän arvon muutokset.

Rahavirran suojauksen ehdot täyttävien johdannaissopimusten tehokkaan osuuden käyvän arvon muutos kirjataan muihin laajan tuloksen eriin ja esitetään oman pääoman suojausrahastossa. Omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot siirretään laajaan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jolla suojattu erä merkitään laajaan tuloslaskelmaan. Ennakoidun valuuttamääräisen myynnin suojaamisesta syntyneet voitot ja tappiot kirjataan myynnin oikaisuihin. Mikäli suojattu ennakoitu liiketoimi johtaa rahoitusvaroihin kuulumattoman omaisuususerän kirjaamiseen, siirretään omaan pääomaan kertyneet voitot ja tappiot kyseisen omaisuususerän hankintamenuon. Kun rahavirran suojaukseksi hankittu suojausinstrumentti eräännyy tai myydään tai kun suojauslaskennan kriteerit eivät enää täyty, suojausinstrumentista kertynyt voitto tai tappio jää omaan pääomaan siihen asti, kunnes ennakoitu liiketoimi toteutuu. Kuitenkin, jos ennakoitun suojatun liiketoimen ei enää odoteta toteutuvan, omaan pääomaan kertynyt voitto tai tappio kirjataan välittömästi laajaan tuloslaskelmaan.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottaman osingonjaon kirjaus kirjanpitoon tehdään vasta, kun yhtiökokous on tehnyt päätöksen osingonjaosta.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Tilinpäätöstä laadittaessa tehdään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi käytetään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Mahdolliset arvioiden ja olettamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arviota tai olettamusta korjataan ja kaikilla tämän jälkeisillä tilikausilla.

Comptelissa ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, ovat seuraavat:

Arvon alentumistestaus

Konsernissa testataan vuosittain mahdollisen arvon alentumisen varalta liikearvo, keskeneräisiin aineettomiin hyödykkeisiin aktivoituiden tuotekehittämismenot, sekä patentoimismenot, sekä arvioidaan viitteitä arvon alentumisesta edellä laatimisperiaatteissa esitetyn mukaisesti. Näiden laskelmien laatiminen edellyttää arvioiden käyttämistä.

Lisätietoja kerrytettävissä olevan rahamäärän herkkyydestä käytettyjen oletusten muutoksille on annettu liitetietojen kohdassa 15. Aineettomat hyödykkeet.

Tuloutus

Tuloutusperiaatteissa esitetyn mukaisesti pitkäaikaishankkeen tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi valmistusasteen perusteella, kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Valmistusasteen mukainen tuloutus perustuu arvioihin hankkeesta odotettavista tuotoista ja kuluista, samoin kuin hankkeen etenemisen luotettavaan mittaamiseen. Tulojen ja menojen merkitsemistä laajaan tuloslaskelmaan muutetaan, jos arviot projektin lopputulemasta muuttuvat. Muutokset merkitään kirjanpitoon sillä kaudella, jolloin muutos on ensi kertaa tiedossa ja luotettavasti arvioitavissa. Hankkeesta odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi, kun se on tiedossa ja arvioitavissa. Pitkäaikaishankkeista esitetään lisätietoja liitetiedossa 3. Valmistusasteen mukainen tuloutus.

Uusien tai muutettujen IFRS-standardien sekä tulkintojen soveltaminen

Alla kuvatut standardit, tulkinnat tai niiden muutokset on julkaistu, mutta ne eivät vielä ole voimassa, eikä Comptel ole soveltanut niitä ennen niiden pakollista voimaantuloa. Comptel ottaa käyttöön seuraavat IASB:n julkistamat muutetut tai uudistetut standardit ja tulkinnat kun ne astuvat voimaan, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivää seuraavan tilikauden alusta lukien:

Muutokset IFRS 7:ään *Rahoitusinstrumentit: tilinpäätöksessä esitettävät tiedot* (voimaan 1.7.2011 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Muutokset lisäävät rahoitusinstrumenttien luovutuksia koskevien liiketoimien esittämisen läpinäkyvyyttä ja parantavat tilinpäätöksen käyttäjien mahdollisuuksia saada käsitys rahoitusinstrumenttien luovutuksiin liittyvistä riskeistä ja näiden riskien vaikutuksesta yhteisön taloudelliseen asemaan, erityisesti kun kyseessä on rahoitusvarojen arvopaperistaminen. Muutoksilla ei odoteta olevan vaikutusta Comptelin konsernitilinpäätökseen.

Muutokset IAS 1:een *Tilinpäätöksen esittäminen* (voimaan 1.7.2012 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Keskeisin muutos on vaatimus muiden laajan tuloksen erien ryhmittelemisestä sen mukaan, siirretäänkö ne mahdollisesti myöhemmin tulosvaikutteisiksi tiettyjen ehtojen täytyessä. Muutokset vaikuttavat vain Comptelin konsernitilinpäätöksen esittämiseen. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

Muutos IAS 19:ään *Työsuhde-etuudet* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Jatkossa kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot kirjataan välittömästi muihin laajan tuloksen eriin, ts. ns. putkimenetelmästä luovutaan, ja rahoitusmeno määritetään nettorahastointiin perustuen. Comptelilla ei tällä hetkellä ole etuus pohjaisia eläkejärjestelyjä, joten muutoksella ei ole vaikutusta Comptelin konsernitilinpäätökseen. Muutosta ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit ja siihen tehdyt muutokset* (IASB on lykännyt standardin tulemaan voimaan 1.1.2015 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla (aiemmin 1.1.2013)): Uusi standardi julkaistaan kolmessa vaiheessa ja sen on tarkoitus korvata nykyisin voimassa oleva IAS 39 *Rahoitusinstrumentit*: kirjaaminen ja arvostaminen. Ensimmäisen vaiheen muutokset koskevat rahoitusvarojen ja -velkojen luokittelua, kirjaamista ja arvostamista. Rahoitusvarojen erilaiset arvostamistavat on säilytetty, mutta niitä on yksinkertaistettu. Rahoitusvarat jaetaan arvostustavan perusteella kahteen pääryhmään: jaksotettuun hankintamenuun arvostettavat ja käypään arvoon arvostettavat. Luokittelu riippuu yrityksen liiketoimintamallista ja sopimukseen perustuvien rahavirtojen ominaispiirteistä. Rahoitusvelkojen osalta suurin osa IAS 39:n säännöksistä on siirtynyt uuteen standardiin sellaisenaan. Comptel-konserni arvioi vielä muutosten vaikutuksia. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 10 *Konsernitilinpäätös* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Olemassa olevien periaatteiden mukaisesti IFRS 10 määrittää määräysvallan keskeiseksi tekijäksi, kun ratkaistaan, tuleeko yhteisö yhdistellä konsernitilinpäätökseen. Lisäksi standardissa annetaan lisäohjeistusta määräysvallan määrittelystä silloin, kun sitä on vaikea arvioida. Uudella standardilla ei odoteta olevan vaikutusta Comptelin konsernitilinpäätökseen. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 11 *Yhteisjärjestelyt* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 11 painottaa yhteisten järjestelyjen kirjanpitokäsittelyssä niistä seuraavia oikeuksia ja velvoitteita ennemmin kuin niiden oikeudellista muotoa. Yhteisjärjestelyjä on kahden tyyppisiä: yhteiset toiminnot ja yhteisyritykset. Yhteisyritysten raportoinnissa on käytettävä jatkossa yhtä menetelmää, pääomaosuusmenetelmää, eikä aiempi suhteellisen yhdistelyn vaihtoehto ole enää sallittu. Comptelilla ei ole standardissa tarkoitettuja yhteisjärjestelyjä, joten uudella standardilla ei ole merkitystä Comptelin tilinpäätökseen. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 12 *Tilinpäätöksessä esitettävät tiedot osuuksista muissa yhteisöissä* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 12 kokoaa yhteen tilinpäätöksessä esitettäviä tietoja koskevat vaatimukset. Nämä liittyvät erilaisiin osuuksiin muissa yhteisöissä, ml. osakkuusyhtiöt, yhteiset järjestelyt, strukturoidut yksiköt ja muut, taseen ulkopuolelle jäävät yhteisöt. Uusi standardi laajentaa näistä yhtiöistä liitetiedoissa annettavia tietoja. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IFRS 13 *Käyvän arvon määrittäminen* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 13:een on yhdistetty vaatimukset käyvän arvon määrittämisestä sekä sitä koskevien tietojen esittämisestä tilinpäätöksessä, lisäksi uuteen standardiin sisältyy käyvän arvon määrittäminen. Käyvän arvon käyttöä ei laajenneta, mutta standardissa annetaan ohjeistusta sen määrittämisestä silloin, kun sen käyttö on sallittu tai sitä on vaadittu jossain toisessa standardissa. Uudella standardilla ei odoteta olevan olennaista vaikutusta Comptelin tilinpäätökseen. Standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 27 (uudistettu 2011) *Erillistilinpäätös* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). Uudistettu standardi sisältää IFRS-erillistilinpäätöstä koskevat vaatimukset, jotka ovat jääneet jäljelle, kun määräysvaltaa koskevat kohdat on sisällytetty uuteen IFRS 10:een. Uudistetulla standardilla ei ole vaikutusta Comptelin tilinpäätökseen. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

IAS 28 (uudistettu 2011) *Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä* (voimaan 1.1.2013 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla). IFRS 11:n julkaisemisen seurauksena uudistettu standardi sisältää vaatimukset sekä osakkuus- että yhteisyritysten käsittelystä pääomaosuusmenetelmällä. Uudella standardilla ei odoteta olevan vaikutusta Comptelin konsernitalinpäätökseen. Uudistettua standardia ei ole vielä hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa.

2. Segmentti-informaatio

Comptel-konsernilla on viisi raportoitavaa segmenttiä, jotka perustuvat maantieteellisiin alueisiin. Heinäkuun alussa 2011 Comptel jakoi Euroopan liiketoimintansa Itä-Euroopan ja Länsi-Euroopan alueiksi. Comptel toimii globaalisti kaikilla maantieteellisillä markkina-alueilla. Maantieteellisten markkina-alueiden välillä on eroja hintatason, kilpailutilanteen, sekä Comptelin omien resurssipanostusten välillä. Segmenttijako perustuu asiakkaiden sijaintiin. Maantieteellisiä markkina-alueita ovat Itä-Eurooppa, Länsi-Eurooppa, Aasia ja Tyynenmeren alue, Lähi-itä ja Afrikka sekä Amerikka. Kaikki segmentit saavat tuottoja ohjelmistolisenssien ja -tuotteisiin liittyvien palveluiden ja ylläpidon myynnistä.

Segmentti-informaation laatimisperiaatteet noudattavat IFRS:n laatimisperiaatteita.

Comptelissa toimintasegmenttien tuloksen arviointi ja segmenteille kohdennettavia resursseja koskevat päätökset perustuvat segmenttien liiketulokseen. Näistä päätöksistä vastaa viime kädessä Comptel-konsernin toimitusjohtaja.

Segmenttien liikevaihto yhteensä muodostaa konsernin ulkoisen liikevaihdon. Segmenttien kulut sisältävät myynnin, asiakaspalvelun ja -toimituksien kustannukset. Kohdistamattomat kuluerät liittyvät tuotehallinta-, tutkimus- ja tuotekehitys-, sekä hallinnon yksiköihin. Segmenttien varat koostuvat myyntisaamisista.

Tilinpäätös

2011 1 000 EUROA	Itä - Eurooppa	Länsi - Eurooppa	Aasia ja Tyynenmeren alue	Lähi-itä ja Afrikka	Amerikka	Segmentit yhteensä
Liikevaihto	12 910	19 074	21 109	13 716	9 942	76 751
Segmentin liiketulos	2 180	11 442	11 919	5 458	5 657	36 655
Poistot	27	0	90	12	10	140
Myyntisaamiset	2 273	6 562	3 264	6 292	7 625	26 016
liiketulos						
Poistot	525	3	72	13	9	622
Myyntisaamiset	3 422	4 351	6 758	6 309	3 456	24 295

Täsmäytyslaskelmat

TULOS 1 000 EUROA	2011	2010
Raportoitavien segmenttien liiketulos	36 655	39 556
Segmenteille kohdistamattomat erät	-25 047	-30 649
Rahoituserät, netto	-753	-710
Osuus osakkuusyrityksen tuloksesta	-187	314
Konsernin voitto/tappio ennen veroja	10 669	8 512

POISTOT JA ARVONALENTUMISET 1 000 EUROA	2011	2010
Raportoitavien segmenttien poistot	140	622
Segmenteille kohdistamattomat erät	13 495	5 319
Konsernin poistot ja arvonalentumiset yhteensä	13 635	5 941

VARAT 1 000 EUROA	2011	2010
Raportoitavien segmenttien varat	26 016	24 295
Segmenteille kohdistamattomat erät	45 745	52 070
Konsernin varat yhteensä	71 761	76 365

Tuotteita ja palveluja koskevat tiedot

ULKOISILTA ASIAKKAILTA SAADUT TUOTOT 1 000 EUROA	2011	2010
Lisenssit	21 144	26 237
Palvelut	22 900	18 283
Ylläpitosopimukset	32 707	33 368
Yhteensä	76 751	77 888

Maantieteelliset tiedot

Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijainnin mukaan.

ULKOISILTA ASIAKKAILTA SAADUT TUOTOT 1 000 EUROA	2011	2010
Australia	7 076	1 479
Suomi	6 441	6 646
Intia	5 782	12 488
Saudi-Arabia	5 236	3 248
Norja	2 690	8 188
Muut maat	49 524	45 840
Yhteensä	76 751	77 888

Maantieteellisten alueiden pitkäaikaiset varat esitetään varojen sijainnin mukaan. Pitkäaikaiset varat on esitetty ilman laskennallisia veroja ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyviä varoja.

PITKÄAIKAISET VARAT 1 000 EUROA	2011	2010
Suomi	9 774	10 491
Muut maat	1 359	1 367
Osuudet osakkuusyhtiöissä	817	1 003
Kohdistamattomat varat	10 832	20 982
Yhteensä	22 782	33 843

Tiedot tärkeimmistä asiakkaista

Vuonna 2011 Comptelin tuotot yksittäiseltä asiakkaalta eivät ylittäneet 10 % konsernin liikevaihdosta. Comptelin tuotot yhdeltä asiakkaalta olivat noin 9 512 tuhatta euroa vuonna 2010, mikä oli 12 % konsernin liikevaihdosta. Tuotot sisältyvät segmenttiin Aasia ja Tyynenmeren alue.

3. Valmistusasteen mukainen tuloutus

1 000 EUROA	2011	2010
Valmistusasteen mukaan tuotoksi kirjattu liikevaihto	18 676	10 114
Luovuttamattomien pitkäaikaishankkeiden tuotoksi tilikaudella ja aikaisemmillä tilikausilla kirjattu määrä	22 949	14 066
Luovuttamattomien pitkäaikaishankkeiden kokonaiskulut	10 072	10 160
Pitkäaikaishankkeiden tilauskanta valmistusasteen mukaan	13 232	8 055
Valmistusasteen mukaisen tuloutuksen johdosta kirjatut siirtosaamiset	8 222	5 421
Valmistusasteen mukaisen tuloutuksen johdosta kirjatut siirtovelat	2 070	1 929

4. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 EUROA	2011	2010
Aineellisten hyödykkeiden myyntituotot	3	7
Axioss-toimitusprosessiohjelmiston myyntituotto, netto	19 705	-
Liiketoimintasiirto	-	400
Muut	95	19
Yhteensä	19 802	426

Tarkempi erittely Axioss-toimitusprosessiohjelmiston myyntituotosta löytyy liitetiedosta 9. Axioss-ohjelmiston myynnin vaikutus tilikauden tulokseen.

5. Materiaalit ja palvelut

1 000 EUROA	2011	2010
Ostot, aineet ja tarvikkeet (tavarat)	615	563
Ulkopuoliset palvelut	4 670	2 044
Yhteensä	5 285	2 607

6. Työsuhde-etuuksista johtuvat kulut

1 000 EUROA	2011	2010
Palkat	30 076	28 228
Eläkekulut - maksupohjaiset järjestelyt	3 418	3 728
Eläkekulut - etuusperusteiset järjestelyt	99	-2
Myönnetty osakeoptiot	481	562
Osakepalkitseminen	143	427
Muut henkilösivukulut	2 529	2 579
Yhteensä	36 747	35 522

Konsernin henkilökunta keskimäärin tilikaudella

	2011	2010
Itä-Eurooppa	260	286
Länsi-Eurooppa	116	89
Aasia ja Tyynenmeren alue	195	164
Lähi-itä ja Afrikka	34	28
Amerikka	18	19
Yhteensä	623	586

Tiedot johdon työsuhde-etuuksista esitetään liitetiedossa 30. Lähipiiritapahtumat.

Tiedot myönnettyistä optioista ja osakepalkkiojärjestelmäosuuksista esitetään liitetiedossa 21. Osakeperusteiset maksut.

7. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 EUROA	2011	2010
Poistot hyödykeryhmittäin		
Aineettomat hyödykkeet		
Patentit ja tavaramerkit	78	64
Aktivoitujen kehittämismenot	3 143	3 014
Muut aineettomat hyödykkeet	575	1 273
Yhteensä	3 796	4 350
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	937	1 024
Yhteensä	937	1 024
Arvonalentumiset hyödykeryhmittäin		
Liikearvo	8 742	-
Aktivoitujen kehittämismenot	161	567
Yhteensä	8 903	567
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	13 635	5 941

8. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 EUROA	2011	2010
Vuokrat	5 830	5 505
Matkakulut	6 211	3 695
Markkinointikulut	1 292	1 333
Muut liiketoiminnan kulut	15 944	14 803
Yhteensä	29 277	25 337

Tilintarkastajien palkkiot

1 000 EUROA	2011	2010
KPMG		
Tilintarkastus	104	120
Veroneuvonta	54	79
Muut palvelut	28	19
Yhteensä	186	219
Pricewaterhouse Coopers		
Tilintarkastus	-	24
Veroneuvonta	-	10
Yhteensä	-	34
Muut		
Tilintarkastus	-	4
Veroneuvonta	-	1
Yhteensä	-	5
Tilintarkastajien palkkiot yhteensä	186	258

Tilintarkastajien palkkiot sisältävät kunkin konserniyhtiön varsinaisen tilintarkastajan palkkiot.

9. Axioss-ohjelmiston myynnin vaikutus tilikauden tulokseen

Comptel myi tilikaudella Axios-toimitusprosessiohjelmiston Ciscolle.

Kaupan vaikutus tilikauden liike tulokseen on seuraava:

1 000 EUROA	2011
Kauppahinta	22 122
Myytyyn liiketoimintaan liittynyt aineeton omaisuus	-2 198
Kauppaan liittyneet kulut	-219
Liiketoiminnan muut tuotot, netto	19 705
Liikearvon arvonalentuminen	-8 742
Vaikutus liike tulokseen	10 963

Kaupan johdosta kirjattiin muita liike tulokseen vaikuttavia kertaluonteisia kuluja yhteensä 2 165 tuhatta euroa.

10. Tutkimus- ja kehittämismenot

Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut tutkimus- ja kehittämismenot olivat 11 454 tuhatta euroa vuonna 2011 (9 482 tuhatta euroa v. 2010).

Tilikauden tuotekehitysaktivoinnit olivat 3 965 tuhatta euroa (3 932 tuhatta euroa v. 2010). Tuotekehitysaktivointien poistot olivat 3 220 tuhatta euroa (3 078 tuhatta euroa v. 2010). Tilikaudella kirjattiin tuotekehitysaktivoinneista 161 tuhannen euron arvonalentumispoisto (567 tuhatta euroa v. 2010). Myytyyn liiketoimintaan liittyneistä tuotekehitysaktivoinneista kirjattiin liiketoiminnan muihin tuottoihin 1 273 tuhannen euron arvonalentumispoisto.

11. Rahoitustuotot ja -kulut

1 000 EUROA	2011	2010
Korkotuotot rahavaroista	48	12
Korkotuotot muista saamisista	8	25
Valuuttakurssivoitot muista saamisista ja muista veloista	481	827
Korkokulut jaksotettuun hankintamenoan arvostettavista rahoituslainoista	0	-66
Korkokulut muista veloista	-14	-4
Valuuttakurssitappiot muista saamisista ja muista veloista	-1 226	-1 444
Muut rahoituskulut	-49	-59
Yhteensä	-753	-710

Laajan tuloslaskelman muihin eriin sisältyvät valuuttakurssierot riveittäin

1 000 EUROA	2011	2010
Liikevaihto	259	-881
Materiaalit ja palvelut	-85	-9

12. Tuloverot

1 000 EUROA	2011	2010
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	1 955	2 985
Edellisten tilikausien verot	-12	-215
Laskennalliset verot	-619	730
Lähdeverot	1 942	201
Muut välittömät verot	106	110
Yhteensä	3 373	3 811

Comptel Oyj sai marraskuussa 2006 Konserniverokeskuksen verotuksen oikaisulautakunnan hylkäävän päätöksen oikaisuvaatimukseensa lähdeverojen hyvittämisestä vuoden 2004 verotuksessa. Oikaisuvaatimus koskee yhtiön vuonna 2004 maksamien lähdeverojen hyvittämistä kahdenkertaisen verotuksen poistamiseksi.

Comptel Oyj kirjasi ja maksoi kyseiset vuoden 2004 lähdeverot vuonna 2005. Oikaisulautakunnan voimassa olevan päätöksen mukaisesti Comptel Oyj on tilikaudella 2011 kirjannut lähdeveroja kuluksi yhteensä 1 189 tuhatta euroa. Hyvittämättömiä, kuluksi kirjattuja lähdeveroja on tilikausilta 2004-2011 yhteensä 7 619 tuhatta euroa.

Comptel Oyj on saanut lisenssituloa maista, joiden kanssa Suomella on verosopimus. Näiden sopimusten tarkoituksena on poistaa kahdenkertainen verotus. Comptel Oyj:lle maksetuista suorituksista on pidätetty lähdevaltiossa asianomaisen verosopimuksen rojaltitartiklan mukainen lähdevero. Mikäli Comptel Oyj:n maksamia lähdeveroja ei tulla hyvittämään Suomessa, verosopimusmaissa sijaitsevien ulkomaalaisten asiakkaiden maksamat suoritukset Comptel Oyj:lle ovat kahdenkertaisen verotuksen kohteena.

Comptelilla oli vuoden 2010 lopussa 595 tuhannen euron suuruinen verosaaminen Kreikasta ja Romaniasta. Valtionvarainministeriö oli aikaisemmin ilmoittanut päässeensä sopimukseen neuvotteluissaan kyseisten valtioiden kanssa. Verojen palauttamiseen ja takaisinmaksuun liittyvässä prosessissa on kuitenkin ilmennyt tekijöitä, jotka viittaavat siihen, että Kreikka ei noudata solmittua sopimusta. Comptel kirjasi alas Kreikan ja Romanian lähdeveroihin liittyvän saamisen tilikauden 2011 aikana.

Muiden lähdeveroja perineiden valtioiden sekä valtionvarainministeriön kanssa jatketaan neuvotteluja kahdenkertaisen verotuksen poistamiseksi. Yhtiö uskoo saavansa muutoksen lähdeverojensa verokohteluun. Valtioiden välinen prosessi on kuitenkin erittäin hidas ja muutoksen ajankohtaa on vaikea ennustaa.

Tilinpäätös

Muihin laajan tuloksen eriin liittyvät verot

1 000 EUROA	2011			2010		
	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen	Ennen veroja	Verovaikutus	Verojen jälkeen
Rahavirran suojaukset	-727	177	-550	8	-2	6
Muuntoerot	175		175	900		900
Yhteensä	-552	177	-374	907	-2	905

Verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla 26 % laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:

	2011	2010
Tulos ennen veroja	10 669	8 512
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	2 774	2 213
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavat verokannat	78	-41
Vähennyskelvottomat poistot ja arvonalennukset	2 273	-
Laajaan tuloslaskelmaan kirjatut lähdeverot, netto	1 942	201
Kirjaamattomat laskennalliset verosaamiset verotuksellisista tappioista	-3 660	675
Verot aikaisemmilta tilikausilta	-26	-64
Muut erät	-8	827
Verot laajassa tuloslaskelmassa	3 373	3 811

13. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tilikauden voitto/ tappio tilikauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2011	2010
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto/tappio (1 000 euroa)	7 297	4 702
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	106 775 223	106 477 113
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,07	0,04

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus. Comptelilla on osakeoptioita, joilla on laimentava vaikutus, kun osakeoptioiden merkintähinta on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Osakkeen käypä arvo perustuu osakkeen tilikauden keskimääräiseen hintaan. Optioilla ei ollut merkittävää laimentavaa vaikutusta osakekohtaiseen tulokseen tilikausilla 2011 ja 2010.

	2011	2010
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto/tappio (1 000 euroa)	7 297	4 702
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo laimennusvaikutuksella oikaistun osakekohtaisen tuloksen laskemiseksi	106 775 223	107 398 488
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,07	0,04

14. Aineelliset hyödykkeet

1 000 EUROA	Koneet ja kalusto
Hankintameno 1.1.2011	6 142
Lisäykset	479
Vähennykset	-131
Kurssierot	-24
Hankintameno 31.12.2011	6 467
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2011	-4 300
Poistot	-937
Vähennysten kertyneet poistot	129
Kurssierot	23
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2011	-5 086
Kirjanpitoarvo 1.1.2011	1 842
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	1 381

1 000 EUROA	Koneet ja kalusto
Hankintameno 1.1.2010	8 589
Lisäykset	1 189
Vähennykset	-4 069
Kurssierot	433
Hankintameno 31.12.2010	6 142
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2010	-6 999
Poistot	-1 024
Vähennysten kertyneet poistot	4 030
Kurssierot	-307
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2010	-4 300
Kirjanpitoarvo 1.1.2010	1 589
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	1 842

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenoon lisäksi sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla vuokrattuja hyödykkeitä 105 tuhatta euroa vuonna 2010.

15. Aineettomat hyödykkeet

1 000 EUROA	Liikearvo	Patentit ja tavaramerkit	Kehittämismenot	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2011	19 626	1 081	23 259	11 670	55 636
Lisäykset		98	3 867	558	4 523
Kurssierot	-60			-17	-77
Hankintameno 31.12.2011	19 566	1 179	27 126	12 211	60 083
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2011	-	-342	-14 651	-10 070	-25 063
Poistot		-78	-3 143		-3 220
Arvonalentuminen	-8 742		-161	-575	-9 478
Liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjattu arvonalentumispoisto			-1 273	-925	-2 198
Kurssierot	8			-44	-36
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2011	-8 734	-420	-19 228	-11 615	-39 995
Kirjanpitoarvo 1.1.2011	19 626	739	8 608	1 600	30 573
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	10 832	759	7 899	597	20 087

1 000 EUROA	Liikearvo	Patentit ja tavaramerkit	Kehittämismenot	Muut aineettomat hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2010	19 355	949	19 459	11 499	51 263
Lisäykset		132	3 800	39	3 971
Kurssierot	270			132	402
Hankintameno 31.12.2010	19 626	1 081	23 259	11 670	55 636
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.2010	-	-278	-11 070	-8 753	-20 102
Poistot		-64	-3 014	-1 273	-4 350
Arvonalentuminen			-567		-567
Kurssierot				-44	-44
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.2010	-	-342	-14 651	-10 070	-25 063
Kirjanpitoarvo 1.1.2010	19 355	671	8 389	2 746	31 161
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	19 626	739	8 608	1 600	30 573

Tilinpäätös

Liikearvon kohdistaminen

Liikearvo 10 832 tuhatta euroa (10 832 tuhatta euroa v. 2010) liittyy EDB Partnersilta liiketoimintakaupan yhteydessä siirtyneeseen henkilöstön osaamiseen ja markkinatuntemukseen sekä teknologian edelleenkehittämispotentiaaliin. Odotettavissa olevat tuotot voivat tulla kaikilta markkina-alueilta, joten liikearvoa ei ole voitu kohdistaa erityisesti millekään segmentille. Comptel myi kolmannella vuosineljänneksellä Axioss-ohjelmistonsa Ciscolle. Myynnin seurauksena liikearvoon kirjattiin tilikaudella 8 742 tuhannen euron arvonalentumispoisto. Alaskirjattu liikearvo liittyy Axiom Systemsin hankintaan vuonna 2008.

Arvonalentumistestaus

Liikearvon kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvoon perustuen ja käyttöarvo on laskettu diskontattujen ennustettujen rahavirtojen perusteella. Rahavirtaennusteet perustuvat hallituksen ja johdon hyväksymiin erityisesti liikevaihdon kasvua ja kannattavuutta käsitteleviin suunnitelmiin, jotka kattavat viiden vuoden ajanjakson huomioiden liiketoiminnan viimeaikainen kehitys. Käytetty, ennen veroja määritelty diskonttauskorko on 16,4 % (16,8 % v. 2010).

Viiden vuoden jälkeiset rahavirrat on ennustettu eteenpäin arvioimalla tulevaisuuden liikevaihdon kasvu 3 %:iin (3 % v. 2010). Suoritetun testauksen perusteella liikearvon arvonalentumiselle ei ole tarvetta.

Testausmallin käyttö vaatii arvioita ja oletuksia liittyen investointeihin, markkinoiden kasvuun ja yleiseen korkotasoon.

Arvonalentumistestauksen herkkyyshanalyysit

Liikearvon arvonalentumistappion toteutuminen edellyttäisi, että toteutuva liikevoittotaso (EBIT) olisi 84 % alhaisempi kuin johdon tilinpäätöspäivän mukainen arvio (67 % v. 2010) tai että diskonttauskorko olisi yli 34,5 % (27 % v. 2010).

16. Osuudet osakkuusyhtiöissä

1 000 EUROA	2011	2010
Tilikauden alussa	1 003	689
Osuus tilikauden tuloksesta	-187	314
Tilikauden lopussa	817	1 003

Osakkuusyhtiöiden kirjanpitoarvoon 31.12.2011 sisältyy liikearvoa 400 tuhatta euroa (400 tuhatta euroa 31.12.2010).

Tiedot konsernin osakkuusyhtiöistä sekä niiden yhteenlasketut varat, velat, liikevaihto ja voitto/tappio (1 000 euroa):

	Varat	Velat	Liikevaihto	Voitto/tappio	Omistusosuus %
2011					
Tango Telecom Ltd.	4 706	1 139	5 025	-933	20
2010					
Tango Telecom Ltd.	5 519	1 249	8 070	1 571	20

17. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verojen muutos vuoden 2011 aikana:

1 000 EUROA	31.12.2010	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	31.12.2011
Laskennalliset verosaamiset					
Varaukset	91	-41			49
Hyllypoistot	390	-63		0	328
Myyntisaamisten arvonalentuminen	188	-29			160
Tilaukantaan suojaavat termiinit	14		177		191
Muut erät	99	-193		1	-92
Yhteensä	783	-326	177	2	636

1 000 EUROA	31.12.2010	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kurssierot	31.12.2011
Laskennalliset verovelat				
Aineettomien hyödykkeiden aktivointi	2 432	-309		2 123
Hankitun liiketoiminnan teknologian aktivointi ja poistot	407	-407		-
Liikearvopoistojen palautus	2 817	-163		2 654
Kertyneet poistoerot	107	-98	0	8
Muut erät	-	14		14
Yhteensä	5 762	-964	0	4 798

Laskennallisten verojen muutos vuoden 2010 aikana:

1 000 EUROA	31.12.2009	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kirjattu muihin laajan tuloksen eriin	Kurssierot	31.12.2010
Laskennalliset verosaamiset					
Varaukset	84	5		2	91
Hyllypoistot	478	-92		5	390
Myyntisaamisten arvonalentuminen	241	-52			188
Tilikauden tappioista	152	-152			-
Hankitut liiketoiminnot	248	-246		-2	-
Tilaukantaan suojaavat termiinit	16		-2		14
Muut erät	25	74			99
Yhteensä	1 243	-464	-2	5	783

Tilinpäätös

1 000 EUROA	31.12.2009	Kirjattu tulos- vaikutteisesti	Kurssierot	31.12.2010
Laskennalliset verovelat				
Aineettomien hyödykkeiden aktivointi	2 357	75		2 432
Hankitun liiketoiminnan teknologian aktivointi ja poistot	549	-142		407
Liikearvopoistojen palautus	2 394	423		2 817
Kertyneet poistoerot	104	-19	22	107
Muut erät	55	-55		-
Yhteensä	5 458	282	22	5 762

18. Myyntisaamiset ja muut saamiset

1 000 EUROA	2011	2010
Myyntisaamiset	26 016	24 295
Ennakkomaksut	86	49
Saamiset pitkäaikaishankeista asiakkailta	8 222	5 421
Muut siirtosaamiset	1 732	2 128
Muut saamiset	2 861	2 686
Yhteensä	38 919	34 580

Myyntisaamisista kirjattiin vuonna 2011 luottotappioita 598 tuhatta euroa (909 tuhatta euroa v 2010). Luottotappiot koostuivat neljän asiakkaan yli vuoden vanhoista saamisista. Myyntisaamisten ja muiden saamisten tasearvo vastaa niihin liittyvän luottoriskin enimmäismäärää. Muiden siirtosaamisten olennainen osa muodostuu ohjelmistojen huolto- ja käyttömaksujen jaksotuksista sekä vuokraajaksotuksista.

Myyntisaamisten ikäjakauma

1 000 EUROA	Brutto 2011	Epävarmat saamiset	Netto 2011
Erääntymättömät	17 290		17 290
1-30 päivää erääntyneet	2 337		2 337
31-90 päivää erääntyneet	2 586		2 586
91-180 päivää erääntyneet	1 853		1 853
181-360 päivää erääntyneet	1 040		1 040
yli 360 päivää erääntyneet	1 606	-695	911
Yhteensä	26 711	-695	26 016

1 000 EUROA	Brutto 2010	Epävarmat saamiset	Netto 2010
Erääntymättömät	17 463		17 463
1-30 päivää erääntyneet	1 133		1 133
31-90 päivää erääntyneet	2 273		2 273
91-180 päivää erääntyneet	1 261		1 261
181-360 päivää erääntyneet	1 184	-270	914
yli 360 päivää erääntyneet	1 817	-567	1 250
Yhteensä	25 132	-837	24 295

19. Rahavarat

1 000 EUROA	2011	2010
Pankkitilit	9 401	7 028
Yhteensä	9 401	7 028

20. Oma pääomaa koskevat liitetiedot

Seuraavassa on esitetty osakkeiden lukumäärän muutosten vaikutukset:

1 000 EUROA	Osakkeiden lukumäärä	Osakepääoma	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Omat osakkeet	Yhteensä
1.1.2010	106 750 806	2 141	7 499	-287	9 353
Omien osakkeiden hankinta	-579 731			-468	-468
Omien osakkeiden luovutus	286 489		76	155	231
Omien osakkeiden palautus	-2 659				-
31.12.2010	106 454 905	2 141	7 575	-600	9 116
Omien osakkeiden luovutus	423 068		76	225	301
Omien osakkeiden palautus	-115 848				-
31.12.2011	106 762 125	2 141	7 651	-375	9 416

Osakkeiden enimmäismäärä on 500 miljoonaa kappaletta (500 miljoonaa kpl v. 2010). Osakkeiden kirjanpidollinen vastarvo on 0,02 euroa per osake ja konsernin enimmäisosakepääoma on 8 400 000,00 euroa (8 400 000,00 euroa v. 2010). Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu täysimääräisesti.

Tilinpäätös

Seuraavassa on esitetty oman pääoman rahastojen kuvaukset:

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto

Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto sisältää muut oman pääoman luonteiset sijoitukset ja osakkeiden merkintähinnan siltä osin, kun sitä ei nimenomaisen päätöksen mukaan merkitä osakepääomaan. Tilikaudella 2011 Comptel maksoi osakkeenomistajilleen pääoman palautusta 7 473 tuhatta euroa.

Muuntoerot

Muuntoerot -rahasto sisältää ulkomaisten yksikköjen tilinpäätösten muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Arvonmuutosrahasto

Arvonmuutosrahasto sisältää suojausrahaston rahavirran suojauksena käytettävien johdannaisinstrumenttien käypien arvojen muutokset.

Omat osakkeet

Omiin osakkeisiin sisältyy konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintameno. Comptel Oyj hankki 9.12.2009 - 30.4.2010 välisenä aikana 791 081 omaa osakettaan. Vuonna 2010 yhtiö siirsi 202 042 osaketta osakepalkkiojärjestelmään kuuluville henkilöille ja 84 447 osaketta hallituksen jäsenille osana vuosipalkkiota. Tilikauden 2011 aikana yhtiö siirsi 312 920 osaketta osakepalkkiojärjestelmään kuuluville henkilöille ja 110 148 osaketta hallituksen jäsenille osana vuosipalkkiota. Tilikauden aikana Comptel Oyj:lle on palautunut yhteensä 115 848 osaketta vuosien 2009 ja 2010 osakepohjaisten kannustusjärjestelmien ehtojen perusteella. Tilikauden päättyessä yhtiön hallussa oli omia osakkeita 292 685 kappaletta (599 905 kappaletta 31.12.2010).

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,03 euroa/osake.

21. Osakeperusteiset maksut

Optiot

Tilikauden 2011 aikana konsernilla on ollut kaksi optio-ohjelmaa. Kyseiset optiot on myönnetty avainhenkilöstölle, sekä Comptel Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle. Vuonna 2006 hyväksytyn optio-ohjelman optio-oikeuksien kokonaismäärä oli 4 200 000 kappaletta. Optioilla tapahtuva osakkeiden merkintäaika on optio-oikeudella 2006C 1.11.2010-30.11.2012. Optio-oikeuksien 2006B merkintäaika päättyi 30.11.2011. Merkintäajan kuluessa ei merkitty osakkeita. Vuonna 2009 hyväksytyn optio-ohjelman optio-oikeuksien määrä on 4 200 000 kappaletta. Optio-oikeuksilla voi merkitä Comptel Oyj:n osakkeita yhteensä enintään 4 200 000 kappaletta. Optioilla tapahtuva osakkeiden merkintäaika on optio-oikeudella 2009A 1.11.2011-30.11.2013, optio-oikeudella 2009B 1.11.2012-30.11.2014 ja optio-oikeudella 2009C 1.11.2013-30.11.2015. Konsernin johtoryhmän jäsenet eivät olleet mukana optio-ohjelmassa 2009.

Kaikkien ulkona olevien optioiden kauden aikaiset muutokset ja painotetut keskimääräiset lunastushinnat ovat seuraavat:

	2011		2010	
	Keskimääräinen toteuttamishinta euroa/osake	Optioiden määrät	Keskimääräinen toteuttamishinta euroa/osake	Optioiden määrät
Tilikauden alussa	1,17	4 562 000	1,39	4 640 000
Myönnetyt uudet optiot	0,59	1 640 000	0,87	1 250 000
Menetettyt optiot	0,58	-740 000	1,06	-238 000
Rauenneet optiot	1,86	-1 114 000	1,66	-1 090 000
Tilikauden lopussa	0,78	4 348 000	1,17	4 562 000
Toteutettavissa olevat optiot tilikauden lopussa	0,95	1 928 000	1,64	2 182 000

Tilinpäätöshetkellä ulkona olevien osakeoptioiden määrät ja keskimääräiset toteuttamishinnat:

Raukeamisvuosi	2011		2010	
	Keskimääräinen toteuttamishinta, euroa	Optioiden määrät	Keskimääräinen toteuttamishinta, euroa	Optioiden määrät
2011	-	-	1,86	1 114 000
2012	1,34	1 068 000	1,41	1 068 000
2013	0,46	860 000	0,60	1 170 000
2014	0,73	1 125 000	0,87	1 210 000
2015	0,57	1 295 000	-	-

Kauden aikana myönnettyjen 2009C optioiden ensimmäisen jaon käyväksi arvoksi määritettiin Black-Scholes -hinnoittelumallilla 0,70 euroa ja toisen jaon käyväksi arvoksi 0,48 euroa. 2009B optioiden käyväksi arvoksi määritettiin Black-Scholes -hinnoittelumallilla 0,47 euroa (2009B 0,78 euroa).

Black-Scholes -hinnoittelumallissa käytetyt muuttujat olivat seuraavat:

	2011			2010
	2009C, 1. jako	2009C, 2. jako	2009B	2009B
Osakehinnan painotettu keskiarvo (euroa)	0,70	0,48	0,48	0,78
Toteutushinta (euroa)	0,67	0,57	0,73	0,87
Odotettavissa oleva volatilitiheetti	40 %	41 %	40 %	39 %
Oletettu option voimassaoloaika (vuotta)	4,5	4,0	3,0	4,5
Riskitön korko	2,64 %	1,53 %	1,37 %	2,05 %

Tilinpäätös

Odotettavissa oleva volatilitteetti on laskelmissa määritetty osakkeen historiallisesta volatilitteetista option voimassaoloaikaa vastaavalta ajalta.

Tilikaudelle 2011 optio-ohjelmista kirjattiin kuluja 481 tuhatta euroa (562 tuhatta euroa v. 2010).

Osakepalkkiojärjestelmä

Comptel-konsernin avainhenkilöillä on osakepohjainen kannustusjärjestelmä. Järjestelmän tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota heille kilpailukykyinen yhtiön osakkeiden omistukseen perustuva palkkiojärjestelmä.

Järjestelmässä on kolme ansaintajaksoa, jotka ovat kalenterivuodet 2009, 2010 ja 2011. Hallitus päättää kunkin ansaintajakson ansaintakriteerit kunkin ansaintajakson alussa. Kutakin ansaintajaksoa seuraa kahden vuoden sitouttamisjakso, joiden aikana osakkeita ei saa luovuttaa. Mikäli avainhenkilön työ- tai toimisuhte päättyy sitouttamisjakson aikana, on hänen palautettava palkkiona annetut osakkeet yhtiölle vastikkeetta. Järjestelmän palkkio ansaintajaksolta 2011 perustuu Comptel-konsernin liikevaihdon kasvuun ja liikevoittoprosenttiin. Tilikaudelle 2011 asetetut ansaintakriteerit eivät täytyneet, joten ansaintajaksolta ei makseta palkkiota.

Järjestelmien kulut kirjataan henkilöstökuluksi sitouttamisajanjaksolle. Tilikaudelle 2011 järjestelmistä kirjattiin kuluja 143 tuhatta euroa (427 tuhatta euroa v. 2010), josta 42 tuhatta euroa (179 tuhatta euroa v. 2010) on rahana maksettava osuus.

Tarkemmat kuvaukset voimassa olevista optio-ohjelmista ja osakepalkkiojärjestelmästä löytyy kohdasta Osakkeet ja osakkeenomistajat.

22. Eläkevelvoitteet

Comptelin eläkejärjestelyt eri puolilla maailmaa perustuvat paikalliseen lainsäädäntöön ja vakiintuneeseen käytäntöön. Suomessa eläketurva hoidetaan suurimmalta osalta TyEL-järjestelmän kautta, joka on maksupohjainen järjestely. Tämän lisäksi Comptelilla on ollut rajattua Suomen henkilöstöä koskeva lisäeläkejärjestely, jota on käsitelty etuusperusteisena järjestelynä. Järjestely päätettiin tilikaudella 2011.

Nettomääräisen velan ja kirjaamattomien vakuutusmatemaattisten voittojen tai tappioiden välinen erotus sisältyi taseen Muut pitkäaikaiset saamiset -riviin vuonna 2010.

Taseen etuusperusteinen eläkevelka/-saaminen määräytyy seuraavasti:

1 000 EUROA	2011	2010
Velvoitteiden nykyarvo	-	272
Varojen käypä arvo	-	-267
Nettomääräinen velka	-	6
Kirjaamattomat vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	-	-101
Taseessa oleva velka (+)/saaminen (-)	-	-95

Laajan tuloslaskelman etuusperustainen eläkekulu määräytyy seuraavasti:

1 000 EUROA	2011	2010
Tilikauden työsuoritukseen perustuvat menot	6	54
Korkomenot	11	13
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-9	-7
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	4	1
Järjestelmän päättymisen vaikutus	88	-
Järjestelmän supistamisen vaikutus	-	-63
Yhteensä	99	-2

Veloitteen nykyarvon muutokset ovat seuraavat:

1 000 EUROA	2011	2010
Velvoite tilikauden alussa	272	209
Työsuorituksesta johtuvat menot	6	54
Korkomenot	11	13
Vakuutusmatemaattiset voitot (-) ja tappiot (+)	-	96
Järjestelmän päättymisen vaikutus	-289	-
Järjestelmän supistamisen vaikutus	-	-100
Velvoite tilikauden lopussa	-	272

Järjestelyyn kuuluvien varojen käypien arvojen muutokset:

1 000 EUROA	2011	2010
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden alussa	267	198
Varojen odotettu tuotto	9	7
Vakuutusmatemaattiset voitot (+) ja tappiot (-)	1	-6
Työnantajan suorittamat maksut järjestelyyn	4	67
Järjestelmän päättymisen vaikutus	-282	-
Järjestelyyn kuuluvien varojen käyvät arvot tilikauden lopussa	-	267

Tilinpäätös

Käytetyt vakuutusmatemaattiset olettamukset 31.12.

	2011	2010
Diskonttaus korko	-	4,00 %
Järjestelyyn kuuluvien varojen odotettu tuotto	-	3,50 %
Tuleva palkankorotusolettamus	-	2,00 %

1 000 EUROA	2011	2010
Varojen toteutunut tuotto	11	2

1 000 EUROA	2011	2010	2009	2008	2007
Veloitteen nykyarvo	-	272	209	139	102
Järjestelyihin kuuluvien varojen käypä arvo	-	-267	-198	-135	-93
Ylikate (-) / Alikate (+)	-	6	11	4	9
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyihin kuuluviin varoihin	1	-6	-4	-3	65
Kokemusperäiset tarkistukset järjestelyn velkoihin	-	-35	-26	-4	-40

23. Varaukset

Varausten muutos vuoden 2011 aikana:

1 000 EUROA	Takuuvaraus	Vuokravaraus	Yhteensä
1.1.2011	247	1 708	1 954
Varausten lisäykset		1 110	1 110
Käytetyt varaukset	-6	-349	-355
Kurssierot		41	41
31.12.2011	241	2 509	2 750

Varausten muutos vuoden 2010 aikana:

1 000 EUROA	Takuuvaraus	Vuokravaraus	Yhteensä
1.1.2010	391	2 150	2 541
Varausten lisäykset		349	349
Käytetyt varaukset	-144	-850	-994
Kurssierot		59	59
31.12.2010	247	1 708	1 954

Takuuvaraus

Takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdon sisältävä tuote myydään. Takuuvaraus perustuu johdon arvioon takuumenojen toteutumisesta.

Vuokravaraus

Erä sisältää vuokravaraukset tyhjillään olevista vuokratiloista.

24. Rahoitusvelat

1 000 EUROA	2011	2010
Pitkäaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Rahoitusleasingvelat	29	68
Yhteensä	29	68
Lyhytaikaiset jaksotettuun hankintamenoön arvostetut rahoitusvelat		
Rahoitusleasingvelat	38	36
Yhteensä	38	36

Velkojen käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 26. Rahoitusriskien hallinta.

Comptelilla ei ollut pankkilainaa 31.12.2011 (ei pankkilainaa 31.12.2010). Comptelilla on voimassa 15 miljoonan euron Revolving Credit Facility -rahoitusjärjestely, joka erääntyy vuonna 2013 ja josta on tilinpäätöshetkellä nostettavissa 15 miljoonaa euroa.

Rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat

1 000 EUROA	2011	2010
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Yhden vuoden kuluessa	38	41
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden ajan	29	72
Yhteensä	67	113
Rahoitusleasingvelat - vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	38	36
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden ajan	29	68
Yhteensä	67	105
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	0	8

25. Ostovelat ja muut velat

1 000 EUROA	2011	2010
Ostovelat	1 260	2 120
Saadut ennakot pitkäaikaishankkeista	2 070	1 929
Siirtovelat	13 559	11 783
Muut velat	4 726	2 987
Yhteensä	21 615	18 819

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät muodostuvat myyntiin liittyvistä siirtoveloista, henkilöstökuluista ja kuluvarauksista.

26. Rahoitusriskien hallinta

Comptel altistuu normaalissa liiketoiminnassaan rahoitusriskeille. Comptelin riskienhallinnan tavoitteena on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin rahavirtaan, tulokseen ja omaan pääomaan. Comptelin riskienhallinnan yleiset periaatteet hyväksyy hallitus ja niiden käytännön toteutuksesta vastaa konsernin talousjohtaja yhdessä alueellisen liiketoimintaorganisaation kanssa. Rahoitustoimintojen toimintapolitiikka on riskejä välttävä. Rahoitusriskeistä merkittävimmät ovat valuutta- ja luottoriski. Talousjohto tunnistaa ja arvioi riskit ja hankkii tarvittavat instrumentit riskeiltä suojautumiseen yhteistyössä operatiivisten yksiköiden kanssa. Suojaustransaktiot toteutetaan Comptelin hallituksen hyväksymien kirjallisten riskienhallintaperiaatteiden mukaisesti. Comptel käyttää riskienhallinnassaan valuuttatermiinejä. Hallituksen erityispäätöksellä voidaan käyttää myös muita valuuttainstrumentteja.

Valuuttariski

Comptel toimii maailmanlaajuisesti ja on siten altistunut eri valuuttapositioneista aiheutuville riskeille. Comptelin liiketoiminnan päävaluutat ovat euro ja Yhdysvaltain dollari (USD). Muita merkittäviä valuuttoja ovat Englannin punta (GBP), Malesian ringgit (MYR) ja Norjan kruunu (NOK).

Comptel suojaa valuuttamääräiset avoimet positiot ja soveltaa jatkuvaa suojauslaskentaa näiden määrittämiseksi. Valuuttapositioneja tarkastellaan valuutoittain viikoittain pääsääntöisesti 12 kuukauden jaksoissa.

Comptelin käyttämät suojausinstrumentit ovat pankin kanssa tehtäviä termiinisopimuksia. Suojattava termiini tehdään aina samassa valuutassa kuin suojattava erä, jolloin suojaavan instrumentin arvo muuttuu aina päinvastaisesti suojattavan erän kanssa ja suojaus on näin tehokas. Suojauksen mahdollinen tehottomuus voi johtua mahdollisesta yli- tai alisuojauksesta.

Myyntitilausten laskutus toteutuu asiakasprojektien etenemisen mukaan, mihin liittyy ajallista epävarmuutta. Myyntisaamisten toteutunut kiertoaika on lisäksi asiakassopimusten mukaisia ehtoja korkeampi. Tulevan rahavirran suojaus ajoitetaan nämä seikat huomioiden. Suojauslaskennassa suojausten tehoton osuus kirjataan tulosvaikutteisesti.

Korkoriski

Korkoriski tarkoittaa sitä rahavirran ja tuloksen epävarmuutta, joka aiheutuu korkojen muutoksesta. Comptelin korollinen velka 31.12.2011 oli 67 tuhatta euroa, joka on kiinteäkorkoinen rahoitusleasingvelka (105 tuhatta euroa v. 2010). Comptelilla ei ollut pankkilainaa 31.12.2011 ja 31.12.2010. Comptelilla on voimassa 15 miljoonan euron Revolving Credit Facility -rahoitusjärjestely, joka erääntyy vuonna 2013 ja josta on nostettavissa 15 miljoonaa euroa. Lainaerien korot määräytyvät IBOR-korkojen mukaan. Mahdollisesti tehtävät lyhyet rahamarkkinasijoitukset altistavat yhtiön likvidit varat korkoriskille, mutta sen vaikutus ei ole merkittävä. Comptelin tulot sekä operatiiviset rahavirrat ovat pääosiltaan riippumattomia markkinakorkojen vaihteluista.

Luottoriski

Luottoriskillä tarkoitetaan riskiä siitä, että vastapuoli ei täytä sopimusvelvoitteitaan ja tämän johdosta konsernille aiheutuu taloudellisia menetyksiä. Luottoriskiä aiheuttavat Comptelissa lähinnä asiakkaisiin liittyvät myyntisaatavat, johdannaissopimukset ja rahavarat.

Comptelin dokumentoidussa toimintatavassa (Risk Management Principles, Valuuttasuojaus Comptel Oyj:ssä ja Likviditeetin hallinnan yleiset periaatteet) määritellään myös luottoriskienhallinnan periaatteet. Luottoriskien hallinta johdannaissopimuksissa ja sijoituksissa on keskitetty konsernin talousosastolle, asiakkaiden luottoriskien hallinta ja luotonvalvonta alueelliselle liiketoimintaorganisaatiolle.

Comptelin asiakkaat ovat pääasiassa keskisuuria ja suuria teleoperaattoreita. Comptelin asiakaskunta on lukumääräisesti suuri ja maantieteellisesti laajalle jakautunut mikä pienentää konsernin asiakasriskiä.

Comptelin liiketoiminta muodostuu laajojen tuotteistettujen tietojärjestelmien toimittamisesta ja yksittäisen toimitusprojektin arvo voi olla useita miljoonia euroja. Näin ollen yksittäiseen toimitusprojektiin tai asiakkaaseen voi liittyä huomattava riski. Lisäksi osa Comptelin asiakkaista toimii maissa, jotka ovat tai ovat olleet sotatoimialuetta, mikä osaltaan kasvattaa luottoriskiä.

Comptelilla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittymiä, sillä mikään yksittäinen asiakas tai asiakasryhmä ei ole muodostunut konsernin kannalta erityisen merkittäväksi. Toimitusprojekteissa on yleisesti käytössä osittainen ennakkolaskutus. Lisäksi luottoriskiä pienennetään projektin valmiusasteen mukaan laskutettavilla maksuerillä. Muutamassa maassa on käytössä remburssit.

Comptelissa on käytössä eräänntyneiden myyntisaamisten alaskirjauspolitiikka. Poliitiikan mukaan eräänntyneen myyntisaamisen arvoa alennetaan pääsääntöisesti 50 %, jos saaminen on yli vuoden vanha ja 100 % saamisen ollessa yli 1,5 vuotta vanha. Tilikauden aikana tulosvaikutteisesti kirjattujen luottotappioiden määrä oli 598 tuhatta euroa (909 tuhatta euroa v. 2010). Luottotappiot koostuivat neljän asiakkaan yli vuoden vanhoista saatavista. Comptelin luottoriskien enimmäismäärä vastaa rahoitusvarojen kirjanpitoarvoa tilikauden lopussa. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty liitetiedossa 18. Myyntisaamiset ja muut saamiset.

Maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriski tarkoittaa riittämätöntä rahoitusta tai tavanomaista korkeampia rahoituskustannuksia silloin, kun liiketoimintaolosuhteet heikkenevät ja tarvitaan rahoitusta. Maksuvalmiusriskin hallinnan tavoitteena on ylläpitää riittävää maksuvalmiutta sekä varmistaa se, että liiketoiminnan rahoitukseen on tarvittaessa käytettävissä varoja riittävän nopeasti. Osa konsernin käteisvaroista voidaan sijoittaa sijoitusrahastoon hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti. Comptelin pääasiallinen rahoituslähde on ollut liiketoiminnan kassavirta. Kassatilannetta seurataan viikoittain.

Konsernilla oli 31.12.2011 rahavaroja 9 401 tuhatta euroa (7 028 tuhatta euroa v. 2010). Comptelin korollinen velka 31.12.2011 oli 67 tuhatta euroa (105 tuhatta euroa v. 2010). Voimassa olevan Revolving Credit Facility -rahoitusjärjestelystä, joka erääntyy vuonna 2013, on nostettavissa 15 miljoonaa euroa. Lainasopimus sisältää kovenanttiehdon, jonka mukaan konsernin omavaraisuusasteen tulee olla vähintään 35 %. 31.12.2011 Comptelin omavaraisuusaste oli 66,6 % (71,6 % v. 2010). Comptelilla on myös mahdollisuus 11,2 miljoonan euron työeläkevakuutusmaksuista kertyneen rahaston takaisin lainaukseen.

Seuraava taulukko kuvaa sopimukseen perustuvaa maturiteettianalyysiä. Rahavirta sisältää sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

2011 1 000 EUROA	Tasearvo	Rahavirta	1-6 kk	7-12 kk	1-2 vuotta
Johdannaisvelkoihin kuulumattomat rahoitusvelat					
Rahoitusleasingvelat	67	67	19	19	29
Ostovelat	1 260	1 260	1 260		
Johdannaisinstrumentit					
Valuuttatermiinit - suojauslaskennassa					
Saatavat rahavirrat	1 222	-1 222	-829	-393	

2010 1 000 EUROA	Tasearvo	Rahavirta	1-6 kk	7-12 kk	1-2 vuotta
Johdannaisvelkoihin kuulumattomat rahoitusvelat					
Rahoitusleasingvelat	105	113	21	21	72
Ostovelat	2 120	2 120	2 120		
Johdannaisinstrumentit					
Valuuttatermiinit - suojauslaskennassa					
Saatavat rahavirrat	54	-54	2	-57	
Suoritettavat rahavirrat	-210	210	320	-20	

Pääoman hallinta

Comptelin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on tukea liiketoimintaa varmistamalla normaalit toimintaedellytykset ja kasvattaa omistaja-arvoa pitkällä aikavälillä. Comptel pyrkii jatkamaan kannattavaa toimintaa tuotekehitykseen investoimalla ja vahvistamalla läsnäoloaan globaaleilla markkinoilla. Konserni voi vaihdella ja mukauttaa osakkeenomistajille maksettujen osinkojen määrää velkojen vähentämiseksi tai kasvattaakseen rahavarojen määrää, mikä parantaisi mahdollisuuksia fokuksituihin yrityshankintoihin myös jatkossa.

Nettovelkaantumisasteet vuonna 2011 ja 2010 olivat:

1 000 EUROA	2011	2010
Korolliset velat	67	105
Rahavarat	-9 401	-7 028
Nettovelat	-9 334	-6 923
Oma pääoma yhteensä	41 805	49 146
Nettovelkaantumisaste	-22,3 %	-14,1 %

Konsernin altistuminen valuuttariskille

1 000 EUROA	2011			2010		
	USD	NOK	GBP	USD	NOK	GBP
Myyntisaamiset	13 849		789	13 552	172	508
Rahavarat	158	27	667	1 115	15	39
Ostovelat	-191		-134	-63	-13	-31
Nettoriski taseessa	13 816	27	1 322	14 604	174	516
Tilaukanta (12 kk)	23 548	8	923	11 140	188	926
Suojaukset						
Valuuttatermiinit (12 kk)	-22 026			-16 465		
Nettoriski yhteensä	15 337	34	2 245	9 280	362	1 442

Tilinpäätös

Herkkyyys valuuttariskille

Kymmenen prosentin muutos (+/-) euron ja alla esitetyn valuutan välisessä valuuttakurssissa tilinpäätöspäivänä olisi vaikuttanut omaan pääomaan ja verojen jälkeiseen tulokseen seuraavasti:

1 000 EUROA		
2011	Oma pääoma	Tulos
USD	-608/608	336/-336
NOK	2/-2	2/-2
GBP	97/-97	97/-97
2010	Oma pääoma	Tulos
USD	-138/138	610/-610
NOK	13/-13	13/-13
GBP	38/-38	38/-38

Euron ja ko. valuutan välisen valuuttakurssin muutoksesta aiheutuvaa herkkyyttä laskettaessa on käytetty seuraavia oletuksia:

- valuuttakurssimuutoksen oletetaan olevan +/- 10 prosenttia
- positio sisältää valuuttamääräiset rahoitusvarat ja -velat, eli myyntisaamiset, rahavarat, ostovelat ja johdannaispöytäkirjat
- positio ei sisällä valuuttamääräisiä tulevia rahavirtoja

Rahoitusvarojen ja -velkojen käyvät arvot

Rahoitusvarojen ja -velkojen alkuperäinen kirjanpitoarvo vastaa niiden käypää arvoa, koska diskonttauksen vaikutus ei ole olennainen saamisten ja velkojen maturiteetti huomioon ottaen.

Käypään arvoon kirjatut johdannaisinstrumentit

2011 1 000 EUROA	Positiivinen käypä arvo (tasearvo)	Negatiivinen käypä arvo (tasearvo)	Kohde-etuuden nimellisarvo
Rahavirran suojaus			
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut		781	12 752
Käyvän arvon suojaus			
Tulosvaikutteisesti kirjatut		441	15 859

Omassa pääomassa esitettyjen valuuttatermiinien käypien arvojen muutokset tullaan kirjaamaan tulosvaikutteisesti vuoden 2012 aikana.

2010 1 000 EUROA	Positiivinen käypä arvo (tasearvo)	Negatiivinen käypä arvo (tasearvo)	Kohde-etuuden nimellisarvo
Rahavirran suojaus			
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut		54	10 103
Käyvän arvon suojaus			
Tulosvaikutteisesti kirjatut	210		15 656

Käyvän arvon hierarkia käypään arvoon arvostetuista rahoitusvaroista ja -veloista

1 000 EUROA	31.12.2011	Taso 2	31.12.2010	Taso 2
Käypään arvoon arvostetut velat				
Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat				
Valuuttatermiinit	-1 222	-1 222	156	156
joista rahavirran suojauslaskennassa	-781	-781	-54	-54
Yhteensä	-1 222	-1 222	156	156

IFRS 7:n mukaan käypään arvoon arvostetut erät on luokiteltava kolme tasoa sisältävää hierarkiaa käyttäen.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin (oikaisemattomiin) hintoihin toimivilla markkinoilla.

Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittävältä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuna).

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittävältä osin muihin kuin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todettavissa olevaan markkinatietoon (ei todettavissa olevat syöttötiedot), vaan merkittävältä osin johdon arvioihin ja niiden käyttöön yleisesti hyväksytyissä arvostusmalleissa.

27. Liiketoiminnan rahavirtojen oikaisut

Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa tai liiketoiminnan rahavirtaan kuulumattomat erät:

1 000 EUROA	2011	2010
Liiketoiminnan muut tuotot	-19 705	-
Poistot ja arvonalentumiset	13 635	5 941
Kurssierot	745	607
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	187	-314
Optiokulut ja osakepalkkiojärjestelmä	504	870
Muut oikaisut	171	7
Yhteensä	-4 463	7 111

28. Muut vuokrasopimukset

Ei-purettavissa olevien toimitilojen vuokrasopimusten ja muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat:

1 000 EUROA	2011	2010
Yhden vuoden kuluessa	3 377	3 597
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluessa	7 909	11 226
Yli viiden vuoden kuluttua	-	751
Yhteensä	11 286	15 574

Comptel on vuokrannut käyttämänsä toimitilat. Vuokrasopimusten pituudet ovat pääosin yhdestä kymmeneen vuoteen ja normaalisti niihin sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Sopimusten indeksi-, uudistamis- ja muut ehdot poikkeavat toisistaan.

Vuoden 2011 laajaan tuloslaskelmaan sisältyy toimitilojen vuokrasopimukseen perustuvia vuokramenoja 5 359 tuhatta euroa (4 976 tuhatta euroa v. 2010).

29. Ehdolliset velat

1 000 EUROA	2011	2010
Pankkitakausvastuut	1 847	2 061

Riita-asiat

Cisco Systems Inc. on joulukuussa 2011 jättänyt Comptel Oyj:tä ja sen kokonaan omistamaa tytäryhtiötä Comptel Communications Ltd:ta vastaan hakemuksen Lontoon kansainväliseen välitystuomioistuimeen. Hakemus välimiesmenettelyksi koskee Comptelin käyttämiä tiettyjä Axioss-ohjelmiston osia, jotka on myyty Ciscolle ja samanaikaisesti lisensioitu takaisin Comptelille käytettäväksi osana Comptelin nykyistä Fulfillment-ratkaisua. Comptel pitää hakemusta niiden sopimusten vastaisena, jotka Comptel ja Cisco solmivat Axioss-ohjelmiston myynnistä Ciscolle. Kyseisellä riidalla ei ole vaikutusta Comptelin uuteen Fulfillment 8 -ratkaisuun, joka julkaistaan kesällä 2012.

30. Lähipiiritapahtumat

Konsernin emo- ja tytäryhtiösuhteet ovat seuraavat:

Yhtiö	Kotimaa	2011		2010	
		Omistususuus (%)	Osuus äänivallasta (%)	Omistususuus (%)	Osuus äänivallasta (%)
Comptel Oyj	Suomi				
Comptel Communications Holdings Ltd.	Iso-Britannia	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Communications Ltd.	Iso-Britannia	100,00	100,00	100,00	100,00
Axiom Systems OSS (Asia-Pacific) Pte	Singapore	-	-	100,00	100,00
Business Tools Oy	Suomi	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Communications AS	Norja	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Communications Brasil Ltda	Brasilia	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Communications EOOD	Bulgaria	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Communications Inc.	USA	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Communications Oy	Suomi	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Communications Sdn Bhd	Malesia	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Passage Oy	Suomi	100,00	100,00	100,00	100,00
Comptel Ltd	Iso-Britannia	100,00	100,00	100,00	100,00
Viewgate Networks Ltd.	Iso-Britannia	100,00	100,00	100,00	100,00

Konsernin lähipiiriin kuuluvat osakkuusyhtiöt, hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, konsernin johtoryhmä sekä johdon vaikutuspiiriin kuuluvat henkilöt ja yhtiöt.

Tilinpäätös

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

1 000 EUROA	2011	2010
Tavaroiden ja palveluiden ostot		
Osakkuusyhtiöt	156	100
Johdon vaikutuspiiriin kuuluvat yhtiöt	14	43
Korkotuotot		
Osakkuusyhtiöt	8	7
Saamiset		
Osakkuusyhtiöt	91	83
Velat		
Johdon vaikutuspiiriin kuuluvat yhtiöt	-	1

Vastuuitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta

Comptel Oyj antoi vuonna 2008 tytäryhtiönsä puolesta toimitustakauksen, joka on edelleen voimassa. Sopimuksen kokonaisarvo on 4 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Vuonna 2009 Comptel Oyj antoi tytäryhtiönsä puolesta 700 tuhannen Englannin punnan takauksen.

Johdon palkat ja palkkiot

Johdon työsuhde-etuuksiin sisältyvät toimitusjohtajan, hallituksen jäsenten sekä konsernin johtoryhmän jäsenten palkat ja palkkiot sekä osakeoptioista ja osakepalkkioista kirjatut kulut:

1 000 EUROA	2011	2010
Palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	2 942	2 560
Osakeperusteiset maksut	207	519
Yhteensä	3 148	3 078

Emoyhtiön toimitusjohtajan ja hallituksen jäsenten työsuhde-etuudet:

1 000 EUROA	2011	2010
Toimitusjohtaja	361	978

Vuoden 2010 työsuhde-etuudet sisältävät kaikki edellisen toimitusjohtajan työsopimuksen määrittelemät työsuhteen päättymiseen liittyvät korvaukset.

HALLITUKSEN JÄSENET 31.12.2011 1 000 EUROA	2011	2010
Kotilainen Timo	37	33
Lassila Juhani	36	33
Riikkala Olli	64	59
Vaajoensuu Hannu	44	39
Waldén Petteri	34	33
Österlund Henri	36	26
Yhteensä	250	222

Emoyhtiön toimitusjohtajan kanssa on sovittu maksupohjaisesta lisäeläkkeestä. Eläkeikä määräytyy työeläkelain mukaan.

Yrityksen johdolle ei annettu osakeoptioita vuonna 2011 (ei optioita v. 2010). Johdolla oli 31.12.2011 yhteensä 70 000 kpl optioita, joista 30 000 kpl oli toteutettavissa (290 000 kpl v. 2010, joista 290 000 kpl oli toteutettavissa).

Hallituksen jäsenten palkkiot on maksettu siten, että jäsenille annettiin 40 %:lla vuosipalkkion brutto-osuudesta Comptel Oyj:n osakkeita.

Konsernin lähipiirillä ei ole osakeyhtiölain 8 luvun 6 § mukaisia lainoja.

31. Raportointikauden päättymispäivän jälkeiset tapahtumat

Comptel Oyj tiedotti 26.1.2012 ostavansa analytiikkaan erikoistuneen suomalaisen ohjelmistoyrityksen Xtract Oy:n 3,1 miljoonalla eurolla (enterprise value). Kauppa saatettiin päätökseen 9.2.2012, jonka jälkeen Xtract-konserni liitetään osaksi Comptel-konsernia.

Tunnusluvut

TALOUDELLISTA KEHITYSTÄ KUVAAVAT TUNNUSLUVUT	2007	2008	2009	2010	2011
Liikevaihto, 1 000 euroa	82 399	84 849	74 896	77 888	76 751
Liikevaihto, muutos %	2,4	3,0	-11,7	4,0	-1,5
Liikevoitto/-tappio, 1 000 euroa	16 518	11 383	1 018	8 908	11 609
Liikevoitto/-tappio, muutos %	47,1	-31,1	-91,1	775,2	30,3
Liikevoitto/-tappio, % liikevaihdosta	20,0	13,4	1,4	11,4	15,1
Tulos ennen veroja, 1 000 euroa	16 396	10 597	388	8 512	10 669
Tulos ennen veroja, % liikevaihdosta	19,9	12,5	0,5	10,9	13,9
Oman pääoman tuotto, %	21,9	12,8	-4,4	9,9	16,0
Sijoitetun pääoman tuotto, %	32,9	19,1	1,1	16,3	22,9
Omavaraisuusaste, %	77,6	67,4	62,6	71,6	66,6
Bruttoinvestoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin, 1 000 euroa *	1 908	10 919	686	1 124	1 037
Bruttoinvestoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin, % liikevaihdosta *	2,3	12,9	0,9	1,4	1,4
Tutkimus- ja tuotekehitysmenot, 1 000 euroa	10 333	14 007	15 582	13 414	15 419
Tutkimus- ja tuotekehitysmenot, % liikevaihdosta	12,5	16,5	20,8	17,2	20,1
Tilaukanta, 1 000 euroa	35 051	38 846	37 554	34 049	47 217
Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	555	606	613	586	623
Korolliset nettovelat, 1 000 euroa	-14 708	-1 083	1 282	-6 923	-9 334
Nettovelkaantumisaste, %	-28,2	-2,1	2,8	-14,1	-22,3

* Luku ei sisällä investointeja tuotekehitykseen. Sisältää Axiom Systemsin hankinnan vuonna 2008. Bruttoinvestoinnit ilman ko. hankintaa olivat 1 461 tuhatta euroa, mikä on 1,7 prosenttia liikevaihdosta.

OSAKEKOHTAISET TUNNUSLUVUT	2007	2008	2009	2010	2011
Tulos/osake, euroa	0,10	0,06	-0,02	0,04	0,07
Tulos/osake, euroa, laimennusvaikutuksen mukainen	0,10	0,06	-0,02	0,04	0,07
Oma pääoma/osake, euroa	0,49	0,48	0,43	0,46	0,39
Osinko/osake, euroa **	0,06	0,04	0,03	0,04	0,03
Osinko/tulos, % **	59,1	64,6	-150,1	90,6	43,9
Efektiiivinen osinkotuotto, % **	4,2	5,8	3,8	5,8	6,1
P/E-luku	14,0	11,1	-39,0	15,6	7,2
Vuoden ylin hinta, euroa			0,96	0,95	0,79
Vuoden alin hinta, euroa			0,57	0,68	0,42
Markkina-arvo vuoden lopussa, miljoonaa euroa			83,3	73,5	52,3
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa	107 054 810	107 054 810	107 054 810	107 054 810	107 054 810
josta omassa hallussa	240 341	92 654	304 004	599 905	292 685
Ulkona olevat osakkeet kauden lopussa	106 814 469	106 962 156	106 750 806	106 454 905	106 762 125
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä keskimäärin kauden aikana	106 848 199	106 938 539	106 953 918	106 477 113	106 775 223
Laimennusvaikutuksellinen osakkeiden määrä keskimäärin	106 848 199	106 938 539	107 078 252	107 398 488	106 775 223

** Hallituksen ehdotus

Tunnuslukujen laskentakaavat

Liikevoitto/- tappioprosentti	=	Liikevoitto/ -tappio Liikevaihto	x 100
Voitto-/tappioprosentti (ennen veroja)	=	Voitto/tappio ennen veroja Liikevaihto	x 100
Oman pääoman tuotto % (ROE)	=	Voitto/tappio Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)	x 100
Sijoitetun pääoman tuotto % (ROI)	=	Voitto/tappio ennen veroja + rahoituskulut Oma pääoma + korolliset rahoitusvelat (keskimäärin vuodenaikana)	x 100
Omavaraisuusaste %	=	Oma pääoma Taseen loppusumma - saadut ennakot	x 100
Bruttoinvestoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin, % liikevaihdosta	=	Bruttoinvestoinnit aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin Liikevaihto	x 100
Tutkimus- ja tuotekehitysmenot, % liikevaihdosta	=	Tutkimus- ja tuotekehitysmenot Liikevaihto	x 100
Nettovelkaantumisaste % (gearing)	=	Korolliset velat - rahavarat Oma pääoma	x 100
Tulos / osake (EPS)	=	Emoyhtiön omistajien osuus tuloksesta Ulkona olevien osakkeiden lukumäärä keskimäärin tilikauden aikana	
Oma pääoma / osake	=	Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma Ulkona olevien osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä	
Osinko / osake	=	Osinko Ulkona olevien osakkeiden laimentamaton lukumäärä tilinpäätöspäivänä	
Osinko / tulos %	=	Osinko / osake Tulos / osake (EPS)	x 100
Efektiivinen osinkotuotto %	=	Osinko / osake Tilikauden päätöskurssi	x 100
Hinta/voittosuhte (P/E-luku)	=	Tilikauden päätöskurssi Tulos / osake (EPS)	

Emoyhtiön tuloslaskelma, FAS

1 000 EUROA	Liitetieto	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Liikevaihto	2	74 157	75 004
Liiketoiminnan muut tuotot	3	11	20
Materiaalit ja palvelut	4	-4 150	-1 639
Henkilöstökulut	5	-15 835	-17 422
Poistot	6	-540	-2 791
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	6	-	-9 304
Liiketoiminnan muut kulut	7	-47 482	-43 720
		-68 006	-74 896
Liikevoitto/-tappio		6 161	128
Rahoitustuotot	8	3 122	2 445
Rahoituskulut	9	-1 149	-810
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		8 134	1 762
Voitto/tappio ennen veroja		8 134	1 762
Tuloverot	10	-3 217	-2 366
Tilikauden voitto/tappio		4 917	-604

Emoyhtiön tase, FAS

1 000 EUROA	Liitetieto	31.12.2011	31.12.2010
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	11		
Muut aineettomat hyödykkeet		637	283
Aineelliset hyödykkeet		211	541
Sijoitukset		1 016	1 016
		1 864	1 840
Vaihtuvat vastaavat			
Pitkäaikaiset saamiset	12	1 591	11 418
Lyhytaikaiset saamiset	13	38 530	32 260
Rahat ja pankkisaamiset		6 174	4 281
		44 707	36 540
Yhteensä		48 162	49 798
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	14		
Osakepääoma		2 141	2 141
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto		178	7 575
Edellisten tilikausien voitot/tappiot		9 932	18 009
Tilikauden voitto/tappio		4 917	-604
		17 168	27 122
Pakolliset varaukset	15	443	596
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	16	272	273
Lyhytaikainen vieras pääoma	17	30 280	21 809
Yhteensä		48 162	49 798

Emoyhtiön rahoituslaskelma, FAS

1 000 EUROA	1.1.-31.12.2011	1.1.-31.12.2010
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto/tappio ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	8 134	1 762
Oikaisut:		
Poistot ja arvonalentumiset	540	12 095
Rahoitustuotot ja -kulut	-2 712	-1 836
Muut oikaisut	76	76
Käyttöpääoman muutos:		
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos	-6 663	1 679
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos	1 228	-1 098
Varausten muutos	-153	-98
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-26	-143
Saadut korot	36	32
Maksetut verot ja saadut palautukset	-2 461	-112
Liiketoiminnan nettorahavirta	-2 001	12 357
Investointien rahavirta		
Tytäryritysten hankinta	-	-3
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-519	-462
Lainasaamisten takaisinmaksut	9 994	-
Myönnettyt lainat	-	-2 094
Saadut osingot investoinneista	2 554	1 561
Investointien nettorahavirta	12 029	-997
Rahoituksen rahavirta		
Maksetut osingot	-7 242	-3 191
Maksettu pääomanpalautus	-7 473	-
Ostetut omat osakkeet	-	-468
Lainojen nostot	6 584	6 000
Lainojen takaisinmaksut	-	-14 000
Rahoituksen nettorahavirta	-8 131	-11 659
Rahavarojen muutos	1 897	-299
Rahavarat tilikauden alussa	4 281	4 580
Rahavarat tilikauden lopussa	6 178	4 281
Muutos	1 897	-299

Emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedot, FAS

1. Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Comptel Oyj on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Vuonna 1986 perustettu Comptel Oyj on yksi maailman johtavista tuotteistettujen palveluiden hallinta-, laskutustieto- ja veloitusjärjestelmien ohjelmistotoimittajista televiestinnän alueella. Comptel Oyj on listattu NASDAQ OMX Helsingissä (CTL1V). Emoyrityksen Comptel Oyj:n kotipaikka on Helsinki ja sen rekisteröity osoite on Salmisaarenaukio 1, 00180 Helsinki. Emoyhtiön tilinpäätös on laadittu suomalaisen kirjanpitoikäntönnön (FAS) mukaan.

Tilinpäätöstiedot

Tilinpäätöstiedot ilmoitetaan tuhansina euroina. Tilinpäätöksen luvut on pyöristetty, joten yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta.

Ulkomaan rahan määräiset erät

Ulkomaan rahan määräiset liiketapahtumat on kirjattu käyttäen tapahtumapäivänä vallitsevaa kurssia. Ulkomaan rahan määräiset erät on muunnettu tilinpäätöspäivän kurssija käyttäen. Ulkomaan rahan määräiset ei-monetaariset erät, jotka on arvostettu käypiin arvoihin, on muunnettu käyttäen tilinpäätöspäivän kurssija. Ulkomaan rahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on esitetty tuloslaskelmassa.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet merkitään taseeseen alkuperäiseen hankintamenoonsa kertyneillä poistoilla ja arvonalennuksilla vähennettyinä. Mikäli hyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eripituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Kunnossapito- ja korjausmenot kirjataan tilikauden kuluksi, lukuun ottamatta suuria vuokrahuoneistojen parannusmenoja, jotka sisältyvät muihin pitkävaikutteisiin menoihin.

Poistot lasketaan tasapoistoina alkuperäisestä hankintahinnasta arvioidun taloudellisen vaikutusajan mukaan. Suunnitelman mukainen poistoaika kaikissa hyödykeryhmissä on neljä vuotta lukuun ottamatta muita pitkävaikutteisia menoja, joiden poistoaika on viisi vuotta tai tätä lyhyempi vuokrasopimuksen voimassaoloaika. Liikearvo poistetaan viidessä vuodessa.

Hyödykkeiden käytöstä poistamisen ja luovutuksista syntyvät myyntivoitot ja -tappiot sisältyvät joko liiketoiminnan muihin tuottoihin tai kuluihin.

Tilikauden suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus esitetään tuloslaskelman tilinpäätössiirroissa omana eränään ja kertynyt poistoero taseen vastattavien tilinpäätössiirtojen kertymässä.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät. Saadut tuotekehitysavustukset esitetään kulujen vähennyksenä.

Vuokrasopimukset

Vuokramenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät.

Eläkevelvoitteet

Emoyhtiön eläkejärjestelyt on tehty paikallisen lainsäädännön mukaisesti. Eläkemenot, jotka perustuvat paikallisten eläkeyhtiöiden laatimiin ja säännöllisesti tarkistettaviin eläkelaskelmiin, kirjataan tilikauden kuluksi.

Varaukset

Varaukset perustuvat olemassa oleviin velvoitteisiin ja ne merkitään taseeseen, kun aikaisemman tapahtuman seurauksena on syntynyt oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, maksuveloitteen toteutuminen on todennäköinen ja veloitteen suuruus on luotettavasti arvioitavissa.

Tappiollisista sopimuksista kirjataan varaus, kun velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt.

Tuloverot

Tuloslaskelman verokulu muodostuu kauden verotettavaan tuloon perustuvasta verosta, aikaisempien tilikausien verojen oikaisusta sekä vähennyskelvottomina käsitellyistä lähdeveroista.

Tuloutusperiaatteet ja liikevaihto

Tuotot tavaroiden myynnistä kirjataan, kun omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja edut ovat siirtyneet ostajalle. Tuotot palveluista kirjataan silloin, kun palvelut on suoritettu. Lisenssituotot, joihin ei liity työsuoritetta, tuloutetaan luovutuksen yhteydessä. Asiakkaan tilaajamääriä seurataan jatkuvasti. Niiden ylittäessä lisenssiehdoissa sovitun määrän, laskutetaan asiakasta muuttuneen tilaajamäärän osalta. Nämä lisenssilajennustuotot tuloutetaan laskutettaessa. Ylläpitotuotot kirjataan tuotoksi ylläpitokautena sopimusajan kulumisen perusteella.

Pitkäaikaishankkeet

Pitkäaikaishankkeen tulot ja menot kirjataan tuotoiksi ja kuluiksi valmistusasteen perusteella, kun hankkeen lopputulos voidaan arvioida luotettavasti. Pitkäaikaishankkeiden tuotot käsittävät lisenssimaksut ja työn osuuden. Lopputulos on arvioitavissa luotettavasti, kun sopimuksesta odotettavissa olevat tulot ja menot sekä projektin eteneminen pystytään mittaamaan luotettavasti ja kun on todennäköistä, että projektista saatava taloudellinen hyöty koituu yhtiön hyväksi. Comptelin pitkäaikaishankkeiden valmistusaste määritetään tehtyjen työtuntien osuudella arvioituihin kokonaistyöntunteihin. Kun on todennäköistä, että hankkeen valmiiksi saamiseen tarvittavat kokonaismenot ylittävät hankkeesta saatavat kokonaistulot, odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista vähennetään myynnin välilliset verot ja muut myynnin oikaisuerät.

Projektin valmistumisen jälkeisten takuuajakaisten menojen kattamiseksi kirjataan takuuvaraus. Tappiollisten projektien arvioitu kokonaiskate kirjataan kuluksi ja varaukseksi.

Myyntisaamiset

Myyntisaamiset merkitään kirjanpitoon alkuperäisen laskutetun määrän mukaisesti vähennettynä arvonalentumistappioilla.

Rahavarat

Rahavaroihin sisältyvät käteinen raha ja pankkitilien saldot sekä lyhytaikaiset erittäin likvidit sijoitukset, joiden juoksuaika hankintahetkellä on kolme kuukautta tai sitä lyhyempi. Mahdolliset luotollisten pankkitilien saldot sisältyvät lyhytaikaisiin velkoihin.

Johdannaissopimukset

Periaatteet

Ulkomaan rahan määräisiä saamisia, velkoja ja rahavirtoja voidaan suojata. Sellaisten valmistusasteen mukaisesti tuloutettavien projektien, joissa laskutusvaluuttana on muu kuin euro, rahavirrat suojataan valuuttakurssien muutoksilta.

Kirjaus- ja arvostuskäytäntö

Käytetyt johdannaissopimukset ovat valuuttatermiinisopimuksia. Valuuttariskien suojaamiseksi tehtyjen termiinisopimusten arvonmuutokset kirjataan siten, että valuuttatermiinien korkoero, mikäli se on olennainen, jaksotetaan sopimuksen voimassaoloajalle ja jaksotettu osuus kirjataan korkotuottoihin tai -kuluihin ja valuuttakurssierot kirjataan myynnin oikaisueriin tai rahoituksen kurssieroihin suojauskohteesta riippuen.

Avoimna olevat termiinisopimukset arvostetaan käyttäen tilinpäätöspäivän keskurssia ja kirjataan tulosvaikutteisesti, lukuun ottamatta yhtiön myynnin rahavirtaan liittyviä myyntitermiinisopimuksia, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti rahavirran toteutuessa. Kaikkien erääntymättömien termiinisopimusten nimellisarvot ja käypä arvo (sulkemiskustannus) esitetään liitetiedoissa vastuina riippumatta siitä, onko nämä käsitelty kirjanpidossa tulosvaikutteisesti.

2. Liikevaihto

1 000 EUROA	2011	2010
Maantieteellinen jakauma		
Eurooppa	30 698	34 678
Aasia ja Tyynenmeren alue	20 371	22 972
Lähi-itä ja Afrikka	13 716	9 761
Amerikka	9 372	7 593
Yhteensä	74 157	75 004

Ilmoitetut liikevaihdot on laskettu työn todellisen toimitusalueen mukaan.

Valmistusasteen mukainen tuloutus

1 000 EUROA	2011	2010
Valmistusasteen mukaan tuotoksi kirjattu liikevaihto	17 888	11 704
Luovuttamattomien pitkäaikaishankkeiden tuotoksi tilikaudella ja aikaisemmillä tilikausilla kirjattu määrä	22 206	13 827
Luovuttamattomien pitkäaikaishankkeiden kokonaiskulut	9 935	8 717
Pitkäaikaishankkeiden tilauskanta: valmistusasteen mukaan tuloutettavat	12 914	7 756
Valmistusasteen mukaisen tuloutuksen johdosta kirjatut siirtosaamiset	7 873	5 182
Valmistusasteen mukaisen tuloutuksen johdosta kirjatut siirtovelat	1 475	1 893

3. Liiketoiminnan muut tuotot

1 000 EUROA	2011	2010
Aineellisten hyödykkeiden myyntivoitot	3	3
Muut	8	17
Yhteensä	11	20

4. Materiaalit ja palvelut

1 000 EUROA	2011	2010
Ostot, aineet ja tarvikkeet (tavarat)	615	417
Ulkopuoliset palvelut	3 534	1 222
Yhteensä	4 150	1 639

5. Henkilöstökulut

1 000 EUROA	2011	2010
Palkat ja palkkiot	12 891	13 776
Eläkekulut	2 480	2 934
Muut henkilösivukulut	464	713
Yhteensä	15 835	17 422

Johdon palkat ja palkkiot

1 000 EUROA	2011	2010
Hallituksen jäsenet	250	222

Johdon palkat ja palkkiot on tarkemmin eritelty konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa kohdassa 30. Lähipiiritapahtumat.

	2011	2010
Emoyhtiön palveluksessa oli henkilöstöä tilikaudenaikana keskimäärin	216	230

Hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan eläkesitoumukset

Toimitusjohtajan kanssa on sovittu maksupohjaisesta lisäeläkkeestä. Eläkeikä määräytyy työeläkelain mukaan.

6. Poistot ja arvonalentumiset

1 000 EUROA	2011	2010
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat oikeudet	161	633
Muut pitkävaikutteiset menot	42	42
Koneet ja kalusto	337	487
Liikearvo	-	1 628
Yhteensä	540	2 791
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä		
Sijoitukset	-	9 304
Yhteensä	-	9 304

7. Liiketoiminnan muut kulut

1 000 EUROA	2011	2010
Vuokrat	2 280	2 921
Matkakulut	1 741	1 489
Markkinointikulut	1 229	1 061
Muut liiketoiminnan kulut	42 232	38 269
Yhteensä	47 482	43 740

Tilintarkastajan palkkiot

1 000 EUROA	2011	2010
Tilintarkastus	38	40
Veroneuvonta	22	21
Muut palvelut	28	18
Yhteensä	88	78

8. Rahoitustuotot

1 000 EUROA	2011	2010
Korkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	159	169
Muilta	43	32
Osinkotuotot		
Saman konsernin yrityksiltä	2 554	1 561
Valuuttakurssivoitot		
Muilta	365	683
Yhteensä	3 122	2 445

9. Rahoituskulut

1 000 EUROA	2011	2010
Korkokulut		
Saman konsernin yrityksille	18	-
Muille	2	66
Muut rahoituskulut		
Muille	43	52
Valuuttakurssitappiot		
Muille	1 086	692
Yhteensä	1 149	810

10. Tuloverot

1 000 EUROA	2011	2010
Tilikauden verotettavaan tulokseen perustuva vero	1 379	2 397
Lähdeverot	1 879	201
Edellisten tilikausien verot	-41	-232
Yhteensä	3 217	2 366

11. Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet

1 000 EUROA			
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2011	8 064	417	8 481
Lisäykset	558		558
Hankintameno 31.12.2011	8 621	417	9 039
Kertyneet poistot 1.1.2011	7 847	351	8 198
Tilikauden poisto	161	42	203
Kertyneet poistot 31.12.2011	8 008	393	8 401
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	613	25	637

1 000 EUROA				
	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2010	8 027	11 132	417	19 577
Lisäykset	36			36
Hankintameno 31.12.2010	8 064	11 132	417	19 613
Kertyneet poistot 1.1.2010	7 214	9 505	309	17 027
Tilikauden poisto	633	1 628	42	2 303
Kertyneet poistot 31.12.2010	7 847	11 132	351	19 330
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	217	-	67	283

Tilinpäätös

Aineelliset hyödykkeet

1 000 EUROA	Koneet ja kalusto
Hankintameno 1.1.2011	1 428
Lisäykset	6
Hankintameno 31.12.2011	1 434
Kertyneet poistot 1.1.2011	886
Tilikauden poisto	337
Kertyneet poistot 31.12.2011	1 223
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	211

1 000 EUROA	Koneet ja kalusto
Hankintameno 1.1.2010	4 379
Lisäykset	426
Vähennykset	-3 377
Hankintameno 31.12.2010	1 428
Kertyneet poistot 1.1.2010	3 776
Tilikauden poisto	487
Vähennysten kertyneet poistot	-3 377
Kertyneet poistot 31.12.2010	886
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	541

Sijoitukset

1 000 EUROA	Osakkeet	Osakkeet	Yhteensä
	Konserni- yritykset	Osakkuus- yritykset	
Hankintameno 1.1.2011	616	400	1 016
Hankintameno 31.12.2011	616	400	1 016
Kirjanpitoarvo 31.12.2011	616	400	1 016

1 000 EUROA	Osakkeet	Osakkeet	Yhteensä
	Konserni- yritykset	Osakkuus- yritykset	
Hankintameno 1.1.2010	9 917	400	10 317
Lisäykset	3		3
Arvon alentuminen	-9 304		-9 304
Hankintameno 31.12.2010	616	400	1 016
Kirjanpitoarvo 31.12.2010	616	400	1 016

Tilikaudella 2010 Comptel Communications Holdings Ltd:n (ent. Axiom Systems Holdings Ltd) osakkeiden hankintameno, 9 304 tuhatta euroa, kirjattiin alas.

12. Pitkäaikaiset saamiset

1 000 EUROA	2011	2010
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Lainasaamiset	1 500	11 156
Siirtosaamiset	-	178
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä yhteensä	1 500	11 334
Saamiset osakkuusyrityksiltä		
Lainasaamiset	75	75
Siirtosaamiset	16	8
Saamiset osakkuusyrityksiltä yhteensä	91	83
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	1 591	11 418

Pitkäaikaisista lainasaamisista 1 500 tuhatta euroa on emoyhtiön tytäryritys Comptel Communications Oy:lle antama osakeyhtiölain 12 luvun mukainen pääomalaina. Laina on koroton.

Comptel Communications Ltd. maksoi Comptel Oyj:n myötämän pääomalainan korkoineen tilikaudella 2011.

13. Lyhytaikaiset saamiset

1 000 EUROA	2011	2010
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä		
Myyntisaamiset	1 412	1 033
Muut saamiset	58	0
Siirtosaamiset	153	117
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä yhteensä	1 623	1 150
Saamiset muilta		
Ennakkomaksut	15	5
Myyntisaamiset	25 406	22 108
Muut saamiset	2 784	2 544
Siirtosaamiset	8 701	6 453
Saamiset muilta yhteensä	36 906	31 110
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	38 530	32 260
Siirtosaamisten erittely		
Valmistusasteen mukaisen tuloutuksen johdosta	7 873	5 182
Muut siirtosaamiset	828	1 271
Siirtosaamiset yhteensä	8 701	6 453

14. Oma pääoma

1 000 EUROA	2011	2010
Sidottu oma pääoma		
Osakepääoma 1.1.	2 141	2 141
Osakepääoma 31.12.	2 141	2 141
Vapaa oma pääoma		
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 1.1.	7 575	7 499
Hallituksen jäsenille annetut omat osakkeet	76	76
Pääoman palautus	-7 473	-
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto 31.12.	178	7 575
Voitto edellisiltä tilikausilta 1.1.	17 405	21 668
Osingonjako	-7 473	-3 191
Omien osakkeiden osto	-	-468
Voitto edellisiltä tilikausilta 31.12.	9 932	18 009
Tilikauden voitto/tappio	4 917	-604
Oma pääoma yhteensä	17 168	27 122

Laskelma jakokelpoisista varoista

1 000 EUROA	2011	2010
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	178	7 575
Voitto edellisiltä tilikausilta	9 932	18 009
Tilikauden voitto/tappio	4 917	-604
Jakokelpoisia varoja yhteensä	15 027	24 980

15. Pakolliset varaukset

1 000 EUROA	2011	2010
Pakolliset varaukset 1.1.	596	694
Pakollisten varausten lisäys tilikaudella	-	116
Pakollisten varausten vähennys tilikaudella	-153	-214
Pakolliset varaukset 31.12.	443	596

Pakolliset varaukset sisältävät varauksen tyhjillään olevien toimistotilojen vuokrista ja takuuvarauksen.

16. Pitkäaikainen vieras pääoma

1 000 EUROA	2011	2010
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Muut velat	272	272
Velat muille		
Muut velat	-	1
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	272	273

17. Lyhytaikainen vieras pääoma

1 000 EUROA	2011	2010
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille		
Lainat	6 584	-
Ostovelat *	10 085	1 777
Muut velat	73	8 516
Siirtovelat	18	89
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille yht.	16 760	10 383
Velat muille		
Ostovelat	871	1 502
Muut velat	323	339
Siirtovelat	12 326	9 585
Velat muille yhteensä	13 520	11 426
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	30 280	21 809
Siirtovelkojen erittely		
Henkilöstömenojen jaksotus	2 015	2 450
Valmistusasteen mukaisen tuloutuksen johdosta	1 475	1 893
Muut tuloutukseen liittyvät siirtovelat	6 838	4 344
Muut siirtovelat	1 997	898
Siirtovelat yhteensä	12 326	9 585

* Aikaisemmin muissa veloissa esitettyjä eriä esitetään vuodesta 2011 lähtien ostovelouksissa.

18. Laskennalliset verosaamiset

Laskennalliset verosaamiset, joita ei ole merkitty taseeseen

1 000 EUROA	2011	2010
Varaukset	49	91
Hyllypoistot	286	343
Myyntisaamisten arvonalentuminen	160	188
Yhteensä	495	622

19. Annetut vakuudet, vastuusitoumukset ja muut vastuut

Leasingvastuut

1 000 EUROA	2011	2010
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	204	218
Myöhemmin maksettavat	156	234
Yhteensä	360	453

Leasingsopimukset ovat pääsääntöisesti kolmen vuoden leasingsopimuksia, joihin ei liity lunastussitoumuksia.

Vuokravastuut

1 000 EUROA	2011	2010
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 883	2 070
Myöhemmin maksettavat	7 170	9 521
Yhteensä	9 054	11 591

Pankkitakausvastuut

1 000 EUROA	2011	2010
Alle vuoden sisällä erääntyvät pankkitakaukset	1 168	1 203
Myöhemmin erääntyvät pankkitakaukset	191	173
Yhteensä	1 358	1 376

Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yritysten puolesta

Comptel Oyj antoi vuonna 2008 tytäryhtiönsä puolesta toimitustakauksen, joka on edelleen voimassa. Sopimuksen kokonaisarvo on 4 miljoonaa Yhdysvaltain dollaria. Vuonna 2009 Comptel Oyj antoi tytäryhtiönsä puolesta 700 tuhannen Englannin punnan takauksen.

Johdannaisopimukset

1 000 EUROA	2011	2010
Valuuttatermiinit		
Käypä arvo	-1 222	156
Kohde-etuuden arvo	28 611	25 759

Johdannaisopimuksia on käytetty suojaustarkoitukseen.

Riita-asiat

Cisco Systems Inc. on joulukuussa 2011 jättänyt Comptel Oyj:tä ja sen kokonaan omistamaa tytäryhtiötä Comptel Communications Ltd:ta vastaan hakemuksen Lontoon kansainväliseen välitystuomioistuimeen. Hakemus välimiesmenettelyksi koskee Comptelin käyttämiä tiettyjä Axioos-ohjelmiston osia, jotka on myyty Ciscolle ja lisensoitu myöhemmin takaisin Comptelille käytettäväksi osana Comptelin nykyistä Fulfillment-ratkaisua. Comptel pitää hakemusta niiden sopimusten vastaisena, jotka Comptel ja Cisco solmivat Axioos-ohjelmiston myynnistä Ciscolle. Kyseisellä riidalla ei ole vaikutusta Comptelin uuteen Fulfillment 8 -ratkaisuun, joka julkaistaan kesällä 2012.

20. Raportointikauden päättämispäivän jälkeiset tapahtumat

Comptel Oyj tiedotti 26.1.2012 ostavansa analytiikkaan erikoistuneen suomalaisen ohjelmistoyrityksen Xtract Oy:n 3,1 miljoonalla eurolla (enterprise value). Kauppa saatettiin päätökseen 9.2.2012, jonka jälkeen Xtract-konserni liitetään osaksi Comptel-konsernia.

Osakkeet ja osakkeenomistajat

Comptel Oyj:n osake on listattu NASDAQ OMX Helsingissä tunnuksella CTL1V.

Comptelilla on yksi osakelaji. Jokaisella osakkeella on yhtiökokouksessa yksi (1) ääni.

Yhtiön osakepääoma ei muuttunut tilikauden aikana. Yhtiön osakepääoma oli 2 141 096,20 euroa ja osakkeiden kokonaismäärä 107 054 810 kappaletta vuoden 2011 lopussa.

Hallituksen valtuutukset

Valtuutus päättää osakeanneista

Varsinainen yhtiökokous 23.3.2011 valtuutti hallituksen päättämään osakeanneista ja osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta. Uusien osakkeiden enimmäismäärä voi olla enintään 21 400 000 kappaletta. Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden, jotka voidaan luovuttaa ja/tai saada erityisten oikeuksien perusteella, määrä voi olla enintään 10 700 000 kappaletta.

Uudet osakkeet voidaan antaa ja yhtiön hallussa olevat omat osakkeet luovuttaa yhtiön osakkeenomistajille heidän osakeomistuksensa suhteessa; tai osakkeenomistajan etuoikeudesta poiketen suunnatulla osakeannilla, jos siihen on yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten osakkeiden mahdollinen käyttäminen yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, yrityskauppojen tai muiden järjestelyjen rahoittamiseen tai toteuttamiseen taikka yhtiön osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamiseen.

Hallitus valtuutettiin antamaan osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja optio- ja muita erityisiä oikeuksia, jotka oikeuttavat saamaan maksua vastaan yhtiön uusia osakkeita tai yhtiön hallussa olevia omia osakkeita joko siten, että osakkeiden merkintähinta maksetaan rahana tai käyttämällä merkitsijällä olevaa saatavaa merkintähinnan kuittaamiseen.

Uusien osakkeiden merkintähinta ja yhtiön omista osakkeista maksettava määrä merkitään sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon.

Osakeantivaltuutus on voimassa 30.6.2012 saakka.

Omien osakkeiden hankintavaltuutus

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 10 700 000 oman osakkeen hankkimisesta yhtiön pääomarakenteen kehittämiseksi, yrityskauppojen tai muiden järjestelyiden rahoittamiseen tai toteuttamiseen, yhtiön osakepohjaisten kannustinjärjestelmien toteuttamiseen tai muutoin edelleen luovutettaviksi tai mitätöitäviksi.

Omien osakkeiden hankintavaltuutus on voimassa 30.6.2012 saakka.

Optiotodistukset ja optio-oikeudet

Comptelilla on voimassa kaksi optio-ohjelmaa.

Optio-ohjelma 2006

Varsinainen yhtiökokous päätti 13.3.2006, että Comptel-konsernin henkilöstölle sekä Comptel Oyj:n kokonaan omistamalle tytäryhtiölle annetaan optio-oikeuksia. Osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta päätettiin poiketa, koska optio-oikeudet on tarkoitettu osaksi henkilöstön kannustusjärjestelmää.

Vuoden 2006 optio-ohjelman A-sarjan optio-oikeuksien osakemerkintäaika päättyi 30.11.2010 ja B-sarjan 30.11.2011. Merkintäaikojen kuluessa A- ja B-optioilla ei merkitty osakkeita. Jäljellä olevien optio-oikeuksien määrä on 1 400 000 kappaletta, jotka merkitään tunnuksella 2006C. Näillä optio-oikeuksilla voi merkitä Comptelin osakkeita yhteensä enintään 1 400 000 kappaletta.

Osakkeen tämänhetkinen merkintähinta optio-oikeuksilla 2006C on 1,34 euroa, mikä vastaa osakkeen vaihdolla painotettua keskikurssia Helsingin Pörssissä 1.4. - 30.4.2008 vähennettynä maksetuilla osingoilla. Osakkeiden merkintäaika optio-oikeudella 2006C on 1.11.2010 - 30.11.2012.

Comptel Oyj:n osakepääoma voi merkintöjen seurauksena nousta enintään 1 400 000 uudella osakkeella eli enintään 28 000 eurolla. Tilikauden lopussa näitä optioita oli jaettu 1 400 000 kappaletta, joilla voidaan merkitä 1 400 000 Comptel Oyj:n osaketta. Näistä optioista 332 000 kappaletta oli Comptelin tytäryhtiön Comptel Communications Oy:n hallussa.

Comptel haki optio-oikeuksien 2006B ottamista NASDAQ OMX Helsingin pörssilistalle 2.11.2009 alkaen. Optio-oikeuksien kaupankäyntitunnus on CTL1VEW206 ja ISIN-koodi FI4000005335. Optio-oikeuksien kokonaisvaihto oli tilikaudella 10 000 kpl ja päätöskurssi oli 0,02 euroa.

Comptel haki optio-oikeuksien 2006C ottamista NASDAQ OMX Helsingin pörssilistalle 1.11.2010 alkaen. Optio-oikeuksien kaupankäyntitunnus on CTL1VEW306 ja ISIN-koodi FI0009652416. Optio-oikeuksien kokonaisvaihto oli tilikaudella 131 500 kpl ja päätöskurssi oli 0,09 euroa.

Optio-ohjelma 2009

Varsinainen yhtiökokous päätti 16.3.2009 optio-oikeuksien antamisesta Comptel-konsernin avainhenkilöille osana kannustus- ja sitouttamisjärjestelmää.

Optio-oikeuksien määrä on 4 200 000 kappaletta. Optio-oikeuksista 1 400 000 merkitään tunnuksella 2009A, 1 400 000 tunnuksella 2009B ja 1 400 000 tunnuksella 2009C. Optio-oikeuksilla voi merkitä yhteensä enintään 4 200 000 yhtiön uutta tai sen hallussa olevaa osaketta. Optio-oikeuksien perusteella merkittävien osakkeiden osuus on enintään 3,8 % yhtiön kaikista osakkeista ja osakkeiden tuottamista äänistä mahdollisen osakemerkinnän jälkeen, jos merkinnässä annetaan uusia osakkeita.

Optio-oikeudella merkittävän osakkeen merkintähinta perustuu Comptelin osakkeen markkinahintaan NASDAQ OMX Helsingissä huhtikuussa 2009, huhtikuussa 2010 ja huhtikuussa 2011. Osakkeen tämänhetkinen merkintähinta optio-oikeuksilla 2009A on 0,46 euroa, mikä vastaa Comptelin osakkeen vaihdolla painotettua keskikurssia NASDAQ OMX Helsingissä 1.4. - 30.4.2009 vähennettynä maksetuilla osingoilla ja pääomanpalautuksella. Osakkeen tämänhetkinen merkintähinta optio-oikeuksilla 2009B on 0,73 euroa, mikä vastaa Comptelin osakkeen vaihdolla painotettua keskikurssia NASDAQ OMX Helsingissä 1.4. - 30.4.2010 vähennettynä maksetuilla osingoilla ja pääomanpalautuksella. Osakkeen tämänhetkinen merkintähinta optio-oikeuksilla 2009C on 0,57 euroa, mikä vastaa Comptelin osakkeen vaihdolla painotettua keskikurssia NASDAQ OMX Helsingissä 1.4. - 30.4.2011 vähennettynä maksetulla osingolla ja pääomanpalautuksella.

Optioilla tapahtuva osakkeiden merkintäaika on optio-oikeudella 2009A 1.11.2011 - 30.11.2013, optio-oikeudella 2009B 1.11.2012 - 30.11.2014 ja optio-oikeudella 2009C 1.11.2013 - 30.11.2015.

Comptel haki optio-oikeuksien 2009A ottamista NASDAQ OMX Helsingin pörssilistalle 1.11.2011 alkaen. Optio-oikeuksien kaupankäyntitunnus on CTL1VEW109 ja ISIN-koodi FI4000031489. Optio-oikeuksien kokonaisvaihto oli tilikaudella 10 001 kappaletta ja päätöskurssi oli 0,15 euroa.

Vuonna 2009 konsernin avainhenkilöille jaettiin yhteensä 1 250 000 optio-oikeutta 2009A ja vuonna 2010 yhteensä 1 250 000 optio-oikeutta 2009B ja vuonna 2011 yhteensä 165 000 optio-oikeutta 2009B ja 1 475 000 optio-oikeutta 2009C. Tilikauden 2011 aikana yhtiölle palautui 2009A-optio-oikeuksia 310 000 kpl, 2009B-optio-oikeuksia 250 000 kpl ja 2009C-optio-oikeuksia 180 000 kpl. Kaikki loput 2009 optio-oikeudet on annettu Comptel Communications Oy:lle myöhemmin jaettavaksi. Yhtiön hallussa on 2009A-optio-oikeuksia 540 000 kpl, 2009B-optio-oikeuksia 275 000 kpl ja 2009C-optio-oikeuksia 105 000 kpl.

Osakepohjaiset kannustusjärjestelmät

Comptelin hallitus päätti tammikuussa 2009 osakepohjaisesta kannustusjärjestelmästä, jonka tarkoituksena on yhdistää omistajien ja avainhenkilöiden tavoitteet yhtiön arvon nostamiseksi sekä sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön. Järjestelmän ansaintajaksot ovat vuodet 2009, 2010 ja 2011. Hallitus päättää ansaintajakson ansaintakriteerit kunkin jakson alussa. Ansaintajaksoa seuraa kahden vuoden sitouttamisjakso, jonka aikana osakkeita ei saa luovuttaa. Mikäli avainhenkilön

Tilinpäätös

työ- tai toimisuhte päättyy sitouttamisjakson aikana, on hänen palautettava palkkiona annetut osakkeet yhtiölle vastikkeetta.

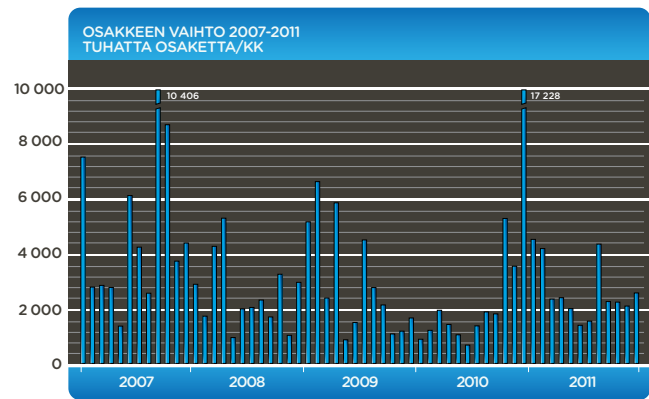
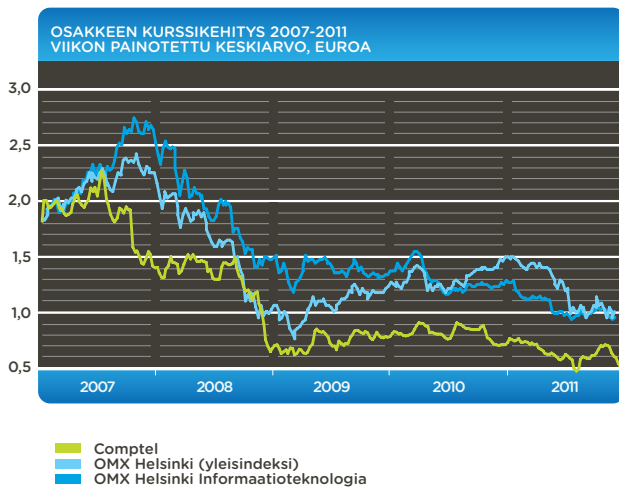
Järjestelmän palkkio ansaintajaksolta 2010 perustui Comptel-konsernin liikevaihdon kasvuun ja liikevoittoprosenttiin. Järjestelmän piiriin kuului 11henkeä vuoden 2010 lopussa. Vuoden 2010 tuottona luovutettiin tilikaudella vastikkeetta 312 920 kappaletta Comptelin osakkeita ja maksettiin rahana 214 296 euroa. Järjestelmän mahdollinen palkkio ansaintajaksolta 2011 perustuu Comptel-konsernin liikevoittoon ja liikevaihdon kasvuun. Järjestelmän piiriin kuului 13 henkeä vuoden 2011 lopussa.

Hallituksen ja toimitusjohtajan osakeomistus

Hallituksen ja toimitusjohtajan yhteenlaskettu osuus 31.12.2011:

- yhtiön liikkeelle laskemista osakkeista ja optio-oikeuksista 0,599 prosenttia
- yhtiön osakkeiden äänimäärästä ja osakepääomasta 0,630 prosenttia
- äänimäärästä ja osakepääomasta, jonka he voivat saada optio-oikeuksien nojalla 0,000 prosenttia

Osakkeen vaihto ja omistus

Osakkeen kurssin ja vaihdon kehitys

	2009	2010	2011
Vuoden päätöskurssi, euroa	0,78	0,69	0,49
Vuoden ylin hinta, euroa	0,96	0,95	0,79
Vuoden alin hinta, euroa	0,57	0,68	0,42
Vaihdolla painotettu keskihinta, euroa	0,69	0,80	0,64
Osakevaihto (1 000 kpl)	35 838	38 301	32 837
Osakevaihto, miljoonaa euroa	24,3	29,0	21,0
Markkina-arvo vuoden lopussa, miljoonaa euroa	83,3	73,5	52,3

Osakeomistuksen jakautuminen omistajaryhmittäin 31.12.2011

	Osakkeet	% osakekannasta
Yritykset	21 611 006	20,2
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	34 205 546	32,0
Julkisyhteisöt	9 622 481	9,0
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	333 862	0,3
Kotitaloudet	32 283 856	30,2
Ulkomaat ja hallintarekisteröidyt	8 998 059	8,4
Liikkeeseen laskettujen osakkeiden määrä	107 054 810	100,0

Osakeomistuksen jakautuminen suuruusluokittain 31.12.2011

OSAKEMÄÄRÄ	Omistajia	% omistajista	Osakkeita	% osakkeista
1 - 100	2 026	10,9	126 253	0,1
101 - 500	10 759	57,7	1 989 248	1,9
501 - 1 000	1 754	9,4	1 470 157	1,4
1 001 - 5 000	2 874	15,4	7 167 869	6,7
5 001 - 10 000	610	3,3	4 655 916	4,3
10 001 - 50 000	530	2,8	11 212 188	10,5
50 001 - 100 000	41	0,2	2 998 828	2,8
100 001 - 500 000	38	0,2	8 229 446	7,7
500 001 -	16	0,1	69 204 905	64,6
Yhteensä	18 648	100,0	107 054 810	100,0

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2011

	Osakkeita	% osake- ja äänimäärästä
1. Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	21 091 625	19,70
2. Saunalahti Group Oyj	14 304 000	13,36
3. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	8 724 980	8,15
4. Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	5 144 825	4,81
5. OP-Suomi Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	2 950 000	2,76
6. Valtion Eläkerahasto	2 600 000	2,43
7. Aktia-rahastot	1 467 437	1,37
Sijoitusrahasto Aktia Capital	700 000	0,65
Sijoitusrahasto Aktia Secura	517 437	0,48
Sijoitusrahasto Aktia Solida	250 000	0,23
8. Perisalo Asko	1 151 069	1,08
9. Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Etera	1 083 091	1,01
10. Rakshit Tommi	1 000 000	0,93
11. Erikoissijoitusrahasto Fourton Fokus Suomi	900 000	0,84
12. SSP Yhtiöt Oy	571 669	0,53
13. Keskon Eläkekassa	466 790	0,44
14. Lindsay von Julin & Co Ab	400 000	0,37
15. Senior Gareth	376 597	0,35

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön taseen mukaiset voitonjakokelpoiset varat 31.12.2011 olivat 15 026 574,95 euroa. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että voitonjakokelpoiset varat käytetään seuraavasti:

- ulkona oleville 106 762 125 osakkeelle maksetaan osinkoa 0,03 euroa osakkeelta, yhteensä 3 202 863,75 euroa.
- jätetään omaan pääomaan 11 823 711,20 euroa

Yhtiön taloudellisessa asemassa ei tilikauden päättymisen jälkeen ole tapahtunut olennaisia muutoksia. Yhtiön maksuvalmius on hyvä, eikä ehdotettu voitonjako hallituksen näkemyksen mukaan vaaranna yhtiön maksukykyä.

Helsingissä 9. päivänä helmikuuta 2012

Olli Riikkala
Timo Kotilainen

Juhani Lassila
Hannu Vaaajoensuu

Petteri Walldén
Henri Österlund

Juhani Hintikka
Toimitusjohtaja

Tilintarkastuskertomus

Comptel Oyj:n yhtiökokoukselle

Olemme tilintarkastaneet Comptel Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1. - 31.12.2011. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Hallituksen ja toimitusjohtajan vastuu

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta ja siitä, että konsernitilinpäätös antaa oikeat ja riittävät tiedot EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat oikeat ja riittävät tiedot Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti. Hallitus vastaa kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä ja toimitusjohtaja siitä, että kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Tilintarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutenamme on antaa suorittamamme tilintarkastuksen perusteella lausunto tilinpäätöksestä, konsernitilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta. Tilintarkastuslaki edellyttää, että noudatamme ammattieettisiä periaatteita. Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvä tilintarkastustapa edellyttää, että suunnittelemme ja suoritamme tilintarkastuksen hankkiaksemme kohtuullisen varmuuden siitä, onko tilinpäätöksessä tai toimintakertomuksessa olennaista virheellisyttä, ja siitä, ovatko emoyhtiön hallituksen jäsenet tai toimitusjohtaja syyllistyneet tekoon tai laiminlyöntiin, josta saattaa seurata vahingonkorvausvelvollisuus yhtiötä kohtaan taikka, rikkoneet osakeyhtiölakia tai yhtiöjärjestystä.

Tilintarkastukseen kuuluu toimenpiteitä tilintarkastusevidenssin hankkimiseksi tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sisältyvistä luvuista ja niissä esitettävistä muista tiedoista. Toimenpiteiden valinta perustuu tilintarkastajan harkintaan, johon kuuluu väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvan olennaisen virheellisuuden riskien arvioiminen. Näitä riskejä arvioidessaan tilintarkastaja ottaa huomioon sisäisen valvonnan, joka on yhtiössä merkityksellistä oikeat ja riittävät tiedot antavan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisen kannalta. Tilintarkastaja arvioi sisäistä valvontaa pystyäkseen suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta ei siinä tarkoituksessa, että hän antaisi lausunnon yhtiön sisäisen valvonnan tehokkuudesta. Tilintarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuuden, toimivan johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonne perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Lausunto konsernitilinpäätöksestä

Lausuntonamme esitämme, että konsernitilinpäätös antaa EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista.

Lausunto tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös ja toimintakertomus antavat Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat ristiriidattomia.

Muut lausunnot

Puollamme tilinpäätöksen vahvistamista. Hallituksen esitys voittovarojen käyttämisestä on osakeyhtiölain mukainen. Puollamme vastuuvapauden myöntämistä emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilikaudelta.

Helsingissä, 9. helmikuuta 2012
KPMG OY AB

Pekka Pajamo
KHT

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Comptel Oyj noudattaa Suomen osakeyhtiölakia, julkisesti noteerattuja yhtiöitä koskevia säännöksiä, Comptel Oyj:n yhtiöjärjestyksestä ja NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sääntöjä.

Lisäksi Comptel noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n antamaa ja 1.10.2010 voimaan tullutta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia, joka on luettavissa internet-osoitteessa www.cgfinland.fi. Comptel poikkeaa osittain hallinnointikoodin suosituksesta nro 9. Comptelin hallitukseen ei ole nimitetty molempia sukupuolia edustavia hallituksen jäseniä.

Toimielinten tehtävät ja vastuut

Comptel Oyj:n ylintä päätöksentekovaltaa käyttävät toimielimet ovat yhtiökokous, hallitus ja toimitusjohtaja.

Yhtiökokous

Yhtiökokous on Comptel Oyj:n ylin päättävä elin. Yhtiökokouksessa osakkeenomistajat päättävät tilinpäätöksen vahvistamisesta ja taseen osoittaman voiton käyttämisestä, vastuuvapauden antamisesta hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle, hallituksen jäsenten lukumäärästä ja hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien palkkioista. Yhtiökokouksessa valitaan hallituksen varsinaiset jäsenet sekä tarvittaessa tilintarkastajat ja varatilintarkastajat tai tilintarkastusyhteisö. Lisäksi kokouksessa käsitellään muut kokouskutsussa mainitut asiat.

Comptel Oyj:n yhtiökokouksen kutsuu koolle yhtiön hallitus. Yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain hallituksen määräämänä päivänä kesäkuun loppuun mennessä.

Comptel Oyj:n varsinainen yhtiökokous 2011 pidettiin 23.3.2011. Kertomusvuonna järjestettiin myös ylimääräinen yhtiökokous 29.11.2011. Yhtiökokouksiin liittyvät asiakirjat ovat saatavissa yhtiön internet-sivuilla www.comptel.com.

Hallitus

Hallituksen tehtävät ja vastuu määräytyvät ensisijaisesti Suomen osakeyhtiölain ja Comptel Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaisesti. Hallitus ohjaa ja valvoo yhtiön toimivaa johtoa. Hallitus vastaa siitä, että yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonta on asianmukaisesti järjestetty.

Hallitus on vahvistanut kirjallisen työjärjestyksen hallituksen tehtävistä, käsiteltävistä asioista, kokouskäytännöstä ja päätöksentekomenettelystä. Työjärjestyksen mukaisesti hallitus käsittelee ja päättää konsernin kannalta taloudellisesti, liiketoiminnallisesti tai periaatteellisesti merkittävät asiat. Hallitus vahvistaa konsernin strategian, budjetin, yhtiörakenteen, merkittävät yritysjärjestelyt ja investoinnit. Hallitus hyväksyy ja vahvistaa riskienhallinnan periaatteet, nimittää ja erottaa toimitusjohtajan sekä päättää toimitusjohtajan palvelussuhteen ehdoista.

Hallitus arvioi säännöllisesti toimintaansa ja työskentelytapojaan ja tekee niitä koskevan itsearvioinnin kerran vuodessa.

Yhtiökokous valitsee hallitukseen yhtiöjärjestyksen mukaan vähintään kolme ja enintään kuusi jäsentä. Hallituksen jäsenet valitaan vuodeksi kerrallaan siten, että kaikkien jäsenten toimikausi päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Varsinainen yhtiökokous 2011 valitsi hallitukseen seuraavat kuusi jäsentä: Timo Kotilainen, Juhani Lassila, Olli Riikkala (puheenjohtaja), Hannu Vaajoensuu (varapuheenjohtaja), Petteri Walldén ja Henri Österlund.

Hallitus kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa sekä sen lisäksi tarpeen mukaan. Vuonna 2011 hallitus kokoontui 14 kertaa (2010: 10). Jäsenten keskimääräinen läsnäoloprosentti hallituksen kokouksissa oli 95 prosenttia (98).

Comptelin hallituksen kaikki jäsenet ovat riippumattomia yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista.

Hallituksen valiokunnat

Hallituksessa on kaksi pysyvää valiokuntaa: tarkastusvaliokunta ja palkitsemisvaliokunta, joihin kumpaankin kuuluu kolme hallituksen jäsentä. Hallitus valitsee valiokuntien puheenjohtajat ja jäsenet keskuudestaan vuodeksi kerrallaan.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Hallitus on vahvistanut valiokunnille kirjalliset työjärjestykset, jotka sisältävät valiokuntien keskeiset tehtävät ja toimintaperiaatteet.

Tarkastusvaliokunta on hallituksen valmisteluelin, joka keskittyy yhtiön taloudellista raportointia ja valvontaa koskevien asioiden käsittelyyn. Valiokunta valvoo, että yhtiön taloudellinen raportointi, kirjanpito ja varainhoito, ulkoinen ja sisäinen tarkastus sekä riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti. Valiokunnan tehtävänä on myös yhteydenpito tilintarkastajaan ja tilintarkastajien toiminnan arviointi.

Vuonna 2011 tarkastusvaliokunta kokoontui 5 kertaa (4). Jäsenten keskimääräinen läsnäoloprosentti valiokunnan kokouksissa oli 93 prosenttia (100). Varsinaisen yhtiökokouksen 2011 jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi Juhani Lassilan ja jäseniksi Petteri Walldénin ja Henri Österlundin.

Palkitsemisvaliokunta on hallituksen valmisteluelin, joka avustaa hallitusta ylimmän johdon työehtoihin ja palkkaukseen liittyvien asioiden hoidossa sekä valmistelee ja kehittää yhtiön palkitsemisjärjestelmiä.

Vuonna 2011 palkitsemisvaliokunta kokoontui 8 kertaa (2). Jäsenten keskimääräinen läsnäoloprosentti valiokunnan kokouksissa oli 96 prosenttia (100). Varsinaisen yhtiökokouksen 2011 jälkeen pitämässään järjestäytymiskokouksessa hallitus valitsi palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi Olli Riikkalan ja jäseniksi Timo Kotilaisen ja Hannu Vaaajoensuun.

Lisäksi hallitus voi tarpeen mukaan perustaa tilapäisiä työvaliokuntia valmistelemaan hallituksen käsiteltäväksi tulevia asioita. Vuonna 2011 ei kokoontunut hallituksen työvaliokuntia.

Toimitusjohtaja

Toimitusjohtaja vastaa siitä, että yhtiön kirjanpito on lainmukainen ja varainhoito luotettavalla tavalla järjestetty.

Toimitusjohtaja vastaa hallituksen asettamien tavoitteiden, strategian, suunnitelmien, linjausten ja päämäärien toteuttamisesta Comptel-konsernissa. Hän valmistelee hallituksessa päätettävät asiat ja panee toimeen hallituksen päätökset.

Hallitus nimittää toimitusjohtajan. Hallitus päättää toimitusjohtajan palvelussuhteen ehdoista sisältäen palkat ja palkkiot luontoisetuineen, jotka on määritelty kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa.

Kertomusvuonna Comptel Oyj:n toimitusjohtajana toimi Juhani Hintikka 3.1.2011 alkaen.

Johtoryhmä

Comptel-konsernin johtoryhmä avustaa toimitusjohtajaa hänen tehtävässään. Johtoryhmään kuuluvat liiketoiminta-alueiden ja tukiyksiköiden johtajat.

Liiketoiminnan johtaminen Comptelissa perustuu tulosyksiköiden ja kustannusyksiköiden toimintaan. Tytär- ja osakkuusyhtiöt toimivat liiketoiminta-alueiden osina. Johtoryhmä vastaa siitä, että konsernin ja sen osien toiminta suunnitellaan vuotuisen budjetin yhteydessä toteuttamaan konsernin strategiaa. Vuoden aikana toiminnan tulokset raportoidaan kuukausittain vertailtuna budjettiin ja toimintasuunnitelmaan sekä poikkeamien syyt sekä niiden aiheuttamat korjaavat toimenpiteet dokumentoidaan asianmukaisesti.

Vuonna 2011 toteutettujen organisaatiomuutosten jälkeen konsernin johtoryhmän muodostivat toimitusjohtajan lisäksi liiketoiminta-alueiden johtajat Timo Koistinen (Itä-Eurooppa), Mauro Carobene (Länsi-Eurooppa), Mika Korpinen (Asia ja Tyynenmeren alue), Veqar Islam (Lähi-itä ja Afrikka) ja Diego Becker (Amerikka), tuotteista ja ratkaisusta vastaava johtaja Antti Koskela, globaaleista palveluista vastaava johtaja Kari Onniselkä, talousjohtaja Mikko Hytönen, henkilöstöjohtaja Niina Pesonen sekä lakiasioista ja yritysjärjestelyistä vastaava johtaja Sami Ahonen.

Johtoryhmä kokoontui 11 kertaa vuonna 2011 (2010: 7).

Sisäpiirihallinto

Comptel noudattaa NASDAQ OMX Helsinki Oy:n sisäpiiriohjetta. Comptel ylläpitää arvopaperimarkkinain mukaisesti ns. ilmoitusvelvollisiin sisäpiiriläisiin kuuluvien henkilöiden sisäpiirirekisteritietoja Euroclear Finland Oy:n SIRE-järjestelmässä. Sisäpiiriläisiä ovat pysyvästi sisäpiiriin kuuluvat henkilöt ja hankekohtaiset sisäpiiriläiset.

Vuoden 2011 lopussa ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä oli 18 henkilöä (17) ja yrityskohtaisia pysyviä sisäpiiriläisiä 56 henkilöä (64). Ilmoitusvelvollisia sisäpiiriläisiä ovat hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, johtoryhmän muut jäsenet sekä päävastuullinen tilintarkastaja.

Comptelin sisäpiiriin kuuluvia henkilöitä velvoittaa ns. suljettu ikkuna, jonka aikana he eivät saa käydä kauppaa yhtiön osakkeella. Vuonna 2011 Comptel aikaisti suljetun ikkunan alkamaan 7 päivää ennen jokaisen vuosineljänneksen alkua. Aiemmin suljettu ikkuna alkoi kolme viikkoa ennen osavuositarkastusten ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista. Suljettu ikkuna päättyi 24 tuntia osavuositarkastusten ja tilinpäätöstiedotteen julkistuksen jälkeen. Erityistä avointa ikkunaa ei sovelleta.

Ilmoitusvelvollisten sisäpiiriläisten ja heidän lähipiirinsä omistustiedot ovat nähtävissä Comptelin internet-sivuilla.

Tilintarkastus

Lakisääteinen tilintarkastus sisältää tilintarkastuslain mukaan kirjanpidon, tilinpäätöksen, toimintakertomuksen sekä hallinnon tarkastuksen. Yhtiökokoukselle annettava tilintarkastuskertomus sisältää muun ohessa lausuman siitä, antaako tilinpäätös oikeat ja riittävät tiedot konsernin tuloksesta ja taloudellisesta asemasta tilikauden päättyessä. Tilintarkastaja raportoi hallitukselle työnsä tuloksista sekä tarkastuksessa tehdyistä havainnoista.

Comptelin tilintarkastajana toimii KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Pekka Pajamo.

Tiedottaminen

Comptelin internet-sivuilla julkaistaan keskeiset yhtiön hallinnointia koskevat tiedot sekä yhtiön pörssi- ja lehdistötiedotteet.

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet

Sisäisen valvonnan tavoitteet

Sisäinen valvonta käsittää prosessit, joiden tarkoituksena on antaa kohtuullinen varmuus yhtiön tavoitteiden saavuttamisesta seuraavilla osa-alueilla: toimintojen tehokkuus ja resurssien taloudellinen käyttö, taloudellisen raportoinnin luotettavuus sekä lakien ja säännösten ja sisäisten periaatteiden ja käytäntöjen noudattaminen.

Sisäinen valvonta on olennainen osa Comptelin hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää. Sisäisen valvonnan prosesseihin osallistuvat Comptelin hallitus, toimiva johto ja muu henkilöstö.

Comptelin sisäisen valvonnan tavoitteena on varmistaa, että:

- yhtiön toiminta on tehokasta ja tuloksellista
- taloudellinen ja toiminnallinen informaatio on luotettavaa
- säännöksiä ja toimintaperiaatteita noudatetaan kaikkialla konsernissa.

Sisäinen valvonta ei ole erillinen prosessi, vaan päivittäiseen toimintaan integroitu toimintatapa. Sisäisen valvonnan piiriin kuuluvat Comptelin kaikki prosessit, käytännöt ja organisaatorakenteet, jotka auttavat varmistamaan, että yhtiön asettamat tavoitteet täyttyvät, että liiketoimintaa hoidetaan eettisesti ja omaisuutta vastuullisesti ja että taloudellinen raportointi on asianmukaista. Valvonta sisältää mm. raportoinnin, hyväksymismenettelyt ja toimintaperiaatteiden noudattamisen.

Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä

Valvontaympäristö

Comptelin sisäisen valvonnan perustana ovat yhtiön arvot. Comptel kävi vuonna 2011 koko henkilöstön kattaneen keskustelun yhtiön arvoista, minkä perusteella uusiksi arvoiksi muodostuivat: passion, united, respect, make it happen. Nämä yhteisiksi koetut arvot ohjaavat henkilöstön toimintatapoja. Yhtiössä on vahvistettu myös eettiset toimintaperiaatteet, jotka osaltaan ohjaavat konsernin tapaa toimia. Arvot ja eettiset toimintaperiaatteet heijastuvat päivittäiseen työhön sekä yhtiön sisäisiin ohjeistuksiin, prosesseihin ja käytäntöihin ja luovat siten yrityskulttuuria.

Comptelin johtamisjärjestelmä perustuu tavoitejohtamiseen. Strategiaprosessi ohjaa tavoitteiden asettamista. Konsernitason vuosittaisista taloudellisista ja muista tavoitteista johdetaan liiketoimintojen ja muiden yksiköiden tavoitteet. Tavoitteiden asettaminen on keskeinen osa myös jokaisen työntekijän suorituskyvyn johtamista Comptelissa. Tehtävät ja vastuut asetetaan strategian mukaisiksi edistämään yhtiön tavoitteita.

Konsernin ja liiketoimintayksiköiden vuositavoitteiden saavuttamista seurataan johdon raportoinnissa kuukausittain. Johtoryhmä seuraa säännöllisesti myös taloudellisen raportoinnin luotettavuutta. Comptelin taloudellisessa raportoinnissa hyödynnetään kokonaisvaltaista toiminnanohjausjärjestelmää. Vuonna 2011 konsernissa otettiin käyttöön uusi toiminnanohjausjärjestelmä, joka tukee aiempaa yhtenäisemmin taloushallinnon prosesseja. Konsernin taloushallinto seuraa kuukausittain sisäisen ja ulkoisen laskennan toteumaa ja täsmäyttää niissä mahdollisesti syntyvät erot.

Comptel noudattaa kansainvälistä IFRS-tilinpäätöskäytäntöä. Taloudellisen raportoinnin luotettavuus edellyttää hyvin järjestettyä taloushallintoa ja laskentatointia. Taloudellisen raportointiprosessin valvonnasta huolehtii yhtiön hallituksen tarkastusvaliokunta. Lakisääteiseen tilintarkastukseen liittyen tilintarkastaja käy läpi taloudellisen raportoinnin valvontaympäristön osana hallinnon tarkastusta.

Riskien arviointi

Riskienhallinta on olennainen osa Comptelin sisäistä valvontaa ja ne yhdistyvät prosessitasolla. Riskienhallinnalla tarkoitetaan systemaattista prosessia, jonka avulla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan konsernin ulkopuolisista tekijöistä sekä omasta toiminnasta johtuvia riskejä.

Comptelin riskienhallinnan tavoitteena on minimoida riskien haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen. Comptelin hallitus on vahvistanut riskienhallinnan periaatteet, joissa määritellään riskienhallinnan tavoitteiden ja yleisten menettelytapojen lisäksi riskienhallintaan liittyvät tehtävät ja vastuut.

Riskienhallinnan koordinointi konsernissa on talousjohtajan vastuulla. Liiketoimintayksiköt ovat ensisijaisesti vastuussa omaan toimintaansa vaikuttavien riskien tunnistamisesta ja hallinnasta. Riskien arviointi ja hallinta ovat keskeinen osa konsernin vuosittaista toiminnan suunnittelu- ja strategiaprosessia sekä budjetointia, kaupallisten tarjousten ja sopimusten sekä investointien ja muiden panostusten valmistelu- ja päätöksentekoprosessia sekä muuta operatiivista toimintaa.

Riskienhallintajärjestelmä perustuu lisäksi kuukausittaiseen raportointiin, jolla valvotaan rahoitusaseman, liikevaihdon, kannattavuuden, tilauksien, toimitusten, myyntisaatavien, tilauskannan ja -virran kehitystä ja niiden kautta koko konsernin tuloksen kehittymistä. Sisäinen raportointi toteutetaan johtoryhmän kokouksissa liiketoiminta-alueittain ja konsernin tukitoimintojen katsauksissa.

Kontrolliaktiviteetit

Comptelin sisäisen valvonnan järjestelmään kuuluvat henkilöstöjohtamisen käytännöt, kuten palkkaus ja työsuhte-edut, henkilöstön kehittäminen, rekrytointi sekä resurssointi. Henkilökohtaiset tavoite- ja palauteprosessit mahdollistavat suorituskyvyn mittaamisen yksilötasolla. Henkilöstötoiminto vastaa yhtiön henkilöstöjohtamisprosessien ylläpidosta ja kehittämisestä.

Comptel on vahvistanut konsernissa noudatettavat hyväksymiskäytännöt. Menettelytapaohje määrittelee ennakkohyväksyntää edellyttävät tilanteet, sopimusten allekirjoitusoikeudet, hankintaoikeudet ja maksujen hyväksymismenettelyt. Kirjanpidon käsikirjassa on kuvattu tilikartat ja annettu laskujen hyväksyjille ohjeet kulutilien käytöstä.

Comptelin laatujärjestelmässä on määritelty yhtiön avainprosessit tehtävineen ja niihin liittyvät roolit, vastuut, ohjeet, dokumentoinnit sekä parhaat käytännöt ja laatumittarit. Comptelin asiakastoimituksissa, ohjelmistokehityksessä ja sisäisten prosessien kehittämisessä noudatetaan projektinhallintaprosessia, joka on kuvattu yhtiön laatujärjestelmän käsikirjassa.

Pitkäaikaisten asiakasprojektien tuloutus on keskeistä Comptelin liikevaihdon ja tuloksen määräytymiselle. Hankkeen valmistusasteeseen perustuvat tuloutusperiaatteet ja kontrollipisteet on sisäisesti määritelty ja hyväksytty. Projektituloutuksen avainprosessin hallinnointi, kontrolli ja seuranta ovat olennaisia liiketoiminnan kannalta.

Informaatio ja kommunikointi

Sisäisen valvonnan järjestelmä edellyttää riittävää ja luotettavaa tiedonkulkua organisaatiossa. Johtoryhmä seuraa taloudellisten ja muiden tavoitteiden saavuttamista säännöllisissä tapaamisissa. Taloushallinnon vastuulla on kuukausiraporttien laatiminen ja taloudellisen ennusteen säännöllinen päivittäminen. Konsernissa on käytössä yhteinen raportointijärjestelmä.

Yhtiön ohjesäännöt ja käsikirjat ovat jokaisen työntekijän saatavilla konsernin yhteisessä intranetissa. Konserniviestintä vastaa sisäisistä viestintäkanavista ja Comptelin ulkoisesta viestinnästä.

Seuranta

Seuranta tarkoittaa prosesseja, joilla arvioidaan Comptelin sisäisen valvonnan järjestelmää ja sen toimivuutta. Toimintaa seurataan sekä jatkuvasti että erillisten arviointien, kuten laatuauditointien, sisäisten tarkastusten ja tilintarkastusten avulla.

Laatuauditoinnit toteuttaa yhtiön sisäinen laatuorganisaatio vuosisuunnitelman mukaisesti.

Sisäinen tarkastus toteutetaan Comptelissa vuosittain laaditun suunnitelman mukaisesti, jossa määritellään tarkastettavat kohteet. Varsinainen tarkastus toteutetaan valituilla paikkakunnilla ennalta laaditun tarkastussuunnitelman mukaisesti. Tarkastuksessa paneudutaan tarkastuskohteen liiketoiminnan arviointiin, käytännön talouden ja hallinnon prosessien toteuttamiseen ja toteutumiseen sekä varmistetaan, että hyvää hallintotapaa noudatetaan. Tarkastuksessa myös varmistetaan, että kaikki tarvittavat viranomaistahojen vaatimat luvat, raportoinnit ja velvoitteet on täytetty.

Sisäinen tarkastus kuuluu Comptelissa taloushallinnon vastuualueeseen ja se toteutetaan pääsääntöisesti yhtiön oman henkilöstön toimesta. Tarvittaessa käytetään ulkopuolisia asiantuntijoita täydentämään tarkastustoimintaa. Sisäinen tarkastus raportoi hallituksen tarkastusvaliokunnalle.

Ulkoinen tilintarkastaja tarkastaa yhtiön vuositilinpäätöksen oikeellisuuden ja seuraa yhtiön neljännesvuosiraportointia. Tämän lisäksi tilintarkastajat raportoivat hallitukselle hallinnon ja toimintojen jatkuvasta tarkastuksesta.

Olli Riikkala

s. 1951, DI, MBA

Hallituksen puheenjohtaja vuodesta 2005

Keskeinen työkokemus

GE Healthcare

Neuvonantaja 2004 - 2006, Senior Executive 2003 - 2006,

toimitusjohtaja GEMS/IT Eurooppa, Lähi-itä ja Afrikka, 2003 - 2004

Instrumentarium Oyj

Hallituksen jäsen 1987 - 2003, toimitusjohtaja 1997 - 2003,

varatoimitusjohtaja 1995 - 1997, johtaja, Health Care Group 1990 - 1997

Keskeiset hallitustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: Oriola-KD Oyj, Helvar Oy Ab, Helvar Merca Oy Ab, Nexstim Oy

Hallituksen varapuheenjohtaja: Tieto Oyj, Docrates Oy, Mendor Oy

Hallituksen jäsen: Biomedicum säätiö, HYKS-Instituutti Oy, Instrumentariumin tiedesäätiö

Comptelin osakkeita 165 464 kpl

Hannu Vaajoensuu

s. 1961, KTM

Hallituksen varapuheenjohtaja vuodesta 2005

Keskeinen työkokemus

Basware Oyj

Hallituksen päätoiminen puheenjohtaja 2005 - 2010, toimitusjohtaja 1999 - 2004,

partneri, johtaja 1991 - 1999

Keskeiset hallitustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: Basware Oyj, Nervogrid Oy, Dovre Group Oyj

Hallituksen jäsen: Inventure Oy, Movenium Oy, Profit Software Oy, Teknologiateollisuus ry

Comptelin osakkeita 84 299 kpl

Timo Kotilainen

s. 1959, DI

Hallituksen jäsen vuodesta 2005

Keskeinen työkokemus

Nixu Oy, toimitusjohtaja 2006 -

Nokia Networks, eri johtotehtävissä 1993 - 2003

Hewlett-Packard Oy, asiakkuuspäällikkö 1991 - 1993

Solid Information Technology, myyntipäällikkö 1990 - 1991

Comptelin osakkeita 64 772 kpl

Juhani Lassila

s. 1962, KTM

Hallituksen jäsen vuodesta 2006

Keskeinen työkokemus

Agros Oy, toimitusjohtaja 2005 -

GE Healthcare, talouden integraatiojohtaja Instrumentarium Oyj:n ja GEMS/IT:n yhdistyessä 2003 - 2004

Instrumentarium Oyj, talous- ja rahoitusjohtaja 1999 - 2004, rahoitusjohtaja 1996 - 1999

Postipankki Oyj, yritystutkija 1988 - 1996

Comptelin osakkeita 60 615 kpl

Petteri Walldén

s. 1948, DI

Hallituksen jäsen vuodesta 2009

Keskeinen työkokemus

Alteams Oy, toimitusjohtaja 2007 - 2010

Onninen Oy, toimitusjohtaja 2001 - 2005

Ensto Oy, toimitusjohtaja 1996 - 2001

Nokia Kaapeli Oy, toimitusjohtaja 1990 - 1996

Sako Oy, toimitusjohtaja 1987 - 1990

Keskeiset hallitustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: Nokian Renkaat Oyj

Hallituksen varapuheenjohtaja: Tikkurila Oyj

Hallituksen jäsen: Alteams Oy, Kuusakoski Group Oy, Mesera Yhtiöt Oy, One Nordic Ab, SE Mäkinen Logistics Oy, Teleste Oyj

Comptelin osakkeita 42 629 kpl

Henri Österlund

s. 1971, KTM

Hallituksen jäsen vuodesta 2010

Keskeinen työkokemus

Accendo Capital Partners Oy, toimitusjohtaja 2007 -

Conventum Corporate Finance, osakas 2003 - 2004, johtaja 2002 - 2003

InterQuest, hallituksen puheenjohtaja, 2000 - 2002

Triton, osakas, 1999 - 2000

Doughty Hanson & Co, Associate 1995 -1999

Keskeiset hallitustehtävät

Hallituksen puheenjohtaja: Okmetic Oyj

Hallituksen jäsen: Talentum Oyj

Comptelin osakkeita 26 754 kpl

Hallituksen omistustiedot on ilmoitettu 31.12.2011 tilanteen mukaisesti. Ajantasaiset omistustiedot ovat saatavilla verkkosivustolla www.comptel.com/sijoittajat.

Johtoryhmä

1.1.2012

Juhani Hintikka

s. 1966, DI
Toimitusjohtaja

Comptelin palveluksessa vuoden 2011 alusta. Työskennellyt aiemmin Nokiassa ja Nokia Siemens Networksissa useissa tutkimuksen ja tuotekehityksen, tuotannon sekä myynnin kansainvälisissä johtotehtävissä vuodesta 1999. Johti viimeksi Nokia Siemens Networks -konsernin Operations Support Solutionsin globaalia liiketoimintaa. Toiminut aiemmin Konecranes-konsernin palveluksessa mm. Ranskassa ja Kone Oyj:ssä. Comptel Oyj:n hallituksen jäsen 2007 - 2008.

Comptelin osakkeita 230 000 kpl

Sami Ahonen

s. 1971, OTK
Johtaja, Lakiasiat ja yritysjärjestelyt

Comptelin palveluksessa vuodesta 2001 ja johtoryhmän jäsen vuodesta 2011. Toiminut aiemmin päälakimiehenä sekä lakimiehenä. Ennen Compteliin tuloaan työskenteli lakimiehenä Otso Law -yhtiössä ja Valtion teknillisessä tutkimuskeskuksessa.

Comptelin osakkeita 39 529 kpl, 2006-optio-oikeuksia 10 000 kpl

Diego Becker

s. 1971, liiketalouden korkeakoulututkinto, MBA
Johtaja, Latinalainen Amerikka ja Karibian alue

Comptelin palveluksessa vuodesta 2009, kuulunut johtoryhmään vuodesta 2011. Vastasi aiemmin myynnistä Etelä-Amerikassa. Ennen Compteliin tuloaan työskennellyt Tecnotreen ja NEC:n johtotehtävissä Latinalaisessa Amerikassa.

Ei omistuksia Comptelissa

Mauro Carobene

s. 1970, DI
Johtaja, Länsi-Euroopan alue

Comptelin palveluksessa ja johtoryhmän jäsen vuodesta 2011. Toiminut aiemmin Nokia Siemens Networksissa ja Nokiassa useissa ohjelmistohallinnan ja myynnin johtotehtävissä vuodesta 1998, vastasi viimeksi OSS-ohjelmistojen konsultointi- ja järjestelmäintegraatioliiketoiminnasta maailmanlaajuisesti.

Ei omistuksia Comptelissa

Mikko Hytönen

s. 1977, DI
Talousjohtaja

Comptelin palveluksessa vuodesta 2009, kuulunut johtoryhmään vuodesta 2011. Toiminut aiemmin Comptelin Group Controllerina. Ennen Compteliin tuloaan työskennellyt talousjohtajana Suomen Electroluxissa, Group Controllerina SmartTrustissa ja Controllerina Sonerassa.

Comptelin 2009-optio-oikeuksia 40 000 kpl

Veqar Islam

s. 1962, KTM

Johtaja, Lähi-itä ja Afrikan alue

Comptelin palveluksessa vuodesta 2011, kuulunut johtoryhmään vuodesta 2011. Siirtyi Compteliin Nokia Siemens Networksista, jossa vastasi viimeksi alueesta Middle East - East. Ennen tuloaan Nokia Networksin palvelukseen vuonna 2005 työskenteli IT-alalla NCR-yhtiössä 18 vuoden ajan.

Ei omistuksia Comptelissa

Timo Koistinen

s. 1957, DI

Johtaja, Itä-Euroopan alue

Comptelin palveluksessa ja johtoryhmän jäsenenä vuodesta 2010. Toiminut aiemmin Nokia Siemens Networksissa useissa myynnin johto- ja liiketoiminnan kehitystehtävissä vuodesta 1997 sekä Hewlett-Packardissa myynnin johtotehtävissä.

Comptelin osakkeita 23 600 kpl

Ulla Koivukoski

s. 1954, LuK

Johtaja, Markkinointi ja viestintä

Comptelin palveluksessa ja johtoryhmän jäsenenä vuodesta 2012. Toiminut aiemmin markkinoinnin ja liiketoiminnan kehityksen tehtävissä Nokiassa ja Nokia Siemens Networksissa sekä markkinointitehtävissä Unisysissä.

Ei omistuksia Comptelissa

Mika Korpinen

s. 1961, tietotekniikkainsinööri

Johtaja, Aasian ja Tyynenmeren alue

Comptelin palveluksessa vuodesta 2001, kuulunut johtoryhmään vuodesta 2009. Työskennellyt aiemmin Hongkongin toimiston johtajana ja myyntijohtajana Pohjois-Aasiassa. Ennen Compteliin tuloaan toiminut Elcoteq Asia Ltd:n johtajana Hongkongissa ja Tecnomen Oy:n Hongkongin toimiston johtajana.

Comptelin osakkeita 43 734 kpl, 2006-optio-oikeuksia 10 000 kpl

Antti Koskela

s. 1971, DI

Johtaja, Tuotteet ja ratkaisut

Comptelin palveluksessa ja johtoryhmän jäsen vuodesta 2011. Toiminut aiemmin useissa johtotehtävissä Nokia Siemens Networksissa vuodesta 1999, johti viimeksi Communication & Entertainment Solutions Business Line -yksikköä. Työskennellyt Ericssonin palveluksessa vuosina 1994 - 1999.

Comptelin osakkeita 800 kpl

Johtoryhmä

Kari Onniselkä

s. 1967, KTM

Johtaja, Globaalit palvelut

Comptelin palveluksessa ja johtoryhmän jäsen vuodesta 2011. Työskenteli aiemmin Talent Partnersin toimitusjohtajana vuodesta 2006. Toiminut useissa johtotehtävissä Nokiassa vuosina 2000 - 2006.

Ei omistuksia Comptelissa

Niina Pesonen

s. 1965, kasvatustieteiden maisteri

Henkilöstöjohtaja

Comptelin palveluksessa ja johtoryhmän jäsenenä vuodesta 2007. Työskennellyt aiemmin henkilöstöjohdon ja henkilöstön kehitystehtävissä Nokiassa vuodesta 1992. Toimi viimeksi Nokia Networks Delivery Operations -yksikön Business HR -johtajana ja Nokia Siemens Networks North East -alueen HR-johtajana.

Comptelin osakkeita 33 015 kpl, 2006-optio-oikeuksia 10 000 kpl

Johtoryhmän omistustiedot on ilmoitettu 31.12.2011 tilanteen mukaisesti. Ajantasaiset omistustiedot ovat saatavilla verkkosivustolla www.comptel.com/sijoittajat.

Tietoja osakkeenomistajille

Yhtiökokous

Comptel Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään maanantaina 26. maaliskuuta 2012 kello 11.00 Marina Congress Centerissä, Fennia I salissa, osoitteessa Katajanokanlaituri 6, 00160 Helsinki

Yhtiökokoukseen tulee ilmoittautua viimeistään 21.3.2012 klo 10 mennessä, joko kirjallisesti osoitteeseen Comptel Oyj, PL 1000, 00181 Helsinki, puhelimitse numeroon (09) 700 11793, telefaxilla numeroon (09) 700 11224 tai sähköpostilla osoitteeseen yhtiokokous@comptel.com.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on 14.3.2012 merkitty osakkeenomistajaksi Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan edellä mainittuun osoitteeseen ilmoittautumisen yhteydessä.

Osinko ja tilinpäätösasiakirjat

Hallitus on päättänyt esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2011 maksetaan osinkoa 0,03 euroa osakkeelta. Yhtiökokouksen päättämä osinko maksetaan osakkaalle, joka on merkitty 29.3.2011 Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Hallitus esittää yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan 12.4.2012.

Tilinpäätösasiakirjat ja hallituksen ehdotukset ovat osakkeenomistajien nähtävinä 5.3.2012 alkaen yhtiön internet-sivuilla osoitteessa www.comptel.com Helsinki. Asiakirjoista lähetetään pyydettyessä jäljennös osakkeenomistajille, puh. (09) 700 11793.

Henkilö- ja osoitetietojen muutokset

Henkilö- ja osoitetietojen muutokset tulee ilmoittaa siihen arvo-osuusrekisteriin, jossa osakkaalla on arvo-osuustili.

Osavuosikatsaukset 2012

- Tammi - maaliskuu, perjantaina 20. huhtikuuta
- Tammi - kesäkuu, keskiviikkona 18. heinäkuuta
- Tammi - syyskuu, torstaina 18. lokakuuta

Comptel julkaisee vuosikertomuksen ja osavuosikatsaukset suomeksi ja englanniksi. Tulosraportit ovat saatavilla verkkosivustolta www.comptel.com. Niitä voi myös tilata sähköpostitse osoitteesta communications@comptel.com sekä puhelimitse numerosta (09) 700 11793.

Sijoittajayhteydet

Samppa Seppälä, sijoittajasuhde- ja viestintäjohtaja
Puhelin (09) 700 1131, faksi (09) 700 11375
Sähköposti: samppa.seppala@comptel.com

Comptel Oyj:n pörssitiedotteet 2011

- 10.1. Comptel nopeuttaa asiakas- ja kumppanilähtöisen liiketoimintamallin toteutustaan ja aloittaa yhteistoimintaneuvottelut Suomessa
- 2.2. Arvopaperimarkkinalain 2 luvun 10 pykälän mukainen ilmoitus omistussuuden muuttumisesta
- 10.2. Comptel Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2010
- 10.2. Yhtiökokouskutsu
- 21.2. Comptelin yhteistoimintaneuvottelut ovat päättyneet
- 1.3. Comptelin vuosikertomus ja tilinpäätös 2010 julkaistu
- 2.3. Muutos Comptelin omien osakkeiden omistuksessa
- 21.3. Comptel uusii organisaatiotaan ja johtoryhmäänsä
- 23.3. Comptel Oyj:n yhtiökokouksen päätökset
- 29.3. Comptelin omien osakkeiden luovutus
- 15.4. Comptel Oyj:n osavuositarkastus 1.1. - 31.3.2011
- 4.5. Optio-oikeuksien 2009 C merkintähinta ja optiosarjan markkina-arvo
- 8.6. Nimityksiä Comptelin johtoryhmässä
- 20.7. Comptel Oyj:n osavuositarkastus 1.1. - 30.6.2011
- 22.8. Comptel myy Axioss-ohjelmistonsa Ciscolle 21,3 miljoonalla eurolla
- 9.9. Axioss-kauppa on vahvistunut
- 9.9. Muutoksia Comptelin johtoryhmässä
- 20.9. Muutos Comptelin johtoryhmässä
- 21.10. Comptel Oyj:n osavuositarkastus 1.1. - 30.9.2011
- 21.10. Kutsu ylimääräiseen yhtiökokoukseen
- 31.10. Vuoden 2009 A -optio-oikeudet kaupankäynnin kohteeksi
- 2.11. Muutos omien osakkeiden omistuksessa
- 29.11. Comptelin ylimääräisen yhtiökokouksen päätökset
- 29.11. Comptelin tulosjulkistukset ja yhtiökokous 2012
- 1.12. Comptel Oyj:n optio-oikeuksien 2006 B merkintäaika päättynyt
- 22.12. Comptel tiedottaa Ciscon hakemasta välimiesmenettelystä

Comptelin pörssitiedotteet ovat luettavissa yhtiön verkkosivustolta osoitteessa www.comptel.com

Comptelin toimistot

Itä- ja Länsi-Eurooppa

Helsinki, Suomi
Düsseldorf, Saksa
Haag, Alankomaat
Istanbul, Turkki
Milano, Italia
Moskova, Venäjä
Oslo, Norja
Reading, Iso-Britannia
Sofia, Bulgaria
Tukholma, Ruotsi

europa@comptel.com

Aasia ja Tyynenmeren alue

Kuala Lumpur, Malesia
Hongkong, Kiina
New Delhi, Intia
Peking, Kiina
Singapore, Singapore
Sydney, Australia

asia@comptel.com

Lähi-itä ja Afrikka

Dubai, Yhdistyneet Arabiemiraatit
Kairo, Egypti
Kapkaupunki, Etelä-Afrikka

mea@comptel.com

Amerikka

São Paulo, Brasilia
Buenos Aires, Argentiina
Mexico DF, Mexico

americas@comptel.com

Salmisaarenaukio 1
PL 1000, 00181 Helsinki
Puh. (09) 700 1131
Fax (09) 700 11375
www.comptel.com